

รายงาน

ผลการขับเคลื่อนการศึกษาสู่คุณภาพผู้เรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี 2568

สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

รายงานประจำปี 2568 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานตามภารกิจหลักในการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดปีงบประมาณที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้กลยุทธ์สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ 2) สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน 3) ยกกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และ 4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งรายงานฉบับนี้สะท้อนถึงผลการดำเนินงานที่เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของผู้บริหาร ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานในสังกัด ตลอดจนภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่มุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ในการนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กันยายน 2568

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
ส่วนที่ 1 ข้อมูลภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1
ผู้บริหารระดับสูง	2
อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย	3
วิสัยทัศน์ และพันธกิจ	3
ผลสัมฤทธิ์	4
กลยุทธ์ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน	4
ค่านิยม	4
สมรรถนะหลัก	4
โครงสร้างการบริหาร	5
โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการส่วนกลาง	6
นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	7
นโยบายและจุดเน้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	8
ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา	12
ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	19
กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัย ทุกรูปแบบ	22
กลยุทธ์ที่ 2 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับ ประชากรวัยเรียนทุกคน	26
กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21	44
กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา	90
ส่วนที่ 3 รายงานการเงินของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	120
ส่วนที่ 4 ทิศทางการดำเนินงาน ปี 2569	172
ส่วนที่ 5 ภาคผนวก	177

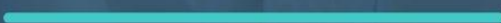
ส่วนที่ 1

ข้อมูลภาพรวม

ของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ค.ก.

วิมลพร เต็มใจดี

ผู้บริหารระดับสูง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา

เลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางเสกทิพย์ ศุภวานิช

รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายพัฒนา พัฒนทวิดล

รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายธีร์ ภวังคนันท์

รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายภูธร จันทะหงษ์ ปุณยจรัสธำรง

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางภัทริยาวรรณ พันธุ์น้อย

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีพันธกิจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. จัดทำข้อเสนอ นโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา มาตรฐานการจัดการศึกษา และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. กำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง และดำเนินการเกี่ยวกับการสนับสนุนทรัพยากร การจัดตั้ง จัดสรรทรัพยากร และบริหารงบประมาณอุดหนุนการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. พัฒนาระบบการบริหารและส่งเสริม ประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมการนิเทศ การบริหารและการจัดการศึกษา
4. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษา
5. พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ และประสาน ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นของเขตพื้นที่การศึกษา
6. ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

วิสัยทัศน์

“องค์กรคุณภาพ สร้างคนดี มีความสุข”

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นต่ออนาคต
2. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ
3. พัฒนาสถานศึกษาและระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความปลอดภัย และสถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. เพิ่มโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
5. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานในสังกัดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหมาะสมกับบริบท

ผลสัมฤทธิ์

1. ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกัน พร้อมที่จะรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ และชีวิตวิถีถัดไปและได้รับการศึกษาในสถานศึกษาที่มีความปลอดภัย
2. ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ได้รับการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง เสมอภาค และเท่าเทียม
3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีสมรรถนะที่เหมาะสมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามช่วงวัย รวมถึงได้รับการส่งเสริมความเป็นเลิศเต็มตามศักยภาพ
4. หน่วยงานและสถานศึกษาได้รับการพัฒนาระบบบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

- กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ
- กลยุทธ์ที่ 2 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน
- กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21
- กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

ค่านิยม

“OBEC: เป็นองค์กรที่มีชีวิต พร้อมจิตเอื้ออาทร อารมณ์คือความขยัน ใจยึดมั่นหลักคุณธรรม”

O – Organic “เป็นองค์กรที่มีชีวิต” หมายถึง ผู้บริหาร และบุคลากรในสังกัด มีการพัฒนา และเปลี่ยนแปลงปรับตัวอยู่เสมอ มุ่งสู่เป้าหมายขององค์กร มีการสื่อสารที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์

B – Benevolence “พร้อมจิตเอื้ออาทร” หมายถึง ผู้บริหาร และบุคลากรในสังกัด มีความเต็มใจเอาใจใส่ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นความเสมอภาค

E – Eagerness “มีอารมณ์คือความขยัน” หมายถึง ผู้บริหาร และบุคลากรในสังกัด มีความมุ่งมั่น วิริยะอุตสาหะ ปฏิบัติงานตามได้รับมอบหมายด้วยความเข้มแข็ง ไม่ปล่อยปละละเลยต่อหน้าที่ มีความกระตือรือร้น ปรับเปลี่ยนการเรียนรู้และเทียบเคียง (Benchmarking)

C – Compliance “ใจยึดมั่นหลักคุณธรรม” หมายถึง บุคลากรในสังกัด ปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรม มีความเที่ยงธรรม ความชอบธรรม ชอบด้วยเหตุและผล ความเสมอภาคในทุกประเภท มีความรับผิดชอบร่วมกัน ตรวจสอบได้

สมรรถนะหลัก

1. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกกลุ่มเป้าหมาย (ผู้รับบริการ) ทุกพื้นที่
2. ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพได้มาตรฐานทุกกลุ่มเป้าหมายทุกพื้นที่
3. จัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้หลากหลายรูปแบบ
4. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ
5. จัดระบบติดตามและประเมินผล ควบคุมมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพสถานศึกษา

โครงสร้างการบริหารงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ราชการส่วนกลาง (Policy and Regulator)

- นโยบาย แผน งบประมาณ
- วิชาการ มาตรฐานการศึกษา
- กำกับ ติดตาม ประเมินผล
- ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน

กรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- กรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ
- กรรมการส่งเสริมการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ

12 สำนัก/กลุ่ม (กฎกระทรวงแบ่งส่วนฯ)

2 สำนัก (ตั้งขึ้นภายใน)

2 หน่วยงานการศึกษา (ส่วนกลาง)

ราชการเขตพื้นที่การศึกษา

(Implement, Facilitator and Regulator)

- แปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ
- ส่งเสริมคุณภาพการศึกษา
- ตรวจสอบ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล

กลุ่มพื้นที่การศึกษา
ประจำเขตตรวจราชการ
18 กลุ่ม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา (สพป.)
183 เขต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา (สพม.)
62 เขต

คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล
และนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.)

อนุกรรมการข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.)

สถานศึกษา (Operator)

- จัดการเรียนการสอน
- ควบคุม/พัฒนาคุณภาพมาตรฐาน

โรงเรียนสังกัด
สพป.

โรงเรียนสังกัด
สพม.

ศูนย์การศึกษาพิเศษสาขา 6 ศูนย์
ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัด 77 ศูนย์
โรงเรียนเฉพาะความพิการ 53 โรงเรียน
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 53 โรงเรียน

กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

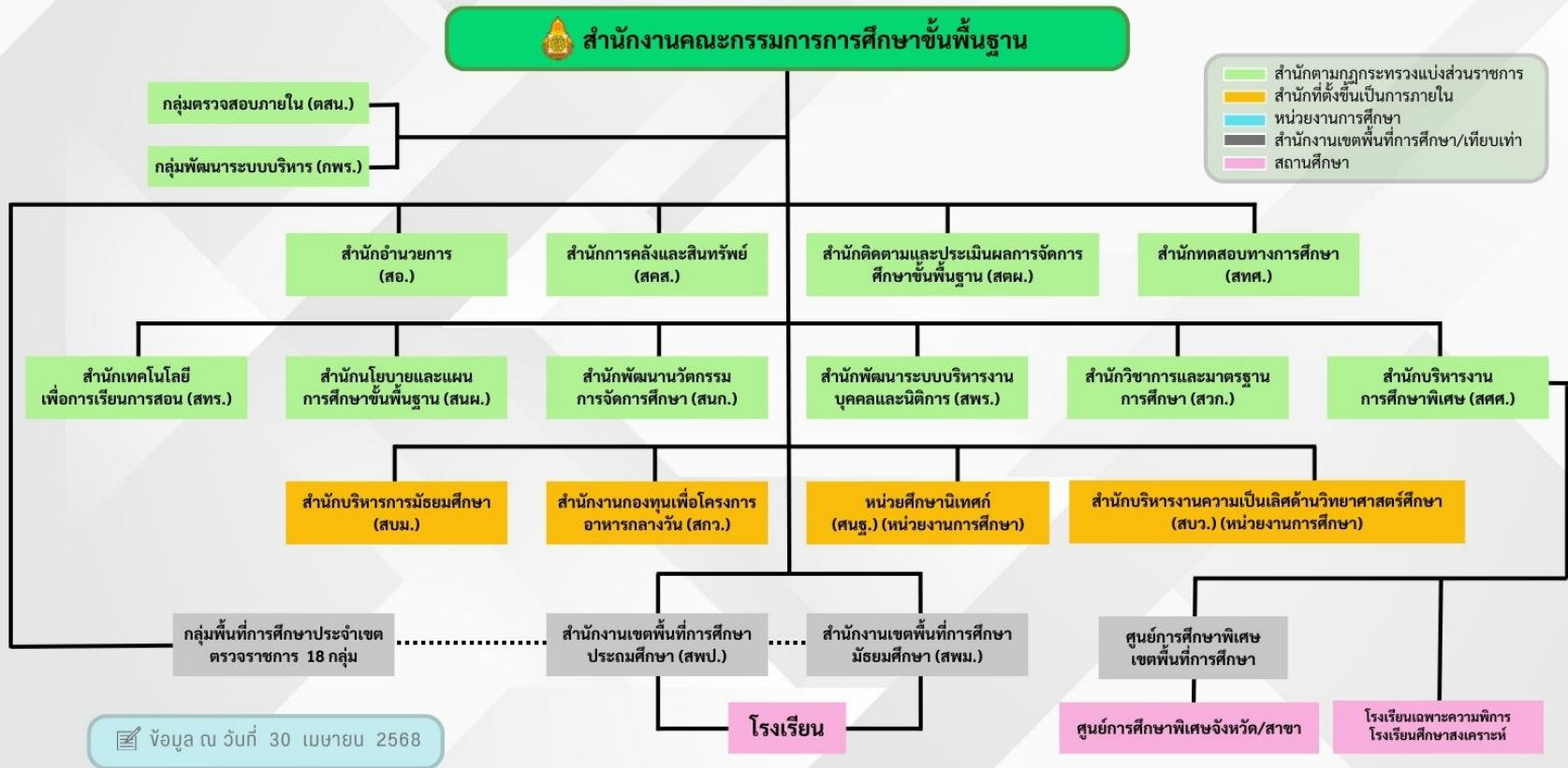

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
<https://www.obec.go.th>

แผนภาพที่ 1 โครงสร้างการบริหารงาน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2568)

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แผนภาพที่ 2 โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการส่วนกลาง
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2568)

นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569

1. ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

- 1.1 พัฒนาและต่อยอดวิธีการประเมินวิทยฐานะและบุคลากรทางการศึกษา ลดขั้นตอนมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.2 ย้ายครูและบุคลากรทางการศึกษาคืนถิ่น กลับภูมิลำเนาด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส ไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน
- 1.3 พัฒนาและต่อยอดการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ และเห็นผลเป็นรูปธรรม
- 1.4 จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการให้เพียงพอและเหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ
- 1.5 ดำเนินการยกเลิกครูเวรอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง “ชีวิตและความปลอดภัยของครูสำคัญกว่าทรัพย์สิน” ครูมีเวลาจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- 1.6 จัดหาที่พักการภารโรง เพื่อช่วยลดภาระงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และช่วยรักษาความปลอดภัย
- 1.7 ปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน
- 1.8 แก้ปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

- 2.1 เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 2.2 ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา (Zero Drop out) ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย
- 2.3 จัดให้มีโรงเรียนคุณภาพอย่างน้อย 1 โรงเรียน ต่อ 1 อำเภอ
- 2.4 พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล
- 2.5 พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบโจทย์ศักยภาพผู้เรียน โดยมีระบบวัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ และมีระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา การประเมินผลการศึกษา ผ่านธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank)
- 2.6 พัฒนาทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงของผู้เรียน มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)
- 2.7 จัดให้มีอาหารสำหรับนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการ
- 2.8 ส่งเสริมให้มีกระบวนการสร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน

2.9 สร้างโอกาสให้คนทุกช่วงวัยเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียมและมีคุณภาพ ตั้งแต่ การศึกษาปฐมวัยจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต พร้อมการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล และทักษะอาชีพที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill)

2.10 นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วยในการจัดการเรียนรู การพัฒนาทักษะดิจิทัล และการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ

2.11 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข

นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 – 2569

1. ปลุกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ และน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ

1.1 สร้างความรู้ ความเข้าใจการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในสถานศึกษา เพื่อดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและยั่งยืน

1.2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมที่น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาล ที่ 10 สู่การปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. จัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม และประชาธิปไตย

2.1 พัฒนาการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม และประชาธิปไตยในสังคมร่วมสมัย

2.2 พัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม ประชาธิปไตย และส่งเสริมความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ สู่ห้องเรียนวิถีใหม่ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย

3. ปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้หลากหลาย ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย

3.1 ปรับหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ระดับปฐมวัย (อนุบาล 1 – 3) และระดับประถมศึกษา ตอนต้น (ประถมศึกษาปีที่ 1 – 3) ให้เป็นไปตามพัฒนาการและความสามารถตามช่วงวัย

3.2 ส่งเสริมให้มีการต่อยอดแนวความคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการคิดวิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

3.3 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น AI ระบบการเรียนแบบ Hybrid VR GAMIFICATION Metaverse Digital Twin 3.0 Digital Classroom เป็นต้น

3.4 พัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ ด้วยการเรียนรู้อย่างมีความสุข

3.5 ส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.6 ส่งเสริม พัฒนา ต่อยอดแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

4. ส่งเสริมการอ่าน เพื่อเป็นวิถีในการค้นหาความรู้และต่อยอดองค์ความรู้ที่สูงขึ้น

4.1 ส่งเสริมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4.2 พัฒนาความสามารถด้านการอ่านตามแนวทางการประเมิน PISA

5. ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

- 5.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะด้านการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม การมีจิตอาสาทำความดีด้วยหัวใจ
- 5.2 สร้างผู้นำด้วยกระบวนการลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอื่น ๆ
- 5.3 ส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียน ชุมชุม ชมรม และการมีส่วนร่วมให้เกิดวิถีประชาธิปไตยในโรงเรียน เป็นพลเมืองที่ดี และแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

6. เร่งพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

- 6.1 สนับสนุนสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
- 6.2 ส่งเสริมองค์ความรู้ เจตคติและทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนและพี่เลี้ยงเด็กพิการ
- 6.3 ปรับปรุง พัฒนาห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
- 6.4 สร้างเครือข่ายบูรณาการความร่วมมือช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระหว่างสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และทีมสหวิชาชีพ
- 6.5 นิเทศ กำกับ ติดตาม โดยร่วมมือกับเครือข่ายในทุกภาคส่วน

7. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

- 7.1 สนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนตามพหุปัญญา
- 7.2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านภาษา ด้านทัศนศิลป์ ด้านดนตรี ด้านนาฏศิลป์ ด้านกีฬา และด้านอื่น ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน
- 7.3 ส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้มีความสามารถพิเศษ และ Soft Power อย่างเต็มศักยภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

8. เสริมสร้างความปลอดภัยของผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา

- 8.1 ส่งเสริม สนับสนุนความปลอดภัยของผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการพาผู้เรียนไปนอกสถานศึกษา
- 8.2 สร้างเครือข่ายและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา
- 8.3 สร้างภูมิคุ้มกัน ปลูกฝัง ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา รวมทั้งมีระบบติดตามดูแลช่วยเหลือเพื่อไม่ให้เข้าสู่วงจรยาเสพติด
- 8.4 สร้างองค์ความรู้ในการรับมือกับภัย 4 กลุ่ม ให้แก่ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 8.5 รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ดูแลความปลอดภัยของผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผ่านระบบ OBEC Safety Center
- 8.6 ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย อบอุ่น มีความสุข เอื้อต่อการเรียนรู้

9. เพิ่มโอกาสและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา

9.1 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เพื่อแก้ปัญหาเด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ตามนโยบายรัฐบาล “Thailand Zero Dropout”

9.2 ส่งเสริม สนับสนุน ป้องกัน ฝ่าระวาง และดูแลช่วยเหลือเด็กกลุ่มเสี่ยง เด็กไร้สัญชาติ เด็กพื้นที่สูง ในถิ่นทุรกันดารและพื้นที่เกาะ ตามความต้องการจำเป็นรายบุคคล เพื่อไม่ให้หลุดจากระบบการศึกษาโดยบูรณาการความร่วมมือกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

9.3 ส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสได้รับโอกาส เข้าถึงการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และการฝึกอาชีพที่หลากหลายเหมาะสมตามศักยภาพ เพื่อให้มีทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถพึ่งตนเองได้

9.4 ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ โดยบุคคล ครอบครัว (Home School) องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ และสถานประกอบการ

10. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ทันสมัย

10.1 พัฒนาผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรส่วนกลาง ให้เป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์น่านโยบายสู่การปฏิบัติ และมีทักษะในการบริหารสถานการณ์

10.2 พัฒนาสมรรถนะครู ด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เทคโนโลยีดิจิทัล จิตวิญญาณความเป็นครู และทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็น

10.3 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และสมรรถนะด้านวิชาการ ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเทคโนโลยีที่ทันสมัย

11. ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

11.1 แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

11.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานด้วยสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา

11.3 สรรหา บรรจุและแต่งตั้ง โยกย้าย ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ยึดถือตามหลักธรรมาภิบาล และความโปร่งใส

11.4 แก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา

11.5 ยกเลิกครูเวร โดยจัดหน้การภารโรงครบทุกโรงเรียน

11.6 ลดภาระการประเมินของสถานศึกษา และปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน

11.7 จัดหาอุปกรณ์การสอน และสวัสดิการของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอและเหมาะสม

11.8 บริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

11.9 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV/DLIT) และการจัดการสื่อสารทางไกลแบบสื่อสารสองทาง (IDL)

11.10 พัฒนาการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

12. ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

12.1 เรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) โดยมีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

12.2 ส่งเสริมการจัดทำแฟ้มประวัติผู้เรียนแบบออนไลน์ (Portfolio online)

12.3 ขับเคลื่อนโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ

12.4 สร้างความเข้มแข็งระบบแนะแนวการชี้แนะ (Coaching) และการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียน

12.5 พัฒนาระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เพื่อใช้ในการสะสมหน่วยกิตและผลการเรียนของผู้เรียน (Credit Bank)

12.6 เสริมสร้างทักษะอาชีพที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill) และการมีรายได้ระหว่างเรียน (Learn to Earn)

12.7 จัดให้มีอาหารสำหรับนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะทุพโภชนาการ รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณอาหารกลางวันให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

12.8 ขับเคลื่อนโครงการ “สุชาติ มีความสุข” อย่างต่อเนื่อง เพื่อสุขอนามัยที่ดีของผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

13. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว ประโยชน์ ประหยัด โปร่งใส และตรวจสอบได้

13.1 พัฒนาการบริหารจัดการหน่วยงานในทุกระดับให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพ

13.2 ยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานทุกระดับ (ITA)

13.3 จัดหาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความปลอดภัย ให้กับหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด

13.4 ปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณและกฎหมายให้เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียน นักเรียน และห้องเรียน ปีการศึกษา 2564 – 2568

รายการ	ปีการศึกษา				
	2564	2565	2566	2567	2568
โรงเรียน	29,583	29,449	29,312	29,152	29,005
- โรงเรียนหลัก	29,414	29,283	29,149	28,989	28,848
- โรงเรียนสาขา	169	166	163	163	157
โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับ					
- ประถมศึกษา	19,795	19,700	19,564	19,385	19,288
- มัธยมศึกษาตอนต้น	6,854	6,915	6,769	6,743	6,730
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	2,567	2,448	2,505	2,574	2,572
นักเรียน	6,612,199	6,626,068	6,550,058	6,438,167	6,312,911
- ระดับก่อนประถมศึกษา	872,161	871,546	859,689	818,497	773,890
- ระดับประถมศึกษา	3,036,882	3,011,188	2,956,023	2,875,979	2,779,985
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	1,688,270	1,690,198	1,661,035	1,667,458	1,685,029
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1,014,886	1,053,136	1,073,311	1,076,233	1,074,007
ห้องเรียน	344,611	348,861	350,034	348,127	349,030

ที่มา : สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2569)

ตารางที่ 2 จำนวนนักเรียน ห้องเรียน และอัตราส่วนห้องเรียนต่อนักเรียน รายชั้น ปีการศึกษา 2564 – 2568

ระดับชั้น	ปีการศึกษา 2564			ปีการศึกษา 2565			ปีการศึกษา 2566			ปีการศึกษา 2567			ปีการศึกษา 2568		
	นักเรียน	ห้องเรียน	ห้องเรียน : นร.	นักเรียน	ห้องเรียน	ห้องเรียน : นร.	นักเรียน	ห้องเรียน	ห้องเรียน : นร.	นักเรียน	ห้องเรียน	ห้องเรียน : นร.	นักเรียน	ห้องเรียน	ห้องเรียน : นร.
อนุบาล 1	97,737	10,705	1 : 9	99,262	11,476	1 : 9	99,455	11,762	1 : 8	98,138	13,020	1 : 8	97,498	14,596	1 : 7
อนุบาล 2	369,894	28,334	1 : 13	374,896	28,135	1 : 13	364,040	27,963	1 : 13	338,926	27,603	1 : 12	320,799	27,369	1 : 12
อนุบาล 3	404,530	29,060	1 : 14	397,388	28,785	1 : 14	396,194	28,570	1 : 14	381,433	28,304	1 : 13	355,593	28,043	1 : 13
รวมก่อนประถมศึกษา	872,161	68,099	1 : 13	871,546	68,396	1 : 13	859,689	68,295	1 : 13	818,497	68,927	1 : 12	773,890	70,008	1 : 11
ประถมศึกษาปีที่ 1	483,601	31,265	1 : 15	472,760	30,867	1 : 15	460,714	30,439	1 : 15	461,380	30,304	1 : 15	441,802	30,125	1 : 15
ประถมศึกษาปีที่ 2	489,365	31,202	1 : 16	481,832	30,932	1 : 16	466,497	30,512	1 : 15	453,155	30,132	1 : 15	454,048	30,167	1 : 15
ประถมศึกษาปีที่ 3	525,533	31,497	1 : 17	493,439	31,000	1 : 16	479,151	30,632	1 : 16	464,439	30,238	1 : 15	451,456	30,118	1 : 15
ประถมศึกษาปีที่ 4	527,230	31,363	1 : 17	530,626	31,356	1 : 17	493,027	30,708	1 : 16	478,869	30,375	1 : 16	464,435	30,163	1 : 15
ประถมศึกษาปีที่ 5	501,200	31,084	1 : 16	530,405	31,287	1 : 17	529,108	31,028	1 : 17	491,943	30,515	1 : 16	478,378	30,376	1 : 16
ประถมศึกษาปีที่ 6	509,953	31,211	1 : 16	502,126	30,962	1 : 16	527,526	31,030	1 : 17	526,193	30,875	1 : 17	489,866	30,493	1 : 16
รวมประถมศึกษา	3,036,882	187,622	1 : 16	3,011,188	186,404	1 : 16	2,956,023	184,349	1 : 16	2,875,979	182,439	1 : 16	2,779,985	181,442	1 : 15
มัธยมศึกษาปีที่ 1	571,258	20,119	1 : 28	572,326	20,294	1 : 28	562,089	20,133	1 : 28	588,145	20,538	1 : 29	589,951	20,875	1 : 28
มัธยมศึกษาปีที่ 2	565,988	20,037	1 : 28	561,710	20,234	1 : 28	557,382	20,168	1 : 28	545,327	20,082	1 : 27	571,058	20,592	1 : 28
มัธยมศึกษาปีที่ 3	551,024	19,885	1 : 28	556,162	20,133	1 : 28	541,564	20,114	1 : 27	533,986	20,036	1 : 27	524,020	20,125	1 : 26
รวมมัธยมศึกษาตอนต้น	1,688,270	60,041	1 : 28	1,690,198	60,661	1 : 28	1,661,035	60,415	1 : 27	1,667,458	60,656	1 : 27	1,685,029	61,592	1 : 27
มัธยมศึกษาปีที่ 4	364,408	11,257	1 : 32	371,244	11,716	1 : 32	376,786	11,869	1 : 32	368,817	11,889	1 : 31	371,273	12,262	1 : 30
มัธยมศึกษาปีที่ 5	338,397	10,963	1 : 31	351,712	11,527	1 : 31	356,706	11,733	1 : 30	360,410	11,819	1 : 30	352,786	11,887	1 : 30
มัธยมศึกษาปีที่ 6	312,081	10,691	1 : 29	330,180	11,330	1 : 29	339,819	11,466	1 : 30	347,006	11,650	1 : 30	349,948	11,839	1 : 30
รวมมัธยมศึกษาตอนปลาย	1,014,886	32,911	1 : 31	1,053,136	34,573	1 : 30	1,073,311	35,068	1 : 31	1,076,233	35,358	1 : 30	1,074,007	35,988	1 : 30
รวมทั้งสิ้น	6,612,199	348,673	1 : 19	6,626,068	350,034	1 : 19	6,550,058	348,127	1 : 19	6,438,167	347,380	1 : 19	6,312,911	349,030	1 : 18

ที่มา : สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2569)

ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา ปีการศึกษา 2568

รายการ	จำนวน	
กอง / หน่วยงานเทียบเท่ากองในส่วนกลาง	25	สำนัก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	183	แห่ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	62	แห่ง
โรงเรียนทั้งหมด	29,152	แห่ง
- สพป.	26,433	แห่ง
- สพม.	2,363	แห่ง
- ศึกษาสงเคราะห์	51	แห่ง
- ศึกษาพิเศษ	55	แห่ง
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ	83	แห่ง
โรงเรียนที่มีนักเรียน 0 คน	355	แห่ง
- สพป.	316	แห่ง
- สพม.	4	แห่ง
- ศึกษาสงเคราะห์	-	แห่ง
- ศึกษาพิเศษ	-	แห่ง
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ	6	แห่ง
ห้องเรียน	349,194	ห้องเรียน
นักเรียนทั้งหมด	6,275,950	คน
- โรงเรียนปกติ	6,199,085	คน
- ก่อนประถมศึกษา	745,040	คน
- ประถมศึกษา	2,363,887	คน
- มัธยมศึกษาตอนต้น	1,646,390	คน
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	1,045,202	คน
- โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์/การศึกษาพิเศษ	70,767	คน
- ศึกษาสงเคราะห์	33,708	คน
- ศึกษาพิเศษ	12,656	คน
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ	30,501	คน

ที่มา : สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2569)

ตารางที่ 4 จำนวนโรงเรียน นักเรียน และห้องเรียน จำแนกตามขนาดจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2568

จำนวน	ประเภท	รวมทั้งสิ้น	ขนาดที่ 1 (จำนวนนักเรียน 1-120)								ขนาดที่ 2	ขนาดที่ 3	ขนาดที่ 4	ขนาดที่ 5	ขนาดที่ 6	ขนาดที่ 7
			0	1-20	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120	รวม	121-200	201-300	301-499	500-1499	1500-2499	>=2500
โรงเรียน	ประถม	26,434	317	935	2,639	3,875	3,185	2,643	2,071	15,665	6,350	2,636	1,389	910	133	28
	มัธยม	2,364	5	-	2	16	38	57	63	181	355	336	310	656	288	263
	สงเคราะห์	54	-	-	1	-	1	-	-	2	2	2	7	40	-	-
	พิเศษ	54	-	-	1	1	1	4	-	7	15	14	16	-	-	-
	ศูนย์พิเศษ	84	6	-	-	-	-	-	-	6	16	23	21	15	-	-
	รวม	28,990	328	935	2,643	3,892	3,225	2,704	2,134	15,861	6,738	3,011	1,743	1,621	421	291
นักเรียน	ประถม	3,972,996	-	11,995	83,349	195,624	222,761	237,916	228,633	980,278	971,542	630,341	522,270	715,727	249,402	86,220
	มัธยม	2,226,089	-	1	34	763	2,618	5,084	6,219	14,719	55,883	83,402	121,948	581,886	572,576	809,549
	สงเคราะห์	33,708	-	-	30	-	74	-	-	104	379	583	3,002	28,161	-	-
	พิเศษ	12,656	-	-	30	47	69	354	-	500	2,556	3,356	6,072	-	-	-
	ศูนย์พิเศษ	30,501	-	-	-	-	-	-	-	-	2,738	5,945	8,034	10,242	-	-
	รวม	6,275,950	-	11,996	83,443	196,434	225,522	243,354	234,852	995,601	1,033,098	723,627	661,326	1,336,016	821,978	895,769
ห้องเรียน	ประถม	240,678	67	4,139	15,489	23,279	19,143	15,837	12,427	90,381	61,265	28,745	21,452	24,545	7,297	2,474
	มัธยม	68,988	6	-	6	87	244	344	429	1,116	2,794	3,738	4,628	18,488	16,156	21,821
	สงเคราะห์	2,535	-	-	9	-	52	-	-	61	91	88	322	1,808	-	-
	พิเศษ	4,429	-	-	-	-	-	172	-	172	1,023	843	1,057	-	-	-
	ศูนย์พิเศษ	8,064	6	-	-	-	-	-	-	6	1,335	1,766	1,569	1,156	-	-
	รวม	324,694	79	4,139	15,504	23,366	19,439	16,353	12,856	91,736	66,508	35,180	29,028	45,997	23,453	24,295

ที่มา : สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2569)

ตารางที่ 5 จำนวนนักเรียน และห้องเรียน จำแนกตาม ประเภทโรงเรียน รายชั้น ปีการศึกษา 2568

ชั้น	ประถมศึกษา (สพ.)		มัธยมศึกษา (สพม.)		กศ.สงเคราะห์		กศ.พิเศษ		ศูนย์การศึกษาพิเศษ		รวม	
	นักเรียน	ห้องเรียน	นักเรียน	ห้องเรียน	นักเรียน	ห้องเรียน	นักเรียน	ห้องเรียน	นักเรียน	ห้องเรียน	นักเรียน	ห้องเรียน
อนุบาล 1	69,323	6,896	33	2	51	32	40	47	30,501	8,064	99,948	15,041
อนุบาล 2	320,756	27,221	124	6	128	46	114	91	-	-	321,122	27,364
อนุบาล 3	354,676	27,880	128	7	123	46	130	91	-	-	355,057	28,024
รวมก่อนประถมศึกษา	744,755	61,997	285	15	302	124	284	229	30,501	8,064	776,127	70,429
ประถมศึกษาปีที่ 1	438,640	29,712	276	10	732	81	660	299	-	-	440,308	30,102
ประถมศึกษาปีที่ 2	450,102	29,692	299	10	1,021	101	785	315	-	-	452,207	30,118
ประถมศึกษาปีที่ 3	448,344	29,674	290	10	1,256	114	801	291	-	-	450,691	30,089
ประถมศึกษาปีที่ 4	460,721	29,706	293	10	1,684	122	810	292	-	-	463,508	30,130
ประถมศึกษาปีที่ 5	474,183	29,866	428	13	1,949	121	936	318	-	-	477,496	30,318
ประถมศึกษาปีที่ 6	484,869	29,941	468	14	2,391	140	1,034	337	-	-	488,762	30,432
รวมประถมศึกษา	2,756,859	178,591	2,054	67	9,033	679	5,026	1,852	-	-	2,772,972	181,189
มัธยมศึกษาปีที่ 1	166,782	8,017	411,880	12,042	5,663	363	1,431	442	-	-	585,756	20,864
มัธยมศึกษาปีที่ 2	154,966	7,895	402,221	11,913	5,123	312	1,502	453	-	-	563,812	20,573
มัธยมศึกษาปีที่ 3	135,710	7,719	374,831	11,641	4,470	242	1,329	495	-	-	516,340	20,097
รวมมัธยมศึกษาตอนต้น	457,458	23,631	1,188,932	35,596	15,256	917	4,262	1,390	-	-	1,665,908	61,534
มัธยมศึกษาปีที่ 4 หรือ เทียบเท่า	4,993	209	355,576	11,247	3,304	240	1,129	418	-	-	365,002	12,114
มัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือ เทียบเท่า	4,599	209	338,495	11,106	2,962	209	1,006	268	-	6	347,062	11,798
มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ เทียบเท่า	4,368	207	337,171	11,039	2,689	208	967	272	-	-	345,195	11,726
รวมมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ เทียบเท่า	13,960	625	1,031,242	33,392	8,955	657	3,102	958	-	6	1,057,259	35,638
รวมทั้งสิ้น	3,973,032	264,844	2,222,513	69,070	33,546	2,377	12,674	4,429	30,501	8,070	6,272,266	348,790

ที่มา : สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2569)

ตารางที่ 6 จำนวนโรงเรียนจำแนกตามขนาดจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2568

ขนาดโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ขนาดที่ 1	0 คน	326	1.12
	1 - 20 คน	934	3.22
	21 - 40 คน	2,641	9.11
	41 - 60 คน	3,890	13.42
	61 - 80 คน	3,223	11.12
	81 - 100 คน	2,702	9.32
	101 - 120 คน	2,132	7.36
รวม		15,848	54.68
ขนาดที่ 2	121 - 200 คน	6,470	22.32
ขนาดที่ 3	201 - 300 คน	2,773	9.57
ขนาดที่ 4	301 - 499 คน	1,623	5.60
ขนาดที่ 5	500 - 1,499 คน	1,563	5.39
ขนาดที่ 6	1500 - 2,499 คน	413	1.42
ขนาดที่ 7	ตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป	295	1.02
รวมทั้งสิ้น		28,985	100.00

ที่มา : สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2569)

ตารางที่ 7 จำนวนนักเรียน ห้องเรียน จำแนกเพศ รายชั้น ปีการศึกษา 2568

ชั้น	นักเรียน (คน)			ห้องเรียน
	ชาย	หญิง	รวม	
อนุบาล 1	55,229	44,719	99,948	15,131
อนุบาล 2	165,049	156,073	321,122	27,364
อนุบาล 3	182,509	172,548	355,057	28,024
รวมก่อนประถมศึกษา	402,787	373,340	776,127	70,519
ประถมศึกษาปีที่ 1	228,452	211,820	440,272	30,102
ประถมศึกษาปีที่ 2	234,735	217,472	452,207	30,118
ประถมศึกษาปีที่ 3	233,029	217,662	450,691	30,089
ประถมศึกษาปีที่ 4	239,950	223,558	463,508	30,130
ประถมศึกษาปีที่ 5	247,782	229,714	477,496	30,318
ประถมศึกษาปีที่ 6	253,291	235,471	488,762	30,432
รวมประถมศึกษา	1,437,239	1,335,697	2,772,936	181,189
มัธยมศึกษาปีที่ 1	296,560	289,178	585,738	20,864
มัธยมศึกษาปีที่ 2	281,460	282,352	563,812	20,573
มัธยมศึกษาปีที่ 3	254,386	261,954	516,340	20,097
รวมมัธยมศึกษาตอนต้น	832,406	833,484	1,665,890	61,534
มัธยมศึกษาปีที่ 4	156,629	208,373	365,002	12,114
มัธยมศึกษาปีที่ 5	146,711	200,351	347,062	11,798
มัธยมศึกษาปีที่ 6	142,901	202,294	345,195	11,726
รวมมัธยมศึกษาตอนปลาย	446,241	611,018	1,057,259	35,638
รวมทั้งสิ้น	3,118,673	3,153,539	6,272,212	348,880

ที่มา : สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2569)

ส่วนที่ 2

ผลการดำเนินงาน ของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการของ สพฐ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568			ผลการดำเนินงาน			
ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	
ด้านโอกาส	1. สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย	ร้อยละ 90	สถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย 13,566 แห่ง จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน 13,094 แห่ง ร้อยละ 96.52	7. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็น	ร้อยละ 95	ผู้เรียน 5,489,610 คน ได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็น 5,459,968 คน ร้อยละ 99.46
	2. สถานศึกษามีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการรับและให้บริการการศึกษา	ร้อยละ 96	สถานศึกษา 28,509 แห่ง มีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการรับและให้บริการการศึกษา 27,734 แห่ง ร้อยละ 97.28	8. ผู้เรียนปฐมวัยมีพัฒนาการ 4 ด้าน (ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา)	ร้อยละ 96	ผู้เรียนปฐมวัย (อ.3) 374,912 คน ผ่านเกณฑ์ประเมินผลพัฒนาการคุณภาพระดับดี ทั้ง 4 ด้าน 360,078 คน ร้อยละ 96.04
	3. ผู้เรียนที่เป็นผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ได้รับการศึกษาที่เหมาะสม	ร้อยละ 85	<ul style="list-style-type: none"> ผู้เรียนพิการที่ได้รับการจัดกำหนด IEP 419,732 คน ผ่านเกณฑ์ตามแผน IEP 374,817 คน ร้อยละ 89.23 ผู้เรียนที่เป็นผู้ด้อยโอกาส 3,571,653 คน ได้รับการศึกษาที่เหมาะสมตามความจำเป็นและศักยภาพ 3,436,917 คน ร้อยละ 96.23 	9. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับดีขึ้นไป	ร้อยละ 98	ผู้เรียนทั้งหมด 6 ปีการศึกษา 2567 5,00,001 คน มีผลประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับดีขึ้นไป 485,751 คน ร้อยละ 97.15
	4. นักเรียนยากจนที่ได้รับเงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐาน	ร้อยละ 100	นักเรียนยากจนในระบบ DMC 2,672,531 คน ผ่านหลักเกณฑ์การคัดกรอง 1,768,088 คน และได้รับเงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานทุกคน ร้อยละ 100	10. พหุปัญญา		
	5.1 เด็กด้อยโอกาสและเด็กด้อยโอกาส	ร้อยละ 80	เด็กด้อยโอกาสที่รับบริการศึกษาก่อนวัย 26,521 คน กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาหรือได้รับการศึกษาดูแลตามแบบที่เหมาะสม 18,215 คน ร้อยละ 68.68	10.1 การส่งเสริม	ร้อยละ 40	<ul style="list-style-type: none"> ผู้เรียนระดับชั้น ป.3 - ป.6 (ปี 2568) 4,447,621 คน ได้รับการส่งเสริมพหุปัญญา 3,931,966 คน ร้อยละ 88.41
	5.2 เด็กด้อยโอกาสและเด็กด้อยโอกาส	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เด็กที่อยู่ในกระบวนการการศึกษา เด็กด้อยโอกาส 616,625 คน กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาหรือได้รับการศึกษาดูแลตามแบบที่เหมาะสม 54,692 คน ร้อยละ 8.87	10.2 การส่งต่อ	ร้อยละ 58	<ul style="list-style-type: none"> ผู้เรียนระดับชั้น ป.3 - ป.6 (ปี 2567) ที่ได้รับการส่งเสริมพหุปัญญา 3,836,923 คน ได้รับการส่งต่อจัดการพัฒนาพหุปัญญา (ปี 2568) 3,788,216 ร้อยละ 98.73
5.3 อัตราการออกกลางคันของผู้เรียนระดับพื้นฐานลดลง	ร้อยละ 0.345	เด็กด้อยโอกาสที่รับบริการศึกษา 2567 เกือบปิดการศึกษา 2566 ลดลง ร้อยละ 0.029	11. สถานศึกษาที่สอน ม.ต้น เตรียมความพร้อม PISA	ร้อยละ 100	สถานศึกษาที่สอนระดับ ม.ต้น 9,189 แห่ง ส่งเสริมการประเมินความฉลาดรู้ตามแนวทางการประเมิน PISA ทุกแห่ง ร้อยละ 100	
6. ผู้เรียนที่เป็นผู้มีความสามารถพิเศษ ได้รับการส่งเสริมศักยภาพที่เหมาะสม	ร้อยละ 90	ผู้เรียนที่เป็นผู้มีความสามารถพิเศษโครงการต่าง ๆ ของ สพฐ. 68,616 คน ได้รับการส่งเสริมศักยภาพที่เหมาะสมทุกคน ร้อยละ 100	12. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาทางภาษาอังกฤษ CEFR	ร้อยละ 95	ครูและบุคลากรทางการศึกษา 470,214 คน ได้รับการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR 452,717 คน ร้อยละ 96.28	
ด้านประสิทธิภาพ	19.1 หน่วยงานในสังกัดพัฒนาบริการจัดการและให้บริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	ร้อยละ 98	• สพฐ. 245 เขต ครอบคลุมข้อมูลสารสนเทศที่เป็นดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ ครบทั้ง 4 ด้าน 173 แห่ง ร้อยละ 70.61	13. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สามารถบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้เชิงรุก	ร้อยละ 65	ครูและบุคลากรทางการศึกษา 437,725 คน สามารถบริหารจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 417,310 คน ร้อยละ 95.34
	19.2 งานบริการที่พัฒนาเป็น E-Service และให้บริการบนแพลตฟอร์มดิจิทัล	ร้อยละ 100	• ครอบคลุมงานด้านคู่มือประชาชน ระดับ สพฐ. และครอบคลุมงานบริการอื่น ๆ ทั้งหมด 5 ครอบคลุมงาน ได้รับการปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลทุกกระบวนการ ร้อยละ 100	14. ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจัดการเรียนรู้	ร้อยละ 100	ครูและบุคลากรทางการศึกษา 470,214 คน นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน ร้อยละ 100
	20. สถานศึกษามีผลการประกันคุณภาพภายในในระดับดีเลิศขึ้นไป	ร้อยละ 85	<ul style="list-style-type: none"> สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย 24,412 แห่ง มีผลการประกันคุณภาพภายในระดับดีเลิศขึ้นไป 23,464 แห่ง ร้อยละ 96.12 สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 27,038 แห่ง มีผลการประกันคุณภาพภายในระดับดีเลิศขึ้นไป 25,382 แห่ง ร้อยละ 93.88 	15. นักเรียน ม.3 ที่มีคะแนน O-NET ร้อยละ 50 ขึ้นไป	83 : 10 : 10 : 10	นักเรียน ม.3 มีคะแนน O-NET ใน 4 วิชาหลัก ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ภายใต้มูลค่า 489,379 คน มีคะแนน O-NET ร้อยละ 50 ขึ้นไป 242,610 คน สัดส่วน 56.02 ภายใต้มูลค่า 486,398 คน มีคะแนน O-NET ร้อยละ 50 ขึ้นไป 35,220 คน สัดส่วน 8.18 ภายใต้มูลค่า 488,048 คน มีคะแนน O-NET ร้อยละ 50 ขึ้นไป 28,293 คน สัดส่วน 6.55 ภายใต้มูลค่า 487,144 คน มีคะแนน O-NET ร้อยละ 50 ขึ้นไป 41,294 คน สัดส่วน 9.58
	21. ประชาชนเข้าถึงระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล	20,000,000 ครั้ง	ประชาชนเข้าถึงระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล หลักสูตร สื่อ และแหล่งเรียนรู้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สพฐ. 51,876,969 ครั้ง	16. สถานศึกษาที่มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่น	ร้อยละ 90	สถานศึกษา 28,601 แห่ง มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่นตนเองสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน 28,422 แห่ง ร้อยละ 99.37
	22. หน่วยงานในสังกัดผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA Online	ร้อยละ 95	<ul style="list-style-type: none"> สพฐ. 245 เขต มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA Online (ระดับ A หรือ คสมน 85.00 ขึ้นไป) 244 เขต ร้อยละ 99.59 สถานศึกษาที่เข้าร่วมประเมิน 3,264 แห่ง มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA Online (ระดับ A หรือ คสมน 85.00 ขึ้นไป) 3,217 แห่ง ร้อยละ 98.56 	17. สถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เชิงรุกและมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	ร้อยละ 90	สถานศึกษา 28,816 แห่ง มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายทุกแห่ง ร้อยละ 100
23. สถานศึกษาในพื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนา	ร้อยละ 100	สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ 3,005 แห่ง ได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามบริบทพื้นที่ทุกแห่ง ร้อยละ 100	18. สถานศึกษาที่ส่งเสริมผู้เรียน ครู ให้เข้าถึงแพลตฟอร์มสื่อการเรียนรู้	ร้อยละ 100	สถานศึกษา 28,906 แห่ง ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ครู ให้เข้าถึงแพลตฟอร์มสื่อการเรียนรู้ (OBEC Content Center) 23,446 แห่ง ร้อยละ 81.11	
24. โรงเรียนคุณภาพผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน	ร้อยละ 100	โรงเรียนคุณภาพ 1,808 โรงเรียน ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน (School Grading) มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 คสมน 1,467 โรงเรียน ร้อยละ 81.14%	ด้านความสำเร็จ	26. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเพื่อรับมือกับภัยคุกคามฯ	ร้อยละ 100	ผู้เรียน 6,233,279 คน มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการรับมือภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ 6,229,361 คน ร้อยละ 99.94
25. โครงการที่บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามค่าเป้าหมายน้อย	ร้อยละ 100	โครงการของสำนักหน่วยงานต้นสังกัดในสังกัดกลาง สพฐ. 115 โครงการ มีผลสัมฤทธิ์การดำเนินโครงการบรรลุค่าเป้าหมายน้อย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในภาพรวม 88 โครงการ ร้อยละ 76.52		27. สถานศึกษามีแผน/มาตรการ/กิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจ/ทักษะ-รับนิวยอร์ก	ร้อยละ 100	สถานศึกษา 28,582 แห่ง มีแผน/มาตรการ/กิจกรรมในการสร้างความรู้ความเข้าใจหรือทักษะในการรับมือด้านความปลอดภัยทุกรูปแบบ 28,296 แห่ง ร้อยละ 99.00

ที่มา: สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดกลยุทธ์หน่วยงาน 4 กลยุทธ์ ได้แก่ **กลยุทธ์ที่ 1** ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ **กลยุทธ์ที่ 2** สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน **กลยุทธ์ที่ 3** ยกกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และ **กลยุทธ์ที่ 4** เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดร่วมกัน และจากการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกลยุทธ์หน่วยงาน ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1

ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

1. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยมุ่งสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชนในทุกช่วงวัย ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดเข้ากับหลักสูตรการเรียนรู้อ และการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรที่เหมาะสมตามช่วงวัย การดำเนินงานดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะชีวิตที่จำเป็นในการปฏิเสธและไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งในด้านการใช้และการค้า เพื่อให้เกิดการป้องกันอย่างครอบคลุมตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษานโยบายนี้สอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ซึ่งให้ความสำคัญกับกลุ่มเยาวชนอายุ 12–18 ปี เป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก และขยายผลสู่ช่วงวัยอื่นโดยใช้มาตรการที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ ภายใต้กรอบแนวคิด “สร้างการรับรู้ – สร้างภูมิคุ้มกัน – สร้างพื้นที่ปลอดภัย” เพื่อตัดวงจรการแพร่ระบาดรายใหม่ และลดผลกระทบที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลการดำเนินงาน

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1. นักเรียนมีภูมิคุ้มกันปัญหายาเสพติด ผ่านการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ซึ่งดำเนินการกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย และนักเรียนแกนนำ รวมทั้งสิ้น 1,361,010 คน เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 750,742 คน

(ร้อยละ 55.16) และมีนักเรียนที่ได้รับการขยายผลจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายและ/หรือนักเรียนแกนนำที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 1,562,257 คน

2. กิจกรรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 458,955 คน เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 106,583 คน (ร้อยละ 23.22) และมีนักเรียนที่ได้รับการขยายผลจากกิจกรรม จำนวน 420,616 คน

3. กิจกรรมค่ายพัฒนาผู้นำนักเรียนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 314,532 คน เข้าร่วมกิจกรรมค่ายพัฒนา จำนวน 47,246 คน (ร้อยละ 15.02) และมีนักเรียนที่ได้รับการขยายผลจากกิจกรรม จำนวน 1,071,325 คน

4. ครูปฐมวัยกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 32,905 คน ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสมอง (Executive Functions: EF) ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำนวน 28,022 คน (ร้อยละ 85.16) และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริงได้ 26,920 คน (ร้อยละ 96.07)

5. การป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของบุหรี่และบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา จากจำนวนนักเรียนในสังกัดทั้งหมด 6,233,279 คน พบว่ามีนักเรียนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดประเภท บุหรี่และบุหรี่ไฟฟ้า และได้รับการดูแลช่วยเหลือ โดยนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับบุหรี่ จำนวน 16,665 คน (ร้อยละ 0.26) ได้รับการดูแลช่วยเหลือ จำนวน 15,019 คน (ร้อยละ 90.12) นักเรียนที่เกี่ยวข้องกับบุหรี่ไฟฟ้า จำนวน 15,595 คน (ร้อยละ 0.25) ได้รับการดูแลช่วยเหลือ จำนวน 14,425 คน (ร้อยละ 92.5)

2. โครงการดูแลช่วยเหลือ สุขภาพกาย สุขภาพใจ ของนักเรียน

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กำหนดให้เด็กและนักเรียนทุกคนได้รับการปกป้อง คุ้มครอง สงเคราะห์ และดูแลช่วยเหลือ เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพและปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สอดคล้อง กับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีศักยภาพตามความถนัด และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ได้อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม นโยบายดังกล่าว ให้ความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านวิชาการ อาชีพ และสุขภาพ โดยเฉพาะ การดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของนักเรียน ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพ ของบุคคลในระยะยาว ทั้งนี้ จากข้อมูลของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2565 พบว่า คนไทย มีปัญหาสุขภาพจิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากอาการโรคจิต ซึมเศร้า วิตกกังวล ขณะที่จำนวนบุคลากร ด้านสุขภาพจิต เช่น จิตแพทย์และนักจิตวิทยา เป็นต้น ยังมีไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับความต้องการ ของประชากร จากสถานการณ์ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เล็งเห็นความสำคัญ ของการส่งเสริมสุขภาพทางกายและจิตใจของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา จึงได้จัดทำโครงการ

ดูแลช่วยเหลือสุขภาพกาย สุขภาพใจของนักเรียนชั้น เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาองค์ความรู้ ให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนในสังกัด

ผลการดำเนินงาน

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือ โครงการ โรงเรียนส่งเสริมความปลอดภัย (Safety Promotion School) กับผู้แทนจากมหาวิทยาลัยโอซากะ เคียวอูกุ ประเทศญี่ปุ่น เพื่อยกระดับมาตรฐานความปลอดภัย ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานระดับชาติ และนานาชาติ โดยมีโรงเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการ จำนวน 5,401 โรงเรียน มีผู้สนับสนุนโครงการสมัครเข้าร่วม การอบรม จำนวน 5,491 คน และผ่านการรับรองมาตรฐานระดับนานาชาติ จำนวน 10 โรงเรียน

2. ดำเนินการร่วมกับกระทรวงยุติธรรมพัฒนาองค์ความรู้และทักษะวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียน เพื่อให้สามารถขึ้นทะเบียนตามกฎหมาย และนำความรู้ไปช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีมาตรฐาน โดยมีนักจิตวิทยาโรงเรียน จำนวน 220 คน ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับกระทรวงยุติธรรม

3. ส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติงานเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน (พสน.) และนักศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา จากผลการสำรวจความต้องการอบรม จำนวน 16,510 คน มีครูและ บุคลากรทางการศึกษาผ่านการอบรมและได้รับการขึ้นทะเบียน จำนวน 350 คน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ พสน. ในเขตพื้นที่การศึกษา

3. โครงการโรงเรียนแห่งความสุข (The school of happiness)

ความเป็นมา

โครงการโรงเรียนแห่งความสุข (The school of happiness) เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียน เรียนได้อย่างมีความสุข มีทักษะในการดำรงชีวิต อีกทั้งจัดกิจกรรมการปลูกฝังพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียน และสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาที่ส่งเสริมความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมความร่วมมือ ความมีส่วนร่วม และความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียน

ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ถือเป็นกลไกสำคัญในการนำนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ของ พล.ต.อ.เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการไปสู่การปฏิบัติที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพควบคู่กับการมีความสุขในการใช้ชีวิตในสถานศึกษา

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินกิจกรรมจัดทำหลักสูตรโครงการโรงเรียนแห่งความสุข (The School of Happiness) ทั้งในรูปแบบ Onsite และ Online รวมถึงจัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจในการขับเคลื่อนโครงการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั่วประเทศ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ ความเข้าใจ ทักษะที่จำเป็นในการสร้างและส่งเสริมความสุขให้แก่นักเรียนในสังกัด ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้นำองค์ความรู้และทักษะที่ได้รับไปขยายผล และประยุกต์ใช้ในการสร้างบรรยากาศแห่งความสุขและความปลอดภัยในสถานศึกษา ตลอดจนสามารถดูแล ช่วยเหลือ และเฝ้าระวังนักเรียนและบุคลากรที่มีความเสี่ยงต่อการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา

4. โครงการติดตามตรวจสอบผลกระทบจากภัยพิบัติที่มีผลต่ออาคารเรียนอาคารประกอบ

ความเป็นมา

เหตุการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในประเทศไทย ส่งผลให้อาคารเรียนและอาคารประกอบในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นอาคารเรียนแบบมาตรฐานที่ก่อสร้างมานานกว่า 30 ปี ซึ่งในอดีตยังไม่มีกรอบแบบให้สามารถรองรับแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ กฎกระทรวงว่าด้วยการรับน้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทนของอาคารและพื้นดินที่รองรับอาคารในการต้านทานแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว พ.ศ. 2564 ได้กำหนดมาตรฐานด้านความปลอดภัยดังกล่าวไว้ แต่เนื่องจากอาคารเรียนจำนวนมากก่อสร้างก่อนที่กฎกระทรวงนี้จะมีผลบังคับใช้ จึงยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานดังกล่าว นอกจากนี้ ยังมีอาคารเรียนและอาคารประกอบหลายแห่งที่โครงสร้างหลักเกิดความชำรุด แต่ยังคงถูกใช้งานเพื่อการจัดการเรียนการสอน โดยโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดแนวทางในการซ่อมแซมหรือปรับปรุงให้ปลอดภัย ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ดำเนินการสำรวจอาคารเรียนในสังกัดที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ รวมถึงอาคารที่ทรุดโทรมจากการใช้งาน เพื่อวางแผนการออกแบบ ปรับปรุง และซ่อมแซมโครงสร้างหลักของอาคารเรียนและอาคารประกอบให้มีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยต่อการใช้งานในระยะยาว

ผลการดำเนินงาน

คณะทำงานลงพื้นที่สำรวจและเก็บข้อมูลโรงเรียนที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติอย่างละเอียด และจัดประชุมเพื่อสรุปผลการตรวจสอบ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลความเสียหายของอาคารเรียนอาคารประกอบ พร้อมทั้งจัดประชุมโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำด้านการออกแบบและการซ่อมแซมอาคาร

ให้เป็นไปตามหลักวิศวกรรมและมาตรฐานความปลอดภัย ซึ่งโครงการสามารถดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูลอาคารเรียนและอาคารประกอบที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติได้ครบถ้วน ร้อยละ 100 นอกจากนี้โครงการสามารถจัดทำแบบปรับปรุงซ่อมแซมอาคารได้ครบตามเป้าหมาย ร้อยละ 100 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาออกแบบอาคารเรียนและอาคารประกอบให้มีความมั่นคง แข็งแรง

แนวทางการพัฒนา

การดำเนินโครงการในปัจจุบันยังไม่สามารถครอบคลุมทุกพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ ทำให้บางพื้นที่ยังไม่ได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนาอย่างเหมาะสม ดังนั้น จึงมีแนวทางในการขยายผลและเพิ่มขอบเขตการดำเนินโครงการด้านความปลอดภัยจากภัยพิบัติให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อป้องกันและลดความเสียหายจากภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยให้นักเรียน ครู และบุคลากรภายในสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2

สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

1. โครงการทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี ระยะที่ 2 (เงินอุดหนุน)

ความเป็นมา

โครงการทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารีมุ่งส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาให้นักเรียน นักศึกษา และสามเณรในพื้นที่ห่างไกลและกันดารได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับปริญญาตรี และกลับไปเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นของตน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โครงการดำเนินการระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560–2577 โดยจัดสรรทุนการศึกษาปีละ 600 ทุน แก่นักเรียน นักศึกษา และสามเณรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ อย่างไรก็ตาม การดำเนินโครงการมีความท้าทายในการติดตาม ดูแล และส่งเสริมนักเรียนทุน เนื่องจากผู้รับทุนกระจายอยู่ในหลายพื้นที่ และอาจมีการเปลี่ยนสถานศึกษา หรือระดับการศึกษา ขณะเดียวกัน บุคลากรผู้รับผิดชอบอาจมีการย้ายหรือสับเปลี่ยนตำแหน่ง จึงจำเป็นต้องมีแนวทางที่ชัดเจนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุนให้ได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้จัดทำแนวทางการส่งเสริม ดูแล และติดตามนักเรียนทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี ครอบคลุม 4 ด้านสำคัญ ได้แก่ การจัดทำฐานข้อมูลนักเรียนทุน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุน

การติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน การส่งต่อ นักเรียน นักศึกษา และสามเณรผู้รับทุนในแต่ละระดับการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้นักเรียนทุนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้าน สุขภาพกาย สุขภาพจิต การเรียนรู้ ทักษะชีวิต และการอยู่ร่วม ในสังคมอย่างมีความสุข รวมถึงสามารถศึกษาต่อจนจบระดับปริญญาตรีและใช้ทุนการศึกษาอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด

ผลการดำเนินงาน

การดำเนินงานตามโครงการทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ดำเนินการสนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่ นักเรียนทุนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนทั้งสิ้น 630 คน ครอบคลุมทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มเป้าหมาย โดยนักเรียน แต่ละคนได้รับทุนการศึกษาคนละ 25,000 บาทต่อปี หรือภาคเรียนละ 12,500 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ด้านการศึกษา สร้างโอกาสให้นักเรียน ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลและขาดแคลนทุนทรัพย์ได้มีโอกาสศึกษาต่อ นอกจากนี้ การบริหารจัดการทุนยังสะท้อนถึงความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดตาม ดูแล และส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องตามเจตนารมณ์ของโครงการ อันเป็นการสานต่อ พระราชปณิธานในการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาให้แก่เยาวชนไทยอย่างแท้จริง

2. โครงการโรงเรียนประชารัฐจังหวัดชายแดนภาคใต้

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินโครงการโรงเรียนประชารัฐจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่ที่ประสบปัญหาความยากจน ขาดผู้อุปการะ หรือได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีเป้าหมายให้เด็กทุกคน ได้รับบริการทางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำ และยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โครงการนี้ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2562 และดำเนินงานภายใต้แนวคิด “ประชารัฐ” โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน การจัดการเรียนการสอนได้เริ่มขึ้นตั้งแต่ ปีการศึกษา 2561 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ยะลา ปัตตานี และจังหวัดสงขลา (ใน 4 อำเภอ ได้แก่ จะนะ เทพา นาทวี และสะบ้าย้อย) ครอบคลุมโรงเรียนเป้าหมาย จำนวน 64 แห่ง ใน 37 อำเภอ โรงเรียนในโครงการจัดการศึกษาในรูปแบบโรงเรียนประจำ เพื่อให้โอกาส แก่เด็กนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ถูกทอดทิ้ง หรือได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบได้อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเหมาะสมต่อการเรียนรู้ การดำเนินงานดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา ยกระดับคุณภาพชีวิตของเยาวชนในพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในจังหวัด ชายแดนภาคใต้

ผลการดำเนินงาน

โครงการโรงเรียนประชารัฐจังหวัดชายแดนภาคใต้ดำเนินงานครอบคลุมโรงเรียน จำนวน 64 แห่ง มีนักเรียนเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 11,608 คน โรงเรียนในโครงการสามารถจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึง

และมีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่เข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียม ได้รับการดูแลในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเหมาะสมต่อการเรียนรู้ ตลอดจนช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้

3. โครงการพัฒนาระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ผ่านระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank)

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักทดสอบทางการศึกษา ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมและจัดส่งข้อมูลผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX) ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าจากทุกสังกัดไปยังที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (TCAS) สำหรับใช้ในการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 โดยมีแนวโน้มปริมาณข้อมูลเพิ่มขึ้นทุกปี ผ่านระบบ GPAX OBEC ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2567 ได้ดำเนินการจัดทำประกาศกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตฯ พร้อมคู่มือปฏิบัติงาน หลักเกณฑ์การสอบวัดทักษะภาษาอังกฤษ และเกณฑ์เทียบระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษตามมาตรฐาน CEFR รวมถึงการจัดการศึกษาร่วมระหว่างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา (โครงการโรงเรียนทวิศึกษา) ซึ่งผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ โรงเรียนสังกัดการศึกษาพิเศษ 36 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 1,002 คน และโรงเรียนมัธยมทั่วไป 133 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 4,560 คน (ข้อมูลภาคเรียนที่ 2/2566 ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2566) ทั้งนี้เพื่อรองรับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์และการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ (National Credit Bank)

ผลการดำเนินงาน

1. ผลการสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้ ปีการศึกษา 2567 โครงการทวิศึกษา มีโรงเรียน จำนวน 137 โรงเรียน ผู้เรียนสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้ทักษะอาชีพ จำนวน 4,747 คน
2. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ จำนวน 2 ระดับ
3. รายงานผลการพัฒนาต้นแบบระบบธนาคารหน่วยกิตฯ จำนวน 5 รายการ
4. (ร่าง) แนวทางการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ จำนวน 1 รายการ
5. ผลการพัฒนาหลักสูตรปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายละเอียดดังนี้
 - 5.1 แพลตฟอร์มการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ URL: flexlearn.online จำนวน 1 ช่อง

5.2 รายวิชาที่พัฒนา จำนวน 4 รายวิชา ได้แก่ AI สำหรับทุกคน: ปูพื้นฐานสู่การคิดในยุคเทคโนโลยี, การออกแบบและสร้างสรรค์ AR, วิทยาการคำนวณแบบสร้างสรรค์ ด้วยระบบแอปพลิเคชัน Blockly, การสร้างแอปพลิเคชัน ด้วย Appsheet

5.3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 8 โรงเรียน และมีผู้เรียนที่เรียนและสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชา จำนวน 333 ราย

5.4 แนวทางการสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้ และการเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้ ในหลักสูตรสถานศึกษา ร่วมกับสำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา จำนวน 1 รายการ

แนวทางการพัฒนา

1. ปรับรูปแบบการดำเนินงานโดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน และสนับสนุนการดำเนินงานการรายงานข้อมูลผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของผู้เรียน เพื่อการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ปรับรูปแบบการเรียนรู้โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ผ่านทางระบบ e-learning เว็บไซต์ ประชุมทางไกล conference เป็นต้น

3. ส่งเสริมระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ และกระบวนการทำงานระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาระหว่างระบบการศึกษาต่าง ๆ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับหน่วยงาน และสถานศึกษา

4. โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติสาระสำคัญในหมวด 5 หน้า 1 ของรัฐธรรมนูญ โดยมาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และบัญญัติเกี่ยวกับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาหรือให้ประชาชนที่ได้รับการศึกษา รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการโครงการตามนโยบายเรียนฟรี เรียนดี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเต็มตามศักยภาพและยังคงดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ได้เปลี่ยนชื่อนโยบายเป็น “โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน” จนถึงปัจจุบัน เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในรายการค่าใช้จ่ายพื้นฐาน งบเงินอุดหนุน

การประชุมเชิงปฏิบัติการ
การใช้ระบบการเรียนรู้ออนไลน์
เพื่อการสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Outcome)
เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
รูปแบบการศึกษาในระบบ ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการออนไลน์

วันที่ 18 ตุลาคม 2568
เวลา 08.30 - 15.30 น.

วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้ระบบการเรียนรู้ออนไลน์ ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงระบบการเรียนรู้ออนไลน์ได้ และสามารถสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) ได้
- เพื่อให้มีความเข้าใจและรู้ขั้นตอนในการใช้ระบบการเรียนรู้ออนไลน์ ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงระบบการเรียนรู้ออนไลน์ได้ และสามารถสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) ได้

ผู้เข้าร่วมประชุม
คณะทำงานระบบฯ 8 โรงเรียน การศึกษานิเทศก์ 1 ท่าน รวม 310 คน โดยเป็นผู้อำนวยการ 26 คน ผู้อำนวยการฯ 26 คน ผู้อำนวยการฯ 26 คน ผู้อำนวยการฯ 26 คน ผู้อำนวยการฯ 26 คน ผู้อำนวยการฯ 26 คน ผู้อำนวยการฯ 26 คน ผู้อำนวยการฯ 26 คน ผู้อำนวยการฯ 26 คน

กลุ่มเป้าหมาย
สถานศึกษา และ สพท. ที่เข้าร่วมโครงการ 8 โรงเรียน และสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ 8 โรงเรียน เพื่อการสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Outcome) เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิต จำนวนทั้งสิ้น 247 โรงเรียน โดยจากปี ส.ร. จำนวน 199 แห่ง และ ส.ท. จำนวน 48 แห่ง

กิจกรรมในการประชุม

- เยี่ยมชมการใช้งานระบบการเรียนรู้ออนไลน์
- บรรยายและสาธิตการใช้งานระบบการเรียนรู้ออนไลน์ (FLEXLEARN Online) เพื่อการสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Outcome) เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิต 200 ส.ท.

ผลการดำเนินงาน

- ผู้เข้าร่วมประชุม มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้ระบบการเรียนรู้ออนไลน์ และสามารถสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) ได้
- ผู้เข้าร่วมประชุม มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้ระบบการเรียนรู้ออนไลน์ และสามารถสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) ได้
- ผู้เข้าร่วมประชุม มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้ระบบการเรียนรู้ออนไลน์ และสามารถสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) ได้
- ผู้เข้าร่วมประชุม มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้ระบบการเรียนรู้ออนไลน์ และสามารถสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) ได้

จำนวน 5 รายการ ให้กับโรงเรียนในสังกัด ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งค่าจัดการเรียนการสอน (เงินอุดหนุนรายหัว เงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน เงินอุดหนุนค่าอาหารนักเรียนประจำพักนอน) ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2565 ที่ให้ความเห็นชอบในการปรับอัตราเงินอุดหนุนรายหัวตามความจำเป็นพื้นฐาน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้เรียน และเพิ่มศักยภาพสถานศึกษาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชน ครอบคลุมการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาทางเลือก โดยปรับเปลี่ยนแบบขึ้นบันไดต่อเนื่อง 4 ปีงบประมาณ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 -2569

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอตั้งงบประมาณให้นักเรียนในสังกัด เพื่อให้ได้รับโอกาสในการศึกษา โดยการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวม 5 รายการ ได้แก่ ค่าจัดการเรียนการสอน (เงินอุดหนุนรายหัว/ปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน/ค่าอาหารนักเรียนประจำพักนอน) ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพ ซึ่งในปีการศึกษา 2568 มีเป้าหมายจากการประมาณการจำนวนนักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิ้น 6,312,911 คน งบประมาณจำนวน 40,485,495,800 บาท ซึ่งนักเรียนทุกคนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและลดความเหลื่อมล้ำแก่เด็กกลุ่มด้อยโอกาสให้ได้เข้าถึงการศึกษาที่มีมาตรฐานและมีคุณภาพ

แนวทางการพัฒนา

1. ปรับปรุงอัตราเงินอุดหนุนรายหัวสำหรับค่าอาหารนักเรียนประจำพักนอนให้สอดคล้องกับค่าครองชีพ และภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน เนื่องจากราคาสินค้าอุปโภคบริโภคและบริการที่เกี่ยวข้องได้ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การปรับอัตราดังกล่าวจะช่วยให้การจัดสรรงบประมาณครอบคลุมต้นทุนที่แท้จริงมากขึ้น และส่งผลโดยตรงต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตและสภาวะของนักเรียนในสถานศึกษาประจำพักนอน
2. การจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าไฟฟ้าและค่าสาธารณูปโภคอื่น ๆ ให้กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยควรแยกค่าไฟฟ้าและค่าสาธารณูปโภคอื่น ๆ ออกมาจากเงินอุดหนุนรายหัว

5. โครงการการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในทุกมิติ ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบริหารทั่วไป ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล เพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่สูงขึ้น เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้หลังจบการศึกษา

โดยการดำเนินงานมุ่งสร้างความพร้อมให้โรงเรียนหลักเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่มีครูครบชั้น ห้องเรียนมีคุณภาพ ใช้สื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะระบบ DLTV รวมทั้งมีอาคารสถานที่ที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้เรียน นอกจากนี้ ยังสนับสนุนค่าพาหนะให้นักเรียนที่ไปเรียนร่วมกับโรงเรียนคุณภาพใกล้บ้าน เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างคุ้มค่า ภายใต้ความสมัครใจของนักเรียนและผู้ปกครอง ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในทุกระดับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดโครงการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของพื้นที่ โดยปัจจุบันมีโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา รวมทั้งสิ้น 15,757 โรงเรียน

ผลการดำเนินงาน

1. โรงเรียนขนาดเล็กมีการประกาศเลิกสถานศึกษา จำนวน 150 โรงเรียน ทำให้มีจำนวนเหมาะสมกับความจำเป็นของพื้นที่ นำไปสู่การเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพทางการศึกษา และการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาที่คุ้มค่า

2. โรงเรียนขนาดเล็กมีคะแนนผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 10,971 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 74.03 ของโรงเรียนทั้งหมดที่เข้าสอบ

3. โรงเรียนขนาดเล็กมีคะแนนผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 5,428 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 36.43 ของโรงเรียนทั้งหมดที่เข้าสอบ

4. โรงเรียนขนาดเล็กมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยของประเทศ จำนวน 4,011 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 26.79 ของโรงเรียนทั้งหมดที่เข้าสอบ

5. มีแผนบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ 3 ปี (ปีการศึกษา 2568 – 2570) โดยแบ่งเป็นแผนยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และแผนด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนา

1. ปรับปรุงระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรวม/เลิกสถานศึกษาให้มีความคล่องตัวยิ่งขึ้น
2. เพิ่มอัตราค่าพาหนะรับ-ส่งนักเรียนที่เดินทางไปเรียนรวมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

6. โครงการขับเคลื่อนนโยบายการแก้ปัญหาเด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษาและเด็กตกหล่นให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา กิจกรรม “พาน้องกลับมาเรียน นำการเรียนไปให้น้อง (OBEC Zero Dropout)”

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ ได้ขับเคลื่อน นโยบาย 4 มาตรการ Thailand Zero Dropout ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อช่วยเหลือ เด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษาและเด็กตกหล่น ให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สพฐ. จึงได้ดำเนินโครงการ “พาน้องกลับมาเรียน นำการเรียนไปให้น้อง (OBEC Zero Dropout)” เพื่อแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่ และมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งสร้างต้นแบบเพื่อขยายผลและสร้างความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาเด็กนอกระบบและเด็กตกหล่น ทั้งนี้ โครงการมิได้มุ่งเพียงผลักดันให้เด็กและเยาวชนนอกระบบทุกคนกลับเข้าสู่ห้องเรียนเท่านั้น แต่เน้นการ ค้นหา ช่วยเหลือ ติดตาม และดูแล ให้เด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 3 – 18 ปี ทุกคน ได้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษา การเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในรูปแบบที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับศักยภาพและบริบทชีวิต ของแต่ละคน โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และภาคประชาสังคม ภายใต้ โมเดล “ตาข่ายการศึกษา” ซึ่งมีพื้นฐานจากโครงสร้างการจัดการศึกษาไทย ซึ่งประกอบด้วยหน่วยจัดการศึกษาในระบบหลายภาคส่วน ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเอกชน โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ภายใต้กรอบของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (มาตรา 15) ซึ่งเปิดโอกาสให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ทั้ง 3 รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย พร้อมทั้งให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ระหว่างรูปแบบต่าง ๆ ได้ เพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนต่อเนื่องและยืดหยุ่น

สำหรับการจัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย นอกจาก กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการโดยตรงแล้ว ยังเปิดโอกาสให้สถาบันทางสังคมอื่น ๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับ ป.1-ม.6) ได้แก่ ครอบครัว สถานประกอบการ สถาบันศาสนา บุคคล องค์กรวิชาชีพ องค์กรชุมชน และองค์กรเอกชน ตาม มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น นโยบาย “Thailand Zero Dropout – เด็กนอกระบบการศึกษาเป็นศูนย์” จึงสามารถขับเคลื่อนได้จริงผ่านกลไก “ตาข่ายการศึกษา” ที่เชื่อมโยงความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อให้เด็กทุกคนในประเทศไทย ไม่ถูกทิ้งไว้ข้างหลังทางการศึกษา และได้รับโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างเท่าเทียม

ผลการดำเนินงาน

1. โรงเรียนที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ (โรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและโรงเรียนพื้นที่เกาะ) จำนวน 1,604 โรงเรียน ได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามบริบทพื้นที่ นักเรียนสามารถอ่านภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ดียิ่งขึ้นตามไปด้วย และนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนาทักษะด้านอาชีพไปต่อยอดและนำไปประกอบอาชีพได้หลังจากจบการศึกษา

2. โรงเรียนที่จัดที่พักนอนสำหรับนักเรียนพักนอนในพื้นที่ยากลำบาก จำนวน 503 โรงเรียน ได้รับจัดสรร งบประมาณอุดหนุน เงินอุดหนุนทั่วไป ค่าปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนพักนอนในพื้นที่ยากลำบาก (ค่าอาหาร ค่าเครื่องนอน ค่าอุปกรณ์ประกอบอาหาร และหรือบริหารจัดการอื่น ๆ) สำหรับโรงเรียนที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษที่จัดที่พักนอน

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและโรงเรียนพื้นที่เกาะ

2. ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาตามบริบทโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและโรงเรียนพื้นที่เกาะ

3. การพัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนที่จัดที่พักนอนสำหรับนักเรียนในพื้นที่ยากลำบาก

8. โครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนาระบบระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ข้อมูลสถานศึกษาและข้อมูลครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารจัดการสถิติข้อมูลสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ และสามารถนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้เพื่อการวางแผน การกำหนดนโยบายการตัดสินใจและการบริหารจัดการ

ผลการดำเนินงาน

1. การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล จำนวน 6,312,911 คน ได้รับการตรวจสอบให้เป็นปัจจุบัน ข้อมูลครบถ้วน สมบูรณ์ครอบคลุม เพื่อการจัดสรรงบประมาณรายหัวให้แก่ นักเรียนรายบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การจัดเก็บข้อมูลสถานศึกษาและข้อมูลครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง จำนวน 29,005 โรงเรียน ได้รับการตรวจสอบให้เป็น ปัจจุบัน ข้อมูลครบถ้วน สมบูรณ์ ครอบคลุมทุกด้าน เพื่อใช้ในการจัดสรรงบประมาณในการปรับปรุง ซ่อมแซม สิ่งก่อสร้างที่อยู่ในสถานศึกษาได้อย่างโปร่งใสถูกต้อง ครบถ้วน

แนวทางการพัฒนา

ปัจจุบันระบบมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลอยู่เสมอ เพื่อการใช้งานที่ตรงตามความต้องการ และการป้องกัน ความปลอดภัยของข้อมูล ทำให้เกิดปัญหาแก่ผู้ใช้งานในการจัดเก็บข้อมูล เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการจัดเก็บ และความไม่ชัดเจนของค่านิยามที่ตรงกัน ดังนั้น เพื่อให้การจัดเก็บ ข้อมูลสารสนเทศดังกล่าว มีความชัดเจน เข้าใจง่ายและตรงกัน จึงต้องมีการจัดประชุมฯ และทดลองใช้งานระบบแก่ผู้ปฏิบัติงานขึ้นทุกปี เพื่อเป็นประโยชน์ในการสนับสนุนการวางแผน การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจและการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

9. โครงการบริหารจัดการและสนับสนุนส่งเสริมการใช้งานคลังความรู้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พัฒนาระบบ คลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC Content Center) ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มรวบรวมสื่อการเรียนรู้ 8 ประเภท ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แอปพลิเคชัน วิดีทัศน์ เสียง ภาพ ข้อสอบ เทมเพลต และมัลติมีเดีย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ได้บนอุปกรณ์ดิจิทัลหลากหลายรูปแบบในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินโครงการบริหารจัดการเพื่อพัฒนา ส่งเสริม และขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ครอบคลุมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 245 เขต ส่งผลให้จำนวนการเข้าถึงสื่อดิจิทัลของผู้เรียนเพิ่มขึ้นจาก 336,501 ครั้ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เป็น 1,569,244 ครั้ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 366.34 แสดงให้เห็นถึงการขยายผลและการยอมรับในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและยั่งยืน จึงจัดทำโครงการบริหารจัดการและสนับสนุนส่งเสริมการใช้งานคลังความรู้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และมีการประยุกต์ใช้ทรัพยากรในระบบ OBEC Content Center เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและหลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งมีส่วนสำคัญในการกระจายโอกาสทางการศึกษา ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ ได้ทุกที่ ทุกเวลา ตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ผลการดำเนินงาน

1. จัดประชุม เพื่อพัฒนาให้ความรู้ สร้างความเข้าใจกับศึกษานิเทศก์ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีผู้เข้าร่วมและผ่านการอบรม ในระบบ zoom meeting จำนวน 3,215 คน จาก 225 เขตพื้นที่การศึกษา

2. จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 245 เขตพื้นที่การศึกษา ๆ ละ 10,000 บาท ในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนและขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ในการขับเคลื่อนระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ให้กับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัด

3. คัดเลือกผลงานที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีเขตพื้นที่การศึกษาส่งผลงานเข้ารับการพิจารณาคัดเลือก จำนวน 225 เขต และมีผลงาน จำนวนทั้งหมด 745 ผลงาน โดยสรุปผลงานที่ได้รับพิจารณาคัดเลือกตามระดับคะแนน มีดังนี้

1) ผู้สร้างสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับยอดเยี่ยม จำนวน 15 ผลงาน ระดับทอง จำนวน 38 ผลงาน ระดับเงิน จำนวน 70 ผลงาน ระดับทองแดง จำนวน 37 ผลงาน ระดับชมเชย จำนวน 37 ผลงาน และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 11 ผลงาน

2) ผู้ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับยอดเยี่ยม จำนวน 15 ผลงาน ระดับทอง จำนวน 59 ผลงาน ระดับเงิน จำนวน 61 ผลงาน ระดับทองแดง จำนวน 52 ผลงาน ระดับชมเชย จำนวน 26 ผลงาน และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 9 ผลงาน

3) ผู้สร้างนวัตกรรมกรณีศึกษา ระดับยอดเยี่ยม จำนวน 10 ผลงาน ระดับทอง จำนวน 16 ผลงาน ระดับเงิน จำนวน 23 ผลงาน ระดับทองแดง จำนวน 14 ผลงาน ระดับชมเชย จำนวน 5 ผลงาน และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 10 ผลงาน

4) ผู้ขับเคลื่อนฯ สถานศึกษา ระดับยอดเยี่ยม จำนวน 10 ผลงาน ระดับทอง จำนวน 29 ผลงาน ระดับเงิน จำนวน 53 ผลงาน ระดับทองแดง จำนวน 32 ผลงาน ระดับชมเชย จำนวน 29 ผลงาน และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 9 ผลงาน

5) ผู้ขับเคลื่อนฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับยอดเยี่ยม จำนวน 10 ผลงาน ระดับเงิน จำนวน 12 ผลงาน ระดับทองแดง จำนวน 12 ผลงาน ระดับชมเชย จำนวน 37 ผลงาน และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 4 ผลงาน

แนวทางการพัฒนา

ดำเนินการสนับสนุนขับเคลื่อนระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

10. โครงการ LEARN TO EARN เรียนรู้เพื่อการอยู่รอด มีรายได้ระหว่างเรียน

ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐจัดการศึกษาให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมซึ่งมุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาของประชาชนให้ทั่วถึงและเท่าเทียม รวมถึงการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนพิการให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 มาตรา 5 อีกทั้ง นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทักษะอาชีพที่จำเป็นในอนาคต (Future Skill) การมีรายได้ระหว่างเรียน (Learn to Earn) การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตลอดจนการขับเคลื่อนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2568 เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงดำเนินการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ โดยบูรณาการอาชีพภายใต้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ และตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพนักเรียนในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ โรงเรียนเฉพาะความพิการ และศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนพิการและนักเรียนด้อยโอกาสได้รับการส่งเสริมอย่างเหมาะสมตามศักยภาพและบริบทที่แตกต่าง จึงจัดทำ “โครงการ Learn to Earn เรียนรู้เพื่อการอยู่รอด มีรายได้ระหว่างเรียน” ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ โดยบูรณาการทักษะชีวิต และทักษะทางสังคม ให้แก่นักเรียนพิการและนักเรียนด้อยโอกาสผ่านการเรียนรู้แบบปฏิบัติจริงที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและบริบทชุมชน ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์สร้างผลิตภัณฑ์ หรืออื่น ๆ ที่เกิดทักษะอาชีพและรายได้ระหว่างเรียน ต่อยอดไปสู่การพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะแห่งอนาคตรวมไปถึงทักษะด้านเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตและพึ่งพาตนเองในอนาคต

ผลการดำเนินงาน

1. สถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 183 แห่ง สามารถขับเคลื่อนกิจกรรม “Learn to Earn: เรียนรู้เพื่อการอยู่รอด มีรายได้ระหว่างเรียน” ได้ครบทุกแห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของสถานศึกษาทั้งหมด
2. นักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 183 แห่ง ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 60 ของนักเรียนทั้งหมด
3. ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีผลงาน/นวัตกรรม/รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เกิดจากการขับเคลื่อน กิจกรรม “Learn to Earn: เรียนรู้เพื่อการอยู่รอด มีรายได้ระหว่างเรียน”

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษตามศักยภาพ ความต้องการ และบริบทของนักเรียนที่มีความหลากหลาย

2. สนับสนุนสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษให้สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ด้านอาชีพอย่างเป็นระบบ

3. สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพให้กับนักเรียน

การมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่ายในการพัฒนาอาชีพสำหรับนักเรียนพิการและนักเรียนด้อยโอกาสในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษตามความเหมาะสมและจำเป็น เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การจ้างงานและการประกอบอาชีพอิสระ

11. โครงการส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายและปรับปรุงการให้บริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

ความเป็นมา

ตามที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการอื่น ๆ โดยมุ่งเน้นให้คนในชาติได้รับการพัฒนาและพึ่งพาตนเองได้ สอดคล้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 มาตรา 54 ที่กำหนดให้รัฐดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 18 (3) ให้จัดศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ สถานศึกษาที่เรียน หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดสิทธิและโอกาสเสมอภาคในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ที่กล่าวถึงสิทธิทางการศึกษาของคนพิการในการได้รับโอกาสและบริการทางการศึกษาในทุกระบบและทุกรูปแบบที่หลากหลายอย่างมีคุณภาพและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ดังนั้น เพื่อให้คนพิการได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ มีทักษะการเรียนรู้ การสังเกต การคิด วิเคราะห์ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ ฝึกฝนทักษะ และกระบวนการคิดผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ อีกทั้ง เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ส่งเสริมองค์ความรู้ในด้านอื่น ๆ ร่วมกันระหว่างนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และได้รับการที่หน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษใกล้บ้าน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายและระบบการให้บริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลายร่วมมือกับเครือข่ายให้กับนักเรียนพิการและผู้ด้อยโอกาสในสถานศึกษาให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพแต่ละบุคคลอย่างสูงสุด และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผลการดำเนินงาน

1. เด็กเจ็บป่วยที่พักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล จำนวน 4 จังหวัด 7 ศูนย์การเรียน จำนวน 1,500 คน ได้รับการทางการศึกษาในศูนย์การเรียนสำหรับเด็กในโรงพยาบาลที่ไม่ได้จัดตั้งอยู่ในโรงพยาบาล สังกัดกรมการแพทย์อย่างต่อเนื่องและได้รับการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

2. เด็กพิการที่รับบริการที่หน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษทั่วประเทศ จำนวน 703 หน่วย จำนวน 14,000 คน ซึ่งเด็กพิการในพื้นที่ห่างไกลได้รับการสิทธิและโอกาสทางการศึกษา ในรูปแบบช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ทำให้เด็กพิการสามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง สะดวก รวดเร็ว มีคุณภาพ ทั้งถึงและเสมอภาค โดยมีคู่มือการปฏิบัติงานหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568) และคู่มือการปฏิบัติงานศูนย์การศึกษาพิเศษ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568) เพื่อขับเคลื่อนหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษให้มีคุณภาพ

3. คัดเลือกศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 38 แห่ง ที่มีความเหมาะสมให้ได้รับรางวัล IQA Award ประจำปีการศึกษา 2567 เพื่อส่งเสริมศูนย์การศึกษาพิเศษให้มีมาตรฐานด้านคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

แนวทางการพัฒนา

1. สนับสนุนงบประมาณเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานภายในศูนย์การเรียนสำหรับเด็กในโรงพยาบาลที่ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมการแพทย์ เนื่องจากจัดตั้งอยู่ในโรงพยาบาล สังกัดหน่วยงานอื่น จำนวน 4 จังหวัด 7 ศูนย์การเรียน

2. หน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ทั่วประเทศ จำนวน 730 หน่วย ในการพัฒนาและขยายผลการดำเนินงานหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ

12. โครงการสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา (CONNEXT ED และ Partnership School)

ความเป็นมา

โครงการสานความร่วมมือทางการศึกษากับภาคีเครือข่ายเป็นโครงการสำคัญที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โครงการนี้เกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยมุ่งสร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ที่ให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเยาวชนและชุมชน ผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ประกอบด้วย 2 กิจกรรมหลักที่ดำเนินงานเสริมกันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยอย่างยั่งยืน ดังนี้

1. โครงการคอนเน็กซ์อีดี (CONNEXT ED) โครงการนี้ต่อยอดมาจากโครงการโรงเรียนประชารัฐ โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างยั่งยืน ผ่านการดำเนินงานภายใต้ "มูลนิธิสานอนาคตการศึกษา คอนเน็กซ์อีดี" กลไกสำคัญของโครงการคือ ผู้นำรุ่นใหม่ (School Partner)

จากภาคเอกชนที่จะลงพื้นที่ปฏิบัติงานจริงเพื่อร่วมจัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนาโรงเรียน ซึ่งขับเคลื่อนการทำงานผ่าน 5 ยุทธศาสตร์หลัก ดังนี้

2. โครงการโรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School Project) โครงการนี้เป็นนวัตกรรมเชิงนโยบายที่มุ่งปลดล็อกศักยภาพของโรงเรียน โดยมอบความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ 4 ด้านสำคัญ ได้แก่

- ด้านวิชาการ พัฒนาหลักสูตรและการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและผู้เรียน
- ด้านงบประมาณ บริหารจัดการและระดมทรัพยากรได้อย่างคล่องตัวและโปร่งใส
- ด้านบุคคล มีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลเพื่อสร้างความต่อเนื่องในการพัฒนาบุคลากร
- ด้านบริหารทั่วไป เพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน

ซึ่งแนวทางนี้ช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ตลอดชีวิตของทุกคนในพื้นที่ กลุ่มเป้าหมายโครงการนี้ครอบคลุมโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลักคือ โรงเรียนในโครงการ ซึ่งปัจจุบันมีโรงเรียนร่วมพัฒนา จำนวน 382 โรงเรียน

ผลการดำเนินงาน

1. โครงการคอนเน็กซ์อีดี (CONNEXT ED) ดำเนินการพัฒนาบุคลากรกลุ่มเป้าหมาย ครอบคลุมโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 6,975 โรงเรียน ดังนี้

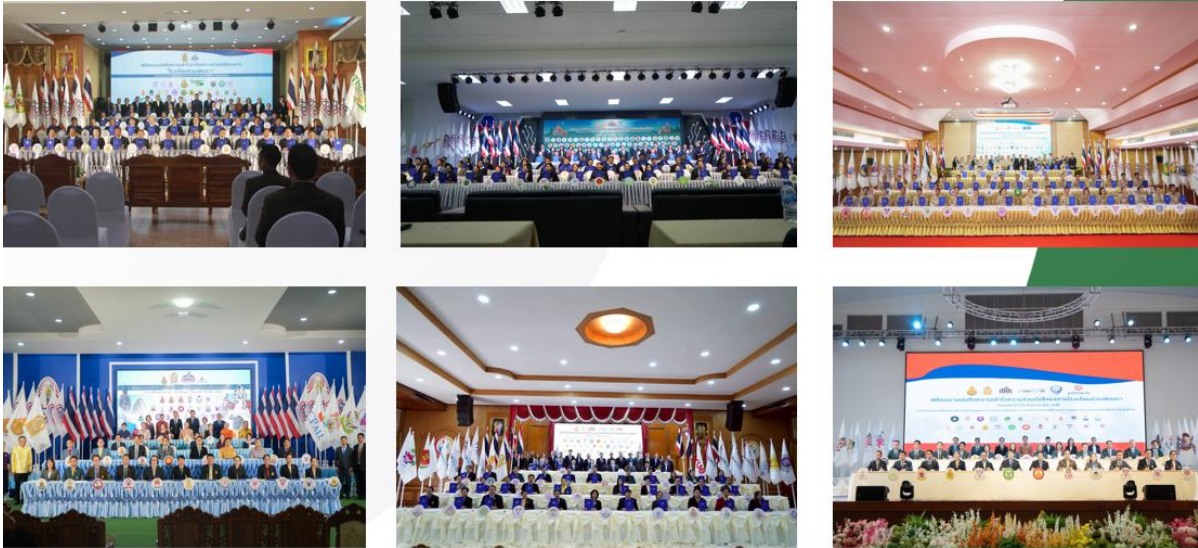
1) หลักสูตรผู้นำด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (ICT Talent) ภาครัฐ รุ่นที่ 5 มีผู้เข้ารับการอบรมผ่านระบบออนไลน์ จำนวน 9,042 คน และมีผู้ที่ผ่านการทดสอบหลังการอบรม (คะแนนมากกว่าร้อยละ 80) จำนวน 3,777 คน

2) หลักสูตรอบรมออนไลน์เสริมสร้างศักยภาพ มีผู้บริหาร ครู และนักเรียนเข้าร่วมอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ (เช่น การคิดเชิงวิพากษ์, การใช้ AI, ทักษะการเป็น Facilitator) รวมทั้งสิ้นมากกว่า 5,000 คน

2. โครงการโรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School Project) ขยายเครือข่ายความร่วมมือมีการลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) เพื่อพัฒนาโรงเรียนคุณภาพร่วมกับภาคเอกชนชั้นนำ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ รวม 237 โรงเรียน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยแบ่งตามพื้นที่ ดังนี้ จังหวัดบุรีรัมย์ 46 โรงเรียน จังหวัดลพบุรี 22 โรงเรียน กรุงเทพมหานคร 71 โรงเรียน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 32 โรงเรียน จังหวัดศรีสะเกษ 42 โรงเรียน และจังหวัดพิจิตร 24 โรงเรียน ปัจจุบันโครงการมีเป้าหมายในการดำเนินงานกับโรงเรียนจำนวน 382 แห่ง โดยสามารถขยายความร่วมมือได้เกินเป้าหมายที่วางไว้

นอกจากนี้ได้พัฒนาทักษะและความสามารถของครูและผู้บริหารให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการใช้ AI ในการผลิตสื่อการสอน การคิดเชิงวิพากษ์ และการเปลี่ยนบทบาทครูสู่การเป็น ผู้อำนวยการการเรียนรู้ (Facilitator) ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

อีกทั้ง โครงการยังคงผลักดันการใช้ ระบบประเมินคุณภาพโรงเรียน (School Grading) อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดวัฒนธรรมการบริหารจัดการที่ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการวางแผนและตัดสินใจ เพื่อพัฒนาโรงเรียนได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพ รวมถึงสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง สร้างพื้นที่ในการแลกเปลี่ยน วิสัยทัศน์และแนวทางการดำเนินงานร่วมกันในการขับเคลื่อนการศึกษาไทย

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนากลไกงบประมาณที่ยืดหยุ่น จัดสรรงบประมาณสำรองเพื่อเพิ่มความคล่องตัวและตอบสนองต่อความต้องการเร่งด่วนของพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สนับสนุนงานวิจัยเพื่อติดตามผลกระทบของโครงการในระยะยาว และพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษาที่เกิดจากความร่วมมือ เพื่อนำเสนอเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย
3. ขยายเครือข่ายผู้สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นปัจจัยหลักในการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน
5. ควรให้ความสำคัญกับการถอดบทเรียนความสำเร็จจากโรงเรียนต้นแบบ เพื่อสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้และขยายผลไปยังโรงเรียนอื่น ๆ ในวงกว้าง พร้อมทั้งพัฒนากลไกการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่น เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองความต้องการของพื้นที่ได้อย่างทันท่วงที

13. การยกระดับคุณภาพโรงเรียนขยายโอกาส

ความเป็นมา

ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนในสังกัด 29,871 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขยายโอกาส 6,855 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 23.53 ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมด เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและยกระดับคุณภาพชีวิตจากการศึกษาภาคบังคับ 6 ปี เป็น 9 ปี รัฐบาลจึงมุ่งแก้ไขความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข” และการพัฒนาทักษะอาชีพให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 1 - 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง ภายใต้การพัฒนาใน 3 มิติ ได้แก่ 1) การสร้างความโดดเด่นด้านทักษะอาชีพ 2) การพัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะศตวรรษที่ 21 3) การยกระดับระบบการเรียนรู้ และการบริหารจัดการศึกษา เป้าหมาย คือ เน้นการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนแปลงบทบาทครูและผู้บริหาร ตลอดจนการพัฒนาผู้เรียนตามพหุปัญญา เพื่อสร้างคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และแรงงานคุณภาพ รองรับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายในโลกอนาคต

ผลการดำเนินงาน

1. การพัฒนาครู ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ส่งการพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ของผู้เรียน สำหรับครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และศึกษานิเทศก์ รูปแบบ Online จำนวน 10,850 คน และรูปแบบ Onsite มีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 709 คน ซึ่งทำให้ผู้เข้าร่วมประชุม มีความรู้ ความเข้าใจ และได้รับการเติมเต็มความรู้ และแนวทางการขับเคลื่อน การคิดวิเคราะห์ในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. ศึกษานิเทศก์ จำนวน 245 คน มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ การยกระดับสมรรถนะความฉลาดรู้ของผู้เรียน จากกิจกรรมประชุมสัมมนา ทางวิชาการและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การขับเคลื่อนเพื่อยกระดับสมรรถนะความฉลาดรู้ของผู้เรียน

3. เกิดชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับแนวทางของ PISA และมาตรฐานสากล และครูสามารถนำชุดกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนจริง และมีความเข้าใจเรื่องความฉลาดรู้ (Literacy Competency) อย่างถูกต้อง

4. ครูมีแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเอง และพร้อมถ่ายทอดให้แก่ นักเรียนอย่างต่อเนื่อง และได้รับการส่งเสริมการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเน้นการบูรณาการนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สร้างแรงบันดาลใจ

5. เกิดแนวทางและรูปแบบการรายงานผลการติดตามการยกระดับสมรรถนะความฉลาดรู้ที่ชัดเจน เป็นระบบ และสามารถนำไปใช้ในการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานในระดับเขตพื้นที่ การศึกษา และสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา

1. ดำเนินงานในรูปแบบผสมผสานทั้ง Online และ Onsite รวมถึงการสร้างเครือข่ายในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

2. เสนอของบประมาณดำเนินงานเพิ่มเติมในกิจกรรมเร่งด่วน

3. สนับสนุนโรงเรียนที่มีศักยภาพสูงเป็นพี่เลี้ยงให้โรงเรียนน้อง เพื่อเพิ่มศักยภาพและโอกาสการศึกษา

14. การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบวัดความถนัด (TGAT และ TPAT) และการสอบวัดความรู้เชิงวิชาการ (Applied Knowledge Level: A - Level)

ความเป็นมา

นโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ของกระทรวงศึกษาธิการ เน้นจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศและการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต โดยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และมีระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบแนวทางการเรียนและเป้าหมายชีวิตที่ตนเองชอบ กอรปกับในปีการศึกษา 2568 มีกำหนดการสอบวัดความถนัด (TGAT และ TPAT) ระหว่างวันที่ 7 – 9 และ 14 ธันวาคม 2567 และสอบวัดความรู้เชิงวิชาการ (Applied Knowledge Level: A - Level) ระหว่างวันที่ 8-10 มีนาคม 2568 ตามปฏิทินการสอบของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยกำหนด ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนเสริมความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้นั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้เห็นถึงความสำคัญของการสอบวัดความถนัด (TGAT และ TPAT) และวัดความรู้เชิงวิชาการ (Applied Knowledge Level: A - Level) ดังกล่าว ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง แนวข้อสอบ ลักษณะของข้อสอบและความยากง่ายแตกต่างกันในแต่ละปี รวมทั้งเนื้อหาในแต่ละวิชาที่มีจำนวนมาก และองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นตามสภาวะการณ์ของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง ทำให้นักเรียนขาดความพร้อมและความมั่นใจ ส่งผลต่อการเข้าศึกษาต่อ มหาวิทยาลัย ดังนั้น เพื่อเพิ่มโอกาสทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย เสริมความมั่นใจในการเลือกเป้าหมายอนาคตตามความถนัด ความสนใจ และศักยภาพของนักเรียน จึงได้ประชุมหารือร่วมกับสำนักบริหารความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ และศูนย์ PISA สพฐ. เพื่อหารือแนวทางการส่งเสริมความถนัด ความสนใจ และพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัย และที่ประชุมได้เสนอให้ดำเนินการ 2 แนวทาง ดังนี้ (1) ให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ทุกวันศุกร์แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 และ (2) ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการทดสอบวัดความถนัด (TGAT และ TPAT) และการทดสอบความรู้เชิงวิชาการ (Applied Knowledge Level: A - Level) แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผ่านระบบออนไลน์ช่องทาง OBEC Channel

กิจกรรมเสริมความรู้นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบวัดความถนัด (TGAT/TPAT)

ระหว่างวันที่ 2 - 6 ธันวาคม 2567

กระทรวงศึกษาธิการ โดยศูนย์ความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (OBEC Channel) ร่วมกับศูนย์ PISA สพฐ. จัดกิจกรรมเสริมความรู้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (TGAT/TPAT) ระหว่างวันที่ 2 - 6 ธันวาคม 2567 ทุกวันและวันอาทิตย์ (Anywhere Anytime) ผ่านช่องทางออนไลน์ OBEC Channel และช่องทางอื่นๆ

โดยมีวัตถุประสงค์: 1. ส่งเสริมให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมก่อนสอบวัดความถนัด (TGAT/TPAT) 2. ส่งเสริมให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมก่อนสอบวัดความรู้เชิงวิชาการ (Applied Knowledge Level: A - Level) 3. ส่งเสริมให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมก่อนสอบเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์

- 1. ส่งเสริมให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมก่อนสอบวัดความถนัด (TGAT/TPAT)
- 2. ส่งเสริมให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมก่อนสอบวัดความรู้เชิงวิชาการ (Applied Knowledge Level: A - Level)
- 3. ส่งเสริมให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมก่อนสอบเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัย

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั่วประเทศ

ผลการดำเนินงาน

- 1. TGAT/TPAT มีผู้เข้าชม 243,000 คน
- 2. TGAT/TPAT มีผู้เข้าชม 11,795 คน
- 3. TGAT/TPAT มีผู้เข้าชม 114,073 คน
- 4. TGAT/TPAT มีผู้เข้าชม 971 คน

สรุปภาพรวมของนักเรียนที่สอบวัดความถนัด

นักเรียนที่สอบวัดความถนัด (TGAT/TPAT) ระหว่างวันที่ 7 - 9 และ 14 ธันวาคม 2567

นักเรียนที่สอบวัดความรู้เชิงวิชาการ (Applied Knowledge Level: A - Level) ระหว่างวันที่ 8 - 10 มีนาคม 2568

จำนวนผู้เข้าชม

- Facebook: 243,000 คน
- YouTube: 114,073 คน

การประชุมสัมมนาวิชาการและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงของระบบสอบวัดความถนัดของนักเรียน

ระหว่างวันที่ 18 - 20 กรกฎาคม 2568 ณ โรงแรมอวานี กรุงเทพฯ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ร่วมกับศูนย์ความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (OBEC Channel) และศูนย์ PISA สพฐ. จัดการประชุมสัมมนาวิชาการและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงของระบบสอบวัดความถนัดของนักเรียน (BEST PRACTICE) ในกรอบของระบบสอบวัดความถนัดของนักเรียน (TGAT/TPAT) และสอบวัดความรู้เชิงวิชาการ (Applied Knowledge Level: A - Level) ระหว่างวันที่ 18 - 20 กรกฎาคม 2568 ณ โรงแรมอวานี กรุงเทพฯ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกรอบของระบบสอบวัดความถนัดของนักเรียน (BEST PRACTICE) ในกรอบของระบบสอบวัดความถนัดของนักเรียน (TGAT/TPAT) และสอบวัดความรู้เชิงวิชาการ (Applied Knowledge Level: A - Level) ระหว่างวันที่ 18 - 20 กรกฎาคม 2568 ณ โรงแรมอวานี กรุงเทพฯ
2. เพื่อเรียนรู้ถึงทิศทางและแนวโน้มของระบบสอบวัดความถนัดของนักเรียน (TGAT/TPAT) และสอบวัดความรู้เชิงวิชาการ (Applied Knowledge Level: A - Level) ระหว่างวันที่ 18 - 20 กรกฎาคม 2568 ณ โรงแรมอวานี กรุงเทพฯ
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมก่อนสอบวัดความถนัด (TGAT/TPAT) และสอบวัดความรู้เชิงวิชาการ (Applied Knowledge Level: A - Level) ระหว่างวันที่ 18 - 20 กรกฎาคม 2568 ณ โรงแรมอวานี กรุงเทพฯ

กลุ่มเป้าหมาย

ศึกษานิเทศก์ จำนวน 245 คน

กิจกรรมดำเนินงาน

ศึกษานิเทศก์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงของระบบสอบวัดความถนัดของนักเรียน (TGAT/TPAT) และสอบวัดความรู้เชิงวิชาการ (Applied Knowledge Level: A - Level) ระหว่างวันที่ 18 - 20 กรกฎาคม 2568 ณ โรงแรมอวานี กรุงเทพฯ

ผลการดำเนินงาน

1. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกรอบของระบบสอบวัดความถนัดของนักเรียน (TGAT/TPAT) และสอบวัดความรู้เชิงวิชาการ (Applied Knowledge Level: A - Level) ระหว่างวันที่ 18 - 20 กรกฎาคม 2568 ณ โรงแรมอวานี กรุงเทพฯ
2. บุคลากรทางการศึกษา มีวิสัยทัศน์ไกลกับปฏิรูป

ผลการดำเนินงาน

1. จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบวัดความถนัด (TGAT / TPAT) แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างวันที่ 2 - 6 ธันวาคม 2567 โดยมียอดเข้าชมทาง Facebook 238,000 ครั้ง YouTube 578,498 ครั้ง

2. จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบวัดความรู้เชิงวิชาการ (Applied Knowledge Level: A - Level) จำนวน 10 วิชา ระหว่างวันที่ 3 - 7 มีนาคม 2568 โดยมียอดเข้าชมทาง Facebook 143,000 ครั้ง YouTube 90,824 ครั้ง

3. การจัดกิจกรรมเสริมความรู้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น ภายในเวลาเรียนที่เหมาะสม สามารถทบทวนเพิ่มเติมได้ทุกที่ทุกเวลา สร้างความมั่นใจให้นักเรียนและเตรียมความพร้อมก่อนการสอบโดยไม่ต้องพึ่งการเรียนเสริมภายนอกมากเกินไป

แนวทางการพัฒนา

ดำเนินการพัฒนาชุดการเรียนรู้หรือระบบเรียนออนไลน์เฉพาะทางที่ครอบคลุมเนื้อหา TGAT/ TPAT และ A-Level เพื่อให้ นักเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในและนอกเวลาเรียน พร้อมมีระบบติดตามผลการเรียนรู้รายบุคคลเพื่อให้ครูสามารถให้คำแนะนำเพิ่มเติมได้อย่างตรงจุด

กลยุทธ์ที่ 3

ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

1. โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณและการออกแบบเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้เรียน

ความเป็นมา

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์ (Coding) ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา เพื่อสร้างนักวิจัยและนวัตกรรมที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนนวัตกรรมของประเทศ ปัจจุบัน ระบบการศึกษาทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับการสอนวิทยาการคำนวณตั้งแต่ระดับประถมศึกษา เพื่อพัฒนา “กระบวนการคิด” ที่สำคัญ เช่น การคิดอย่างมีเหตุผล (Logical Thinking) การคิดเชิงคำนวณ (Computational Thinking)

การคิดเชิงระบบ (Systematic Thinking) และการคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytic Thinking) ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างนวัตกรรมและสอดคล้องกับนโยบาย “ไทยแลนด์ 4.0” ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ปรับปรุง พ.ศ. 2560) ให้ “วิทยาการคำนวณ” เป็นหนึ่งในมาตรฐานของสาระที่ 4 เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงดำเนินโครงการพัฒนาการเรียนรู้ด้านวิทยาการคำนวณอย่างต่อเนื่องในทุกระดับชั้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การเขียนโปรแกรม การออกแบบเทคโนโลยี และการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) รวมถึงวิทยาการข้อมูล (Data Science) ซึ่งเป็นทักษะที่ตลาดแรงงานต้องการสูงในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ โครงการยังมุ่งพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล และสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการบูรณาการสะเต็มศึกษา (STEM Education) เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดขั้นสูงให้กับผู้เรียนอย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงาน

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 1,513 คน ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อออกแบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการอบรมออนไลน์ด้วยระบบ ZOOM CLOUD MEETINGS ซึ่งจัดให้แก่ศึกษานิเทศก์และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อเสริมศักยภาพในการนำ AI มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ
2. สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ สำหรับครูแกนนำเขตตรวจราชการที่ 7 โดยมีครูแกนนำ จำนวน 175 คน ได้รับการพัฒนาให้สามารถประยุกต์ใช้ AI เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอนและการวัดประเมินผล และมีการขยายผลสู่โรงเรียนใน 12 เขตพื้นที่ที่ รวม 736 โรงเรียน พร้อมติดตามและให้คำปรึกษาผ่านระบบออนไลน์เกี่ยวกับการใช้ Generative AI เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้
3. ครูกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 1,400 คน จาก 700 โรงเรียนทั่วประเทศได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในชั้นเรียน (AI-Adaptive) ให้สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่ใช้ AI เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้แบบปรับตัว (Adaptive Learning)
4. โรงเรียนอุ่นใจปลอดภัยไซเบอร์ โดยพัฒนาสุขภาวะดิจิทัลของครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผ่านหลักสูตร “อุ่นใจไซเบอร์” เพื่อเสริมทักษะการใช้สื่อออนไลน์อย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ โดยมีนักเรียนเข้าร่วมพัฒนา จำนวน 93,721 คน และครูรวมถึงบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 169,367 คน
5. “สพฐ. เสริมพลังครูพัฒนาเด็ก ด้วยเทคนิคการสอนยุคใหม่ ปี 2 ตอน AI เสริมห้องเรียนวิทย์พิชิต PISA” ครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 200 คน ได้รับการพัฒนา

เทคนิคการสอนโดยใช้ AI เพื่อออกแบบโครงการตามแนวคิด STEAM ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา ในชั้นเรียน

6. พัฒนาองค์ความรู้และสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ (1) จัดทำคู่มือการใช้ AI สำหรับครู นักเรียน โรงเรียน และผู้ปกครอง จำนวน 300 เล่ม (2) จัดทำคู่มือ “Active Learning & Assessment Design Canvas” จำนวน 300 เล่ม เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล (3) ถอดบทเรียนจากครู ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ (Best Practice) จำนวน 50 คน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้าน AI วิทยาการข้อมูล และพลเมืองดิจิทัล จัดทำเป็นคู่มือ “Coding สนุกๆ ปลุกสมองด้วย AI”

7. ส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้และการรับรองความสามารถด้าน AI โดยได้จัดทำ MOU ร่วมกับมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ในการสร้างมาตรฐานหลักสูตร AI และการรับรองความสามารถในรูปแบบ Micro-Credentials เพื่อให้นักเรียนและครูสามารถพัฒนาทักษะด้านปัญญาประดิษฐ์และ Data Science อย่างมีระบบ และสามารถนำความรู้ไปต่อยอดสู่การศึกษาหรืออาชีพในอนาคต

8. ส่งเสริมศักยภาพดิจิทัลของสถานศึกษา โดยดำเนินการจัดทำ MOU ร่วมกับสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาโครงการส่งเสริมศักยภาพดิจิทัลของนักเรียนและครู ซึ่งช่วยให้สถานศึกษาสามารถนำ AI, Data Science และ Computational Thinking ไปบูรณาการกับการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนานักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณและการออกแบบเทคโนโลยี (AI และ Data Science)
2. นิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการความรู้ด้านการขับเคลื่อนการเรียนรู้วิทยาการคำนวณและการออกแบบเทคโนโลยี
3. ถอดประสบการณ์ครู ศึกษานิเทศก์และผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ (Best Practice) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้านปัญญาประดิษฐ์ วิทยาการข้อมูล และการเป็นพลเมืองดิจิทัล
4. คัดเลือกผลงานดีเด่นการจัดการเรียนรู้ด้านปัญญาประดิษฐ์ วิทยาการข้อมูล และการเป็นพลเมืองดิจิทัล

2. โครงการพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ความเป็นมา

โลกยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงด้านแรงงาน การทำงาน ทักษะหรือสมรรถนะสำคัญ รวมทั้งสถานที่ทำงาน องค์กร ผู้บริหาร และพนักงานขององค์กรต่าง ๆ การศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมสู่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายและจุดเน้นเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ทุกช่วงวัย ให้มีการพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่เน้นพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพบุคลากร คุณภาพการบริหารจัดการศึกษา คุณภาพจัดสรรปัจจัย และทรัพยากรทางการศึกษา คุณภาพเทคโนโลยีเพื่อการบริหารและการจัดการเรียนรู้ โดยการขับเคลื่อนด้านคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการพัฒนาทักษะครูและบุคลากรทางการศึกษา หลักสูตรฯ สื่อ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน จึงดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่พัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน เพื่อพัฒนาการศึกษาทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่างหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ รวมทั้งสื่อการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการส่งเสริมและพัฒนารวมถึงขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบองค์รวม และใช้บริบทเชิงพื้นที่เป็นสถานที่ในการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและใช้ Soft Power เป็นสื่อหรือสถานการณ์การเรียนรู้ พร้อมทั้งพัฒนาเรื่องการอ่านซึ่งถือเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ตอบสนองความต้องการให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นเพื่อใช้ในการดำรงชีวิต และสร้างประโยชน์ต่อสังคม การดำเนินการข้างต้นจะสามารถพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โดยผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ คุณลักษณะไปใช้ในชีวิตจริง ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีทักษะในศตวรรษที่ 21

ผลการดำเนินงาน

1. จัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2568 สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี และหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3) พุทธศักราช 2568 พร้อมทั้งคู่มือหลักสูตร คู่มือการบริหารจัดการหลักสูตร คู่มือการจัดการเรียนรู้ คู่มือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมถึงเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์โครงการการขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2568

2. ดำเนินกิจกรรมเสริมความรู้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบวัดความถนัด (TGAT/ TPAT) การสอบวัดความรู้เชิงวิชาการ A - Level (Applied Knowledge Level) ด้วยการนำเสนอหลักสูตร/เนื้อหารายวิชาที่ใช้ในการสอบ โดยผู้มีความรู้และประสบการณ์ ผ่านช่องทาง OBEC Channel YouTube และ Facebook ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อาทิ แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนด้วยกระบวนการฟัง คิด พูด อ่าน คิด เขียน แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา การจัดการเรียนการสอนชดเชยกรณีปิดสถานศึกษาให้กับนักเรียนจากเหตุความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนไทย - กัมพูชา แผนการจัดการเรียนรู้และตัวอย่างหลักสูตรมวทยในสถานศึกษา พร้อมเว็บไซต์การจัดการเรียนการสอนมวทยไทยและสื่อประกอบ เป็นต้น

4. ดำเนินงานร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และภาคีเครือข่าย อาทิ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน พัฒนาหลักสูตรปรับห้องเรียนเปลี่ยนการประเมินพัฒนาหลักสูตรเสริมพลังครูเพื่อการเรียนรู้แห่งอนาคต และแนวทางความร่วมมือในการส่งเสริมความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิต เป็นต้น

5. สื่อสารสร้างความเข้าใจกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในการดำเนินงานขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้การอบรมและพัฒนาคู และบุคลากรทางการศึกษา ทางเว็บไซต์ และแอปพลิเคชัน LINE

และมีผู้ผ่านอบรมในโปรแกรมพัฒนาครูเพศวิถีศึกษาแบบออนไลน์ประจำปี 2568 จำนวน 5,019 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 26 มิถุนายน 2568)

6. ศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอน ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรฯ พุทธศักราช 2568 กลุ่มวิจัย จำนวน 231 โรงเรียน และกลุ่มเครือข่าย จำนวน 4,152 โรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ และการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามหลักสูตรฯ พุทธศักราช 2568 รวมทั้งได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสอบถามประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนหลักสูตรในโรงเรียน ในการประชุมสื่อสารคลินิกวิชาการ ครั้งที่ 4 "การประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้" ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Cloud Meetings

7. ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษาที่ใช้หลักสูตรฯ พุทธศักราช 2568 จากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ตัวแทนจากโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 330 คน มีความเข้าใจที่ชัดเจนในกระบวนการขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรฯ พุทธศักราช 2568 และแนวทางการหนุนเสริมครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2568 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี และหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) พุทธศักราช 2568

8. แนวปฏิบัติการเทียบผลการเรียนระหว่างหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้นชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-3 พุทธศักราช 2568 กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

แนวทางการพัฒนา

1. ติดตามผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน โครงการพัฒนาหลักสูตรปรับห้องเรียนเปลี่ยนการประเมิน และโครงการพัฒนาหลักสูตรเสริมพลังครู เพื่อการเรียนรู้แห่งอนาคต

2. สสำรวจและรวบรวมความคิดเห็นจากศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอน และผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับ ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรฯ พุทธศักราช 2568 ที่ต้องการ ความช่วยเหลือหรือคำปรึกษาเพื่อนำมาวางแผนในการจัดคลินิกวิชาการครั้งต่อไป

3. สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการลงพื้นที่เพื่อนำมาจัดทำเอกสารรายงานผลการขับเคลื่อนการใช้ หลักสูตรใน 4 จุด 4 ภูมิภาค และนำประเด็นปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาวางแผน เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรในระยะต่อไป

4. สื่อสารและประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการขับเคลื่อนหลักสูตรฯ พุทธศักราช 2568 อย่างต่อเนื่องสู่การเป็นโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

3. โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริง

ความเป็นมา

เทคโนโลยีเสมือนจริงถือเป็นนวัตกรรมที่สามารถเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน โดยช่วยสร้าง ประสบการณ์การเรียนรู้ที่สมจริงและส่งเสริมทักษะสำคัญของผู้เรียน เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานร่วมกัน ครูสามารถใช้เทคโนโลยี AI เพื่อปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน แต่ละคน และใช้ VR หรือ AR จำลองสถานการณ์จริงในรายวิชาต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์

หรือภูมิศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเชิงลึก นอกจากนี้ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ยังมีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในหลายมิติ ได้แก่ การออกแบบแผนการสอนเฉพาะบุคคล การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีส่วนร่วม การประเมินผลอย่างเป็นระบบ การนำ AI และเทคโนโลยีเสมือนจริงมาประยุกต์ใช้ในการศึกษา จึงไม่เพียงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ แต่ยังสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพและเป้าหมายเฉพาะของผู้เรียน อันนำไปสู่การพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในอนาคต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักถึงความจำเป็นในการยกระดับศักยภาพของครูและนักเรียนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล จึงมุ่งส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีเสมือนจริงอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาทักษะแห่งอนาคตผ่านเทคโนโลยีเหล่านี้ ช่วยลดข้อจำกัดด้านระยะทางและเวลา ส่งเสริมความเท่าเทียมทางการศึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างไร้ขีดจำกัด ก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ ดังนั้น จึงจัดทำโครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริง เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพของครูและนักเรียนให้พร้อมรับความท้าทายของยุคดิจิทัล โดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

ผลการดำเนินงาน

1. จัดอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีอัจฉริยะเพื่ออนาคต: เทคโนโลยีเสมือนจริงและปัญญาประดิษฐ์ จำนวน 2 รุ่น โดยมีผู้สมัครเข้าร่วมทั้งหมด 1,044 คน และได้รับคัดเลือกให้เข้ารับการอบรม จำนวน 177 คน ซึ่งผลการประเมินการอบรมทั้ง 2 รุ่น สะท้อนว่าผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี VR, AR และ AI ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านการออกแบบสื่อ AR และการใช้แพลตฟอร์ม AI เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งผู้เข้าร่วมทุกคนมีผลการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 100 สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโครงการในการยกระดับศักยภาพครูในศตวรรษที่ 21

2. ดำเนินการจัดประกวด “EduVerse Innovator Contest: พลังสร้างสรรค์แห่งการเรียนรู้สู่โลกเสมือนจริง” มีผลงานส่งเข้าร่วม จำนวน 110 ผลงาน ซึ่งเจ้าของผลงาน 110 ทีม ประกอบด้วย ครู 220 คน และนักเรียน 330 คน มีผลงานที่ได้รับเงินรางวัลและเกียรติบัตร จำนวน 15 ผลงาน และผลงานที่ได้รับเกียรติบัตร จำนวน 38 ผลงาน ทั้งนี้ ผู้สร้างสรรค์ผลงานยังได้เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้แห่งอนาคต เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

4. โครงการขับเคลื่อนอีสปอร์ต (ESPORTS) ต่อยอดนวัตกรรมทางการศึกษา 2025

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินโครงการขับเคลื่อนอีสปอร์ต (Esports) ต่อยอดนวัตกรรมทางการศึกษา 2025 เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน และนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” โดยมีเป้าหมายสำคัญ ได้แก่ 1) ตอบรับความต้องการของนักเรียน จากผลการสำรวจความคิดเห็นและข้อมูลเชิงประจักษ์ที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษา มีความสนใจและต้องการพัฒนาทักษะในสายงานอีสปอร์ตอย่างจริงจัง 2) ตอบโจทย์ทัศนคติที่ว่า “เด็กติดเกม” หรือการเล่นเกมที่ขาดเป้าหมายในอนาคต โดยโครงการมีแนวคิดในการเปลี่ยน “เกมที่อาจเป็นภัย” ให้กลายเป็น “เครื่องมือแห่งโอกาส” ผ่านระบบการเรียนรู้ที่ทันสมัย ปลอดภัย และมีเป้าหมายชัดเจน ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกฝนทั้งทักษะด้านเทคนิค การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การทำงาน เป็นทีม รวมถึงจริยธรรมดิจิทัลที่จำเป็นต่อการเติบโตในยุคเทคโนโลยี 3) ตอบโจทย์นโยบายการส่งเสริม การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยเชื่อมโยงการเรียนรู้จากกิจกรรมอีสปอร์ตไปสู่เส้นทางการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เช่น สาขาการจัดการเกมและกีฬาอีสปอร์ต วิศวกรรม คอมพิวเตอร์ นิเทศศาสตร์ดิจิทัล หรือคอมพิวเตอร์กราฟิก ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนได้เติบโตในหลากหลาย บทบาทในวงการอีสปอร์ต เช่น นักกีฬาอีสปอร์ต โค้ช นักพากย์เกม (Caster) นักพัฒนาเกม ผู้จัดการแข่งขัน (Tournament Organizer) ช่างเทคนิคระบบ IT รวมถึงอาชีพในสายสื่อและบันเทิงดิจิทัล 4) ตอบโจทย์ การขับเคลื่อนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับทักษะแห่งอนาคต โดยร่วมมือกับเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน และภาคีเครือข่ายภายนอก เพื่อพัฒนาต้นแบบระบบการแข่งขันอีสปอร์ตระดับประเทศ จัดวางระบบการบริหารจัดการทีม ส่งเสริม ค่ายพัฒนาทักษะนักเรียน และดำเนินกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับบทบาท ของอีสปอร์ตในบริบทของการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงาน

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการปั้นเด็กสายเกมสู่เส้นทางอาชีพสร้างสรรค์ดิจิทัล OBEC ESPORTS x NextGen Creator จำนวน 2 รุ่น มีทีมส่งผลงานเพื่อเข้าร่วมการคัดเลือก จำนวน 200 ทีม ประกอบด้วย ครู 200 คน และนักเรียน 800 คน โดยผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมการอบรม จำนวน 36 ทีม ประกอบด้วย นักเรียน 180 คน ครู 36 คน หลักสูตรการอบรมมีเนื้อหาครอบคลุมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ได้แก่ 1) การออกแบบ Visual Branding สำหรับทีม ESPORTS 2) ประสบการณ์ Gamer Streamer 3) ทักษะการใช้เสียงและการเป็นพิธีกร สำหรับ ESPORTS Content Creator 4) อีสปอร์ต พลิกเกม เปลี่ยนอนาคต เกมคือสนามของวินัย ความคิด สร้างสรรค์ และอาชีพ 5) เทคนิค Video Live Streaming สำหรับการแคสต์เกม 6) ฉากทัศน์อุตสาหกรรมเกม โอกาสและความท้าทาย 7) ประสบการณ์วงการ ESPORTS สู่ ESPORTS Content อีกทั้งได้จัดกิจกรรมกลุ่ม ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยให้ออกแบบและดำเนินการถ่ายทอดสดการแข่งขันอีสปอร์ตในรูปแบบทีม ซึ่งนักเรียนมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาบูรณาการสร้างสรรค์ผลงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนักเรียนร้อยละ 75.56 ประเมินว่าการอบรมครั้งนี้ช่วยให้เข้าใจทักษะที่จำเป็น ต่อการทำงานในโลกดิจิทัลมากยิ่งขึ้น

5. โครงการสร้างจิตสำนึกและความรู้ในการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (สพฐ.)

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีพันธกิจหลักในการสร้างประชากรที่มีคุณภาพ จากการศึกษาให้กับสังคมจากรุ่นสู่รุ่น ภายใต้การดำเนินงานยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และมีวิสัยทัศน์ “สร้างคุณภาพทุนมนุษย์ สู่อุตสาหกรรมที่ยั่งยืน” เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนา กำหนดทิศทางในการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควบคู่ไปกับการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อให้มีความดีอยู่ในวิถีการดำเนินชีวิต และมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ เริ่มจากการปลูกฝังผ่านการเรียนรู้ในครอบครัว การจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เข้าไปในทุกสาระวิชา รวมทั้งการปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ดังนั้นสิ่งแวดล้อมศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการปลูกฝังให้กับเด็กและเยาวชนจากความรู้ความเข้าใจ ไปสู่ความตระหนักและจิตสำนึกร่วมเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม จนเกิดเป็นค่านิยมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

สิ่งแวดล้อมศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และความรับผิดชอบ ต่อสิ่งแวดล้อม ผ่านการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เพื่อสร้างพื้นฐานให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า และร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การจัดสิ่งแวดล้อมศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ และบูรณาการในทุกระดับการศึกษา โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้ (1) สร้างความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ให้ผู้เรียนตระหนักถึงหน้าที่ในการดูแลสิ่งแวดล้อมของบ้านเกิด ชุมชน ประเทศ และโลก โดยคำนึงถึงบริบททางสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา และสุขภาพของตนเอง (2) สร้างความรู้และเจตคติในการตัดสินใจเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม (3) สร้างแนวทางการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า และการป้องกันปัญหามลพิษ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจผลกระทบและเลือกใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน (4) สร้างแนวคิดและทักษะการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ เจตคติที่ดี และสามารถประยุกต์ความรู้ในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำแนวคิด การพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) มาใช้เป็นกรอบการขับเคลื่อน เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้เรียน ครู ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ให้มีความตระหนัก เกิดจิตสำนึก เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลการดำเนินงาน

1. ส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม โดยจัดประกวดสื่อสร้างสรรค์ภาพยนตร์สั้น เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ภายใต้หัวข้อ “ปรับตัว ป้องกัน ปฏิบัติ เพื่อระงับภัยพิบัติจากสิ่งแวดล้อม” อีกทั้งจัดอบรมเทคนิคการผลิตภาพยนตร์สั้นและองค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมผ่านระบบออนไลน์ โดยได้รับ

ความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ได้แก่ โครงการอนุรักษ์แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทยฯ กรมประมง กรมควบคุมโรค องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) สถาบัน TIPMSE สถาบัน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (CCI) มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 2,041 คน มีผู้ส่งผลงานเข้าประกวด จำนวน 1,165 คน จาก 144 โรงเรียน โดยภาคีเครือข่ายร่วมเป็นคณะกรรมการตัดสิน

2. พัฒนาและปรับปรุงชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจ หมุนเวียน (Circular Economy E-learning) ผ่านระบบออนไลน์ Microsoft Teams เพื่อให้มีความสมบูรณ์ พร้อมนำความรู้สู่ห้องเรียน รองรับการเรียนรู้ของครูได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) และครอบคลุม กลุ่มเป้าหมายได้ทั่วประเทศ

3. พัฒนาครูแกนนำโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อ การพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับภูมิภาค 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง จังหวัดสงขลา-สตูล จังหวัดน่าน และจังหวัดสุรินทร์ รวม 549 คน เพื่อพัฒนาครูแกนนำโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนา ที่ยั่งยืนสำหรับโรงเรียนบนพื้นที่สูง ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม สามารถบูรณาการและเชื่อมโยงเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานภาคีเครือข่ายกับเกณฑ์ มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และส่งเสริม สนับสนุน นิเทศติดตาม ให้โรงเรียนพัฒนาเป็นโรงเรียน สิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามบริบทด้านสิ่งแวดล้อม ของท้องถิ่น

4. ร่วมมือกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ดำเนินการโครงการเพื่ออนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนกว่า 150 โรงเรียน

5. ขับเคลื่อนมาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสีเขียวที่ยั่งยืน ผ่านระบบออนไลน์ (Online) โดยมีโรงเรียนที่เข้าร่วมรับฟังกว่า 7,000 โรงเรียน และดำเนินการประเมินมาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนกว่า 13,759 โรงเรียน รวมทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 245 เขต โดยร่วมกับภาคีเครือข่าย ได้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สถาบันเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และองค์การยูนิเซฟไทยแลนด์ (UNICEF Thailand)

6. จัดทำแผนงาน โครงการอนุรักษ์แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทยในพระดำริสมเด็จพระเจ้า ลูกเธอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา ด้านการรณรงค์ปลูกจิตสำนึก และแผนงานมูลนิธิอนุรักษ์ แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทยฯ เพื่อให้การทำงานร่วมกับมูลนิธิฯ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดประโยชน์ต่อสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทย

แนวทางการพัฒนา

มุ่งพัฒนาความรู้ สร้างความตระหนัก และปลูกจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งส่งเสริม ให้สถานศึกษาพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

6. โครงการยกระดับสมรรถนะทางด้านภาษาอังกฤษ

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้เรียนดีและมีความสุข สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่เป็นทักษะสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษ 21 สอดคล้องนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2568 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เทคโนโลยีดิจิทัล การจัดการเรียนรู้ จิตวิญญาณความเป็นครู และทักษะอื่นที่จำเป็น สถาบันภาษาอังกฤษ ศูนย์บริหารงานการพัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อ

ความเป็นเลิศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาศักยภาพบุคคลด้านการพัฒนา ภาษาอังกฤษ ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะประจำวิชา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ศูนย์บริหารงานการพัฒนาศักยภาพบุคคล เพื่อความเป็นเลิศ จึงเห็นควรจัดโครงการยกระดับสมรรถนะทางด้านภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะ ภาษาอังกฤษและทักษะในการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โดยส่งเสริมให้ครูผู้สอน ภาษาอังกฤษได้รับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่านและเขียน รวมถึงได้รับการประเมินผลทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐานทางภาษา CEFR ด้วยชุดข้อสอบที่ได้รับการรับรอง (Validation) หรือการยอมรับ (Recognition) ในระดับสากล โดยใช้ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (HCEC) จำนวน 185 ศูนย์ เป็นศูนย์พัฒนาและประเมินทักษะภาษาอังกฤษและสามารถนำผลการประเมิน ทักษะภาษาอังกฤษดังกล่าวมาวางแผนพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่อให้เกิดสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพต่อไป

ผลการดำเนินงาน

1. ระดับสถานศึกษา มีผู้ได้รับการพัฒนา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27,934 คน (คิดเป็น ร้อยละ 96.11) ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกรายวิชา จำนวน 373,403 คน (คิดเป็นร้อยละ 96.98) พนักงานราชการครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกรายวิชา จำนวน 16,562 คน (คิดเป็นร้อยละ 92.12) (ข้อมูล ณ วันที่ 28 สิงหาคม 2568)

2. ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีผู้ได้รับการพัฒนา ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 863 คน (คิดเป็นร้อยละ 91.23) ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการทุกกลุ่มงาน จำนวน 14,695 คน (คิดเป็นร้อยละ 93.45) พนักงานราชการทุกกลุ่มงาน จำนวน 18,452 คน (คิดเป็นร้อยละ 90.10) (ข้อมูล ณ วันที่ 28 สิงหาคม 2568)

3. ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผู้ได้รับการพัฒนา ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารทุกสำนัก จำนวน 30 คน (คิดเป็นร้อยละ 100) ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการทุกกลุ่มงาน จำนวน 639 คน (คิดเป็นร้อยละ 82.13) พนักงานราชการและบุคลากรทุกกลุ่มงาน จำนวน 139 คน (คิดเป็นร้อยละ 89.10) (ข้อมูล ณ วันที่ 29 สิงหาคม 2568)

สรุปในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรอื่น ๆ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการพัฒนา จำนวน 452,717 คน (คิดเป็นร้อยละ 96.28)

สำหรับนักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR โดยได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษและวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษตามมาตรฐาน CEFR ตั้งแต่ระดับ A1 ขึ้นไป โดยเข้าสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ระดับ A1 A2 และ B1 มีจำนวนผู้เข้าวัดระดับความสามารถ ดังนี้ ผู้เข้าวัดระดับ A1 จำนวน 149,402 คน ผู้เข้าวัดระดับ A2 จำนวน 116,472 คน ผู้เข้าวัดระดับ B1 จำนวน 108,221 คน สรุปจำนวนผู้เข้าวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษตามมาตรฐาน CEFR ตั้งแต่ระดับ A1 ขึ้นไป จำนวน 374,095 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568)

ผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2568 ส่งผลให้ ครู บุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาการออกแบบการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย สามารถนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ AI มาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน ให้มีสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และยกระดับสมรรถนะทางด้านภาษาอังกฤษของคนไทยได้ดียิ่งขึ้น

7. โครงการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงประกาศนโยบายและจุดเน้น ประจำปีงบประมาณ 2568 – 2569 กำหนดให้การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ทันสมัยในด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เทคโนโลยีดิจิทัล จิตวิญญาณความเป็นครู และการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 283,004 คน โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบไปด้วย สมรรถนะทางด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการจัดการเรียนรู้ รวมไปถึงจิตวิญญาณความเป็นครู ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการพัฒนา

สามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้จริง ซึ่งการดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาดังกล่าว ได้ถูกกำหนดไว้เป็นตัวชี้วัดระดับกระทรวงศึกษาธิการ และตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์บริหารงานการพัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ต่อเนื่องจากการดำเนินการในปีงบประมาณที่ผ่านมา เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ประจักษ์ ให้สอดคล้องกับประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 – 2569 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ทันสมัย และเป็นไปตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นในการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ

ผลการดำเนินงาน

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการ “Knight 410 การขับเคลื่อนหลักสูตรและการขยายผลสู่ความยั่งยืน” เพื่อสร้างวิทยากรแกนนำร่วมกันขับเคลื่อนกิจกรรมภายใต้โครงการ Knight 410 สร้างชุมชนในสังคมออนไลน์ ในการสื่อสารและเผยแพร่ เรื่องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ถูกต้อง พร้อมทั้งเสริมสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพ และเทคนิคในการสื่อสารเรื่องเกี่ยวกับการพิทักษ์ และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ผู้เข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผ่านโครงการ Knight 410 ของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญการพิทักษ์ และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ วุฒิสภา จำนวนทั้งสิ้น 55 คน

2. พัฒนาศึกษานิเทศก์ ตามมาตรฐานตำแหน่ง รุ่นที่ 2 จำนวนผู้สำเร็จการพัฒนา 350 คน และรุ่นที่ 3 จำนวน 590 คน

3. การพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลและเทคโนโลยีที่ทันสมัย สำหรับข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการจัดการประชุมออนไลน์ ในรูปแบบ Webinar มีผู้เข้ารับการพัฒนาทั้งสิ้น 826,345 คน และอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร Data science with excel มีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 103 คน

4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับศูนย์แลกเปลี่ยนและส่งเสริมความร่วมมือด้านภาษาจีนระหว่างประเทศ สำนักงานกรุงเทพฯ (CLEC Bangkok) จัดกิจกรรมปฐมนิเทศครูอาสาสมัครสอนภาษาจีน รุ่นที่ 23 ประจำปีการศึกษา 2568 โดยได้รับการจัดสรรครูอาสาสมัครสอนภาษาจีน จำนวน 389 คน ซึ่งจะปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศตลอดปีการศึกษา 2568 และสิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่ในเดือนมีนาคม 2569

5. การอบรมเชิงปฏิบัติการ Master Trainer ด้านภาษาอังกฤษและภาษาจีน สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษและภาษาจีน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเทคนิคการจดจำ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ ทันสมัย โดยใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ควบคู่กับการสร้างเครือข่ายครู Master Trainers ซึ่งมีผู้เข้ารับการอบรมประกอบด้วย ครูสอนภาษาอังกฤษ 54 คน และครูภาษาจีน 60 คน รวมทั้งสิ้น 114 คน

6. การสอบวัดระดับ HSK ของครูผู้สอนภาษาจีน ณ ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (HCEC) จำนวน 185 ศูนย์ สำหรับครูผู้สอนภาษาจีนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูได้พัฒนาทักษะภาษาจีนทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) อย่างเป็นระบบและครอบคลุม ทำให้มีความสามารถในการใช้ภาษาจีนสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ได้อย่างถูกต้อง

7. การแข่งขันประกวดสุนทรพจน์และความรู้ภาษาจีน “สะพานสู่ภาษาจีน” ระดับประถมศึกษา ครั้งที่ 5 และระดับมัธยมศึกษา ครั้งที่ 18 รอบชิงชนะเลิศ ระดับประเทศไทย ประจำปี 2568 โดยนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้าร่วมการแข่งขัน แบ่งเป็นระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 15 คน และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 10 คน

8. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนากรอบความคิด (Mindset) ให้มีทัศนคติเชิงบวก ในการปฏิบัติงานและทักษะการจัดการเรียนการสอนและการสื่อสารสู่ความเป็นมืออาชีพ โดยหลักสูตร Inner Power Teachers ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนา 101 คน

9. การยกย่องเชิดชูเกียรติทรัพยากรบุคคล ประจำปี พ.ศ. 2568 อาทิ ครูดีเด่นรางวัลครูเจ้าฟ้า กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ รางวัลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ รางวัลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ครั้งที่ 6 ครูดีในดวงใจ ครั้งที่ 22 และผู้มีคุณูปการต่อการศึกษาต่อการศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น

8. โครงการเสริมสร้างศักยภาพนักเรียนทุนการศึกษาพระราชทาน ม.ท.ศ. และนักเรียนทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะส่วนราชการที่มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบได้ดำเนินการสนองพระราชโองการด้านการศึกษาของพระบรมวงศานุวงศ์มาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทุนการศึกษาพระราชทานแก่นักเรียนในสังกัด เพื่อมอบโอกาสทางการศึกษาให้แก่เยาวชนที่มีความประพฤติดี มีความสามารถ แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ให้นักเรียนได้มีโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น จึงให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ แก่นักเรียนที่ได้รับพระราชทานทุน ทั้งทุนการศึกษาพระราชทานหรือทุนการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมถวายพระพรและแสดงความจงรักภักดีเนื่องในวโรกาสต่าง ๆ

ผลการดำเนินงาน

1. นักเรียนทุนพระราชทาน ม.ท.ศ. ทุกคน และนักเรียนทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี ระยะที่ 2 ปีละ 420 คน ได้เข้าร่วมกิจกรรมตามที่ สพฐ. กำหนด ส่งผลให้นักเรียนมีศักยภาพ และความตระหนักในการเป็นนักเรียนทุนพระราชทาน รวมถึงได้รับขวัญและกำลังใจ สามารถครองตนเป็นนักเรียนทุนได้อย่างต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา

2. ครูผู้ดูแลนักเรียนทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี ระยะที่ 2 จำนวน 630 คน สามารถทำหน้าที่ครูผู้ดูแลนักเรียนทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่โครงการกำหนด สามารถเป็นแบบอย่างของครูผู้ดูแลนักเรียนทุน

3. นักเรียน จำนวน 200 คน ได้รับการติดตาม ช่วยเหลือได้อย่างทันทั่วถึง

9. โครงการส่งเสริมการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข ตลอดจนมีจิตสาธารณะ เคารพกฎหมาย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติควบคู่กับการมีทักษะอาชีพ

และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตอีกทั้ง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้เป็น “คนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ” โดยเน้นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ความสามารถด้านภาษา การคิดวิเคราะห์ นวัตกรรมและการพึ่งตนเอง เพื่ก้าวสู่การเป็นกำลังคนคุณภาพของประเทศซึ่งกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านตามกรอบการประเมิน PISA ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก คือ บทอ่าน กระบวนการอ่าน และสถานการณ์ ตลอดจนส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริม และสร้างสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้เรียนด้วย โดยตระหนักถึงการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม อีกทั้งมีความรู้ความสามารถด้านการอ่านออกเขียนได้ ซึ่งปัจจุบันความสามารถด้านการอ่าน การเขียนภาษาไทยของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้มีการจัดกิจกรรม และส่งเสริมสนับสนุนสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอนด้วยดีเสมอมา ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นตามลำดับ แต่ยังคงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ อีกทั้งเพื่อเป็นการพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ด้านการอ่าน และการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะในการประเมิน PISA ซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพของระบบการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ในการเตรียมความพร้อมให้เยาวชนมีศักยภาพหรือความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลก และเล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำส่งเสริม พัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนและสื่อนวัตกรรมภาษาไทย ด้วยการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA ของผู้เรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีงบประมาณ 2568 เพื่อพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง และเป็นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการทดสอบระดับชาติ ทั้ง RT NT O-NET และ PISA ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

ผลการดำเนินงาน

1. ครูปฐมวัย ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,3,6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 800 คน ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมด้วยการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA ของผู้เรียน รวมทั้งยกระดับการทดสอบ NT, O-NET และการอ่านตามแนวทาง PISA ของผู้เรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (นราธิวาส ปัตตานี ยะลา และสงขลา 4 อำเภอ) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. โรงเรียนในสังกัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 1,291 แห่ง มีสื่อ นวัตกรรม ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและมีสื่อที่ช่วยพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA ของผู้เรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (นราธิวาส ปัตตานี ยะลา และสงขลา 4 อำเภอ) อย่างเพียงพอ

แนวทางการพัฒนา

มุ่งพัฒนาครูผู้สอนภาษาไทยเพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านและการเขียนของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยคำนึงถึงบริบทเฉพาะของพื้นที่ ทั้งความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา ศาสนา และสภาพเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน และติดตามและประเมินผลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

10. โครงการพัฒนาทักษะชีวิต วิถีลูกเสือไทยและสถานักเรียน

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักถึงความสำคัญของนักเรียนซึ่งเป็นพลังของชาติ และขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ จึงมุ่งเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลัก และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยน้อมนำแนวพระราชดำริสืบสานพระราชปณิธาน และพระบรมราโชบายด้านการศึกษา หรือ “ศาสตร์พระราชา” มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างยั่งยืน ปลุกฝังและเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สมานฉันท์ สันติวิธี ต่อต้านการทุจริต เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ผ่านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์และความเป็นพลเมือง ปลุกฝังผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามหลักสูตร ดังนั้น เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะชีวิต สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน และมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล มีคุณธรรม จริยธรรม ตระหนักถึงการอยู่ร่วมกัน ในสังคมโดยเคารพกฎ กติกา ในการดำเนินงานของสังคม และมีส่วนร่วมในการบริหารและพัฒนาโรงเรียน อย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งตระหนักถึงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตอาสาช่วยเหลือสังคม กระบวนการกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และสถานักเรียน

เป็นกลไกสำคัญในการสร้างประสิทธิภาพ ความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม ตั้งแต่สังคมระดับเล็ก ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน จนถึงสังคมใหญ่ระดับประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะหน่วยงานหลักที่มีภารกิจด้านการส่งเสริมพัฒนา และจัดการศึกษาให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เล็งเห็น ความสำคัญของการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดให้เป็นนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี 2568 – 2569 ที่มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตลอดจน เสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา เข้าใจหลักการระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตอาสาช่วยเหลือสังคมด้วยกระบวนการลูกเสือและสภานักเรียน มีทักษะ ในการดำเนินชีวิต เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ กระบวนการทำงาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และตระหนัก ถึงความสำคัญของหน้าที่ความเป็นพลเมือง เศรษฐกิจ กติกา ในการดำเนินงานของสังคม อยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุข จึงดำเนินการโครงการพัฒนาทักษะชีวิต วิถีลูกเสือไทยและสภานักเรียน

ผลการดำเนินงาน

1. ประกาศผลการแข่งขันโรงเรียนต้นแบบ สภานักเรียน ประจำปี 2567 จำนวน 45 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนต้นแบบสภานักเรียน ระดับประเทศ จำนวน 32 โรงเรียนและโรงเรียนต้นแบบสภานักเรียน ระดับภูมิภาค จำนวน 13 โรงเรียน

2. กิจกรรมการมีส่วนร่วมขับเคลื่อน ข้อคิดเห็นสภานักเรียน ระดับประเทศ ประจำปี 2568 ซึ่งมีโรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 1,977

โรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนและครูที่ปรึกษาสภานักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรม

3. นักเรียน ครู และผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีทักษะชีวิต มีความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการลูกเสือและสภานักเรียน สามารถดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ และสภานักเรียนในโรงเรียนได้อย่างเข้มแข็ง มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์ ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา สังคม โดยยึดหลักนิติธรรมได้ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี เป็นบุคคลที่มีศักยภาพมีความตระหนักในการเคารพกฎกติกาของสังคม และเกิดวิถีประชาธิปไตยในโรงเรียน

แนวทางการพัฒนา

1. เปิดเวทีในการแสดงศักยภาพของนักเรียน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ทักษะ และสามารถถ่ายทอดให้ผู้เรียนหลากหลายกลุ่มได้เห็นถึงความสำคัญและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถดำรงตน บนพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขต่อไป

2. ขยายผลการดำเนินการเสริมสร้างองค์ความรู้และสร้างความตระหนักของบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งนอกเหนือจากการศึกษาในเอกสาร ต้องมีการแนะนำจากผู้มีความรู้ให้ครอบคลุมเพิ่มขึ้น เพื่อลดปัญหา การเปลี่ยนแปลงของบุคลากรในการปฏิบัติ

3. จัดเวทีเพื่อแสดงศักยภาพในการส่งเสริมกิจกรรมให้บุคลากรสามารถนำผลงานเพื่อพัฒนา วิทยฐานะ หรือนำองค์ความรู้พัฒนาในสายงานได้อย่างมีคุณภาพทั้งระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด และระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

11. โครงการส่งเสริมศักยภาพนักเรียนด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ

ความเป็นมา

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ซึ่งนอกจากการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และทักษะเฉพาะทางเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนรายบุคคลแล้ว การได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจและความถนัดในรูปแบบนันทนาการที่ส่งเสริมการแสดงออกถึงความรู้ สึกนึกคิด ความคิดสร้างสรรค์ สร้างการเรียนรู้ สร้างความมั่นใจและช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบศักยภาพของตนเองผ่านกิจกรรมนันทนาการ นอกจากจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะความชำนาญแล้ว ยังส่งผลให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตดี มีการพัฒนาทั้งร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงผนวกนโยบายและแนวคิดเรื่องพหุปัญญาควบคู่กับการพัฒนาผู้เรียนผ่านกิจกรรมนันทนาการเข้าด้วยกัน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนที่มีความสามารถตามพหุปัญญาด้านต่าง ๆ ได้ศึกษาเรียนรู้ ต่อยอดภูมิปัญญาสู่วัฒนธรรมสร้างสรรค์ (Soft Power) และเข้าร่วมกิจกรรมจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาของพหุปัญญา ผู้ประกอบการ นักออกแบบ หรือนักธุรกิจ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ พัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนให้สามารถแข่งขันในเวทีนานาชาติ

ผลการดำเนินงาน

1. ครู และนักเรียน จำนวน 5,760 คน ที่เข้าร่วมโครงการ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 245 เขต มีความรู้และได้รับการพัฒนาทักษะด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ สามารถออกแบบและสร้างสรรค์ชิ้นงานที่แสดงถึงอัตลักษณ์ไทยและเป็น Soft Power ของไทยที่สามารถเผยแพร่สู่เวทีนานาชาติได้
2. จัดกิจกรรมค่ายเยาวชนเพื่อการพัฒนาพหุปัญญาบูรณาการสู่การคิดสร้างสรรค์ และ Soft power ครั้งที่ 3 เพื่อสร้างต้นแบบการจัดการกิจกรรมให้แก่โรงเรียนในสังกัดนำไปขยายผลต่อยอดการจัดการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และต่อยอดสู่ผลงานสร้างสรรค์ และ Soft Power แสดงออกถึงค่านิยม ทศนคติอันดีงาม และการสร้างจิตสำนึกความเป็นไทย
3. จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการจัดการประกวดวงโยธวาทิตโลก ซึ่งถวายพระราชทานฯ แห่งประเทศไทย ประจำปี 2567

(Thailand World Music Championships 2024) “The Royal Trophy League International Band Competition of Thailand”

4. จัดทำแนวทางการพัฒนาสมรรถภาพทางกายและกีฬาพื้นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรจากกรมพลศึกษา บุคลากรจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และบุคลากรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. จัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนที่เข้ารอบชิงแชมป์ประเทศไทย จำนวน 20 โรงเรียนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 18 เขต เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้าร่วมการแข่งขัน “สพฐ. – ไทยฮอนด้า วิ่ง 31 ขา สามัคคี ปี 20”

12. โครงการส่งเสริมสหกรณ์ในโรงเรียน

ความเป็นมา

การดำเนินกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงานสหกรณ์ ควบคู่กับการปลูกฝังอุดมการณ์ คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และจิตสำนึกแห่งความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ผ่านการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะตามหลักการสหกรณ์โรงเรียน รวมทั้งมุ่งส่งเสริมทักษะทางด้านอาชีพ สามารถเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง รู้จักช่วยเหลือตัวเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สอดแทรกให้นักเรียนดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีนิสัยรักการออม สร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักเรียนในการร่วมกันซื้อ ร่วมกันขาย หลักการทำบัญชีออมทรัพย์ มุ่งให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ และทักษะชีวิต เพื่อเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตและสร้างอาชีพ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเห็นความสำคัญของระบบสหกรณ์ที่จะช่วยหล่อหลอมให้นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ และโรงเรียนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริง ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู สามารถนำกระบวนการสหกรณ์ไปสู่การบูรณาการในชั้นเรียน และปรับใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ตลอดจนเพื่อฝึกฝนให้นักเรียนเกิดทักษะทางด้านอาชีพ และมีสำนึกต่อส่วนรวม

ผลการดำเนินงาน

โรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนต้นแบบสหกรณ์โรงเรียนระดับประเทศ รุ่นที่ 5 (ห้องแล็บสอนอาชีพ) ดำเนินกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนอย่างครบวงจร ประกอบด้วย สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์การผลิต สหกรณ์การศึกษาและสวัสดิการ (คิดเป็นร้อยละ 100 ของโรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม) ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะทางด้านอาชีพจากการปฏิบัติจริง ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะอย่างเป็นระบบ และสร้างรายได้ให้กับนักเรียน

แนวทางการพัฒนา

1. เผยแพร่แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดสามารถทำกิจกรรมได้ถูกต้อง และเป็นระบบ ตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มดำเนินกิจกรรมสหกรณ์ทั้ง 4 ประเภท ประกอบด้วย สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์การผลิต สหกรณ์การศึกษาและสวัสดิการ จนถึงขั้นตอนการจัดสรรผลกำไรสุทธิ

2. อบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของโรงเรียนต้นแบบสหกรณ์โรงเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมสหกรณ์อย่างครบวงจร โดยนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการเพิ่มมูลค่า สินค้าและบริการ ส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาการผลิตเป็นสินค้าเชิงนวัตกรรม นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เกิดทักษะอาชีพที่หลากหลาย และเรียนรู้การพึ่งพาตนเอง นอกจากนี้ บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังสามารถนำความรู้ไปขยายผลสู่โรงเรียนในสังกัด เพื่อจัดกิจกรรมสหกรณ์ที่เหมาะสมกับบริบทของนักเรียน สร้างรายได้ระหว่างเรียน และพัฒนาให้โรงเรียนมีห้องแล็บสอนอาชีพที่ดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

13. โครงการส่งเสริมสุขภาพและพละนันทรมัย

ความเป็นมา

คุณภาพของประชากรเป็นตัวบ่งชี้สำคัญของความเจริญก้าวหน้าของประเทศ หนึ่งในปัจจัยสำคัญคือสุขภาพของเยาวชนซึ่งเป็นกำลังหลักในการพัฒนาชาติ ปัจจุบันสถานการณ์สุขภาพของนักเรียนไทยยังพบปัญหาหลายประการ เช่น ภาวะโภชนาการไม่เหมาะสม ระดับสติปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ที่ต้องได้รับการส่งเสริม ภาวะเครียดและซึมเศร้าที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพโดยรวมของนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิตของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ผ่านโครงการนักเรียนไทยสุขภาพดี เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันโรคและปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง โดยใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Active learning ควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ เช่น ด้านโภชนาการ ด้านการออกกำลังกาย และด้านการดูแลช่องปาก แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับนักเรียนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อให้ทุกคนมีสุขภาพดี มีร่างกายแข็งแรง เจริญเติบโตสมวัย จิตใจสดชื่น พร้อมทั้งจะเฝ้าระวังสุขภาพของตนเองให้มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง เพื่อน ครอบครัว และชุมชน

ผลการดำเนินงาน

1. นักเรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่ถูกต้อง ออกกำลังกายทุกวัน และรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ สามารถนำความรู้ ประสบการณ์และทักษะดูแลสุขภาพของตนเอง ตลอดจนบุคคลใกล้ชิดได้เป็นอย่างดี
2. โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียนให้มีสุขภาพดี มีพละอนามัยสมบูรณ์ แข็งแรง เพื่อลดอัตราการภาวะทุพโภชนาการและโภชนาการเกินของนักเรียนได้
3. โรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดี รุ่นที่ 8 ได้รับการสร้างขวัญกำลังใจ ยกย่อง เชิดชูเกียรติ โรงเรียนที่ดำเนินงานด้านสุขภาพได้เป็นแบบอย่างที่ดี สามารถบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพนักเรียนร่วมกับเครือข่ายในการส่งเสริมสุขภาพทั้งในระดับโรงเรียน และชุมชน
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตและโรงเรียนทุกโรงเรียน ตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน กำกับติดตามการดำเนินงานตามมาตรการการป้องกันโรคติดต่อและไม่ติดต่อกจากส่วนกลาง
5. โรงเรียนทุกแห่งดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง
6. เกิดเครือข่ายในการสร้างเสริมสุขภาพและการเฝ้าระวังให้นักเรียนทุกคนเป็นผู้มีสุขภาพดี เป็นเครือข่ายที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ เกิดเป็นภาคีเครือข่ายหน่วยงานในพื้นที่ระหว่างเขตสุขภาพ ศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน

แนวทางการพัฒนา

1. ดำเนินการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแนวทางการบูรณาการป้องกันการทุจริต การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน เพื่อลดความเสี่ยงในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ในทุกโรงเรียน
2. ดำเนินการวิเคราะห์แนวทางและจัดทำข้อเสนอในการปรับเพิ่มค่าอาหารกลางวันของนักเรียน เมื่อได้ข้อสรุปผลจะนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อขอปรับเพิ่มค่าอาหารกลางวันต่อไป

14. โครงการพัฒนาเครือข่ายและส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแสวงหาความร่วมมือ พัฒนางานและทบทวนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเป็นปัจจุบัน รวมถึงแสวงหาแหล่งทุน ทรัพยากร และเทคโนโลยีจากต่างประเทศให้มากขึ้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่รับผิดชอบในการศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย แนวทางความช่วยเหลือ แนวทางการให้

ความร่วมมือ และพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งภาครัฐ และเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงปฏิบัติพันธกิจ ที่ได้มีการลงนามในความตกลงระหว่างประเทศ เช่น บันทึก ความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) และขอบเขตของงาน (Terms of reference: TOR) ข้อตกลง ความร่วมมือ (Cooperation Agreement: CA) เป็นต้น รวมถึง การติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานภายใต้เครือข่ายความร่วมมือ ขององค์กรกับต่างประเทศ อีกทั้งแสวงหาแหล่งทุน วัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญ และอาสาสมัครต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ประโยชน์ทรัพยากรจากต่างประเทศ รวมไปถึงการสร้างองค์ความรู้ด้านต่างประเทศเพื่อเพิ่มพูน ประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำสารานิตเทศ และตอบข้อหารือด้านต่างประเทศให้หน่วยงานในสังกัดและบุคคล ทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนา ศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะสำคัญในศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็นต้องเร่งเสริมสร้าง สมรรถนะดังกล่าวผ่านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริม พร้อมทั้งขับเคลื่อนความร่วมมือกับองค์กร ด้านการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ผ่าน “โครงการพัฒนา เครือข่ายและส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา” การดำเนินงานดังกล่าวจะช่วยสร้างเครือข่ายความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีในและนอกโรงเรียน รวมทั้งสนับสนุนการแสวงหาทรัพยากรและทุนการศึกษา จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อันจะเอื้อต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ไทยและการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

ผลการดำเนินงาน

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 121.60 ของเป้าหมายประจำปีงบประมาณ 2568 ได้รับการพัฒนา ให้มีทักษะที่จำเป็นพร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และได้รับการส่งเสริมการเตรียมความพร้อมทักษะ ความรู้สำหรับการเข้ารับการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการศึกษา จำนวน 16 เครือข่าย คิดเป็นร้อยละ 106.67 ของเป้าหมายประจำปีงบประมาณ 2568

แนวทางการพัฒนา

จัดโครงการ กิจกรรม และประสานงานองค์กรภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุน แสวงหา ทรัพยากร และส่งเสริมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับการศึกษาและพัฒนาศักยภาพของครู และบุคลากร รวมถึงส่งเสริมการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และการผสมผสาน เทคโนโลยีเข้ากับเนื้อหาและวิธีการสอน โดยใช้เทคโนโลยีสนับสนุนทฤษฎีการเรียนรู้แบบใหม่ในการพัฒนา เนื้อหาและทักษะที่จำเป็นสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้การศึกษามีปฏิสัมพันธ์ การประสานเชื่อมต่อ และเกิดการมีส่วนร่วม

15. โครงการพัฒนาระบบประมวลผลและเครื่องมือการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน/การประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศได้กำหนดนโยบายด้านคุณภาพในการส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้จัดการเรียนรู้แนวใหม่ ตามความพร้อมและบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้เรียนรู้ตามความสนใจ สามารถจัดการตนเอง สื่อสารได้ รวมถึงทำงานเป็นทีม และมีการคิดขั้นสูง โดยพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่สมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามแนวคิดพหุปัญญาด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) มีการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ยืดหยุ่น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized learning) ที่เชื่อมโยงสู่การทำงานในอนาคต มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดในแต่ละระดับชั้น อันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่สำคัญ ซึ่งครูผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องจัดการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนที่จำเป็นในการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในรูปแบบการประเมินจากหลายแหล่ง (Multi-rater approach) และการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย (Multi method approach) เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะที่จำเป็นของผู้เรียนสำหรับปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียน ให้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสะท้อนศักยภาพที่สำคัญของผู้เรียนนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย และสอดคล้องกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย

ผลการดำเนินงาน

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกสังกัดเข้าร่วมประเมิน จำนวน 623,645 คน
2. โรงเรียนที่มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกสังกัดเข้าร่วมประเมิน จำนวน 29,689 โรงเรียน
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกสังกัดเข้าร่วมประเมิน จำนวน 645,413 คน
4. โรงเรียนที่มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกสังกัดเข้าร่วมประเมิน จำนวน 29,763 โรงเรียน

5. โรงเรียนที่เข้าร่วมประเมินมีผลการประเมินไปใช้วางแผนวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาการนำเทคโนโลยีการทดสอบด้วยคอมพิวเตอร์ (e-Exam) มาทดลองใช้ในการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) และการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT)
2. การปรับปรุงพัฒนาระบบ NT-Access สำหรับการบันทึกผล/รายงานผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) และการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT)

16. โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับประถมศึกษา

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นหนึ่งในหน่วยงานพันธมิตรร่วมมือกับมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมดำเนินโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ซึ่งดำเนินงานมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ถึงปัจจุบัน โดยมีสำนักบริหารงานความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ศึกษา ดำเนินโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ขับเคลื่อนโครงการในทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย ผู้นำเครือข่ายท้องถิ่น (Local Network: LN) วิทยากรท้องถิ่น (Local Trainer: LT) ซึ่งได้รับการอบรมจากวิทยากรหลัก (Core Trainer: CT) เพื่ออบรมขยายผลให้กับครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อให้ครูผู้สอนได้เรียนรู้การทำการกิจกรรมตามแนวทางโครงการ ปลูกฝังนิสัยรักวิทยาศาสตร์ให้กับนักเรียน และเป็นการเตรียมความพร้อมให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีศักยภาพอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ปี และได้ทำการศึกษาพบว่า การเรียนรู้ตามแนวทางของโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย เป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน (Co-construction) การรู้กระบวนการคิด (Metacognition) และการเรียนรู้ผ่านโครงการ (Project approach) ซึ่งจะสามารถช่วยส่งเสริมกระบวนการคิดให้กับนักเรียนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษาได้เป็นอย่างดี จึงเห็นควรให้ขยายผลโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับประถมศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์ จึงดำเนินการอบรมครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และจะดำเนินการอบรมต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีงบประมาณ 2568 เพื่อให้ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เห็นความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้ได้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้จัดทำโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับประถมศึกษาสำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน วิชาวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน

ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 50 คน (ร้อยละ 100 ของครูกลุ่มเป้าหมาย) ผ่านการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโครงการบ้านวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับประถมศึกษา ที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐาน และตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา 2568 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษา วางรากฐานในการสร้างนักวิทยาศาสตร์ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาให้มีความสามารถในการคิดขั้นสูงอย่างเป็นระบบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น

17. โครงการติดตามการดำเนินงานพัฒนาอัจฉริยภาพทางคณิตศาสตร์ด้วยจินตคณิต สำหรับครูผู้สอนระดับประถมศึกษาตอนต้น

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และสมาคมลูกคิดและคณิตศาสตร์นานาชาติ (ประเทศไทย) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนระดับประถมศึกษาตอนต้น ในโครงการพัฒนาอัจฉริยภาพทางคณิตศาสตร์ด้วยจิตคณิต ให้กับโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 47 โรงเรียน เพื่อให้ครูผู้สอนและนักเรียนมีทักษะด้านการคำนวณ (Arithmetic) โดยการใช้อุปกรณ์ลูกคิด

ฝึกให้เกิดทักษะการคิดเลขเร็ว การใช้สมองซีกขวาจินตนาการภาพลูกคิด คำนวณโดยภาพ ทั้งบวก ลบ คูณ และหาร ฝึกการคิดวิเคราะห์ เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และเน้นการฝึกปฏิบัติ (Active Learning) บูรณาการคุณธรรม และฝึกสมาธิผ่านกิจกรรมและเกมพัฒนาผู้เรียน มีทักษะการคิดเลขเร็วโดยใช้อุปกรณ์ลูกคิดเป็นสื่อในการจินตนาการ การคำนวณ อันจะนำไปสู่การพัฒนาสมอง ความจำ วินัย การสัมพันธ์ ตา หู มือ ผ่านการฝึกปฏิบัติ จนเกิดความชำนาญเป็นไปตามโปรแกรมภาพเครื่องคำนวณคือลูกคิดไว้ใช้ได้จนตลอดชีวิต สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาครูผู้สอนระดับประถมศึกษาตอนต้น ให้ได้รับการฝึกทักษะการสอนสามารถคิดเลขเร็ว และนำความรู้ไปถ่ายทอดนักเรียนจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทางสติปัญญา และทักษะการคำนวณของนักเรียนให้สามารถคิดคำนวณได้รวดเร็วขึ้น และมีสมาธิและความจำที่ดี จึงจัดทำโครงการติดตามการดำเนินงานพัฒนาอัจฉริยภาพทางคณิตศาสตร์ด้วยจินตคณิต สำหรับครูผู้สอนระดับประถมศึกษาตอนต้น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยมีคณะกรรมการและผู้เชี่ยวชาญจากสมาคมลูกคิดและคณิตศาสตร์นานาชาติ (ประเทศไทย) ติดตาม ประเมินผล และนิเทศการสอนจินตคณิต การดำเนินงานในภาพรวมของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์

ผลการดำเนินงาน

ครูผู้สอนและนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ จำนวน 47 โรงเรียน มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรจินตคณิตและการฝึกสมาธิกับการสอนจินตคณิตได้รับการพัฒนาด้านทักษะ เทคนิคการสอนคณิตศาสตร์ด้วยหลักสูตรจินตคณิต และเพิ่มพูนจิตวิญญาณของความเป็นครูให้มีใจรัก ในการสอนคณิตศาสตร์ โดยกระบวนการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการสอนจินตคณิต

แนวทางการพัฒนา

ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาตอนต้นมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรจินตคณิต และการฝึกสมาธิกับการสอนจินตคณิตและได้รับการพัฒนาด้านทักษะ เทคนิคการสอนคณิตศาสตร์ด้วยหลักสูตรจินตคณิต และเพิ่มพูนจิตวิญญาณของความเป็นครูให้มีใจรักในการสอนคณิตศาสตร์

18. โครงการนักเรียนน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตระหนักถึงภารกิจที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ จึงกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และมุ่งเน้นการพัฒนานักเรียน สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ด้านการศึกษา ส่งเสริมการสร้างรายได้แก่นักเรียน ส่งเสริม การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 การวางแผนชีวิต การเงิน และทักษะชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรมควบคู่การพัฒนา ความเป็นเลิศทางวิชาการ สร้างพลเมืองดี มีคุณธรรม วินัย และจิตอาสา โครงการนักเรียนน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น” จากการเรียนรู้การเป็นผู้ประกอบการเศรษฐศาสตร์ การเงิน การบัญชี การธนาคาร การประกอบอาชีพธุรกิจอย่างมีคุณธรรมและสร้างสรรค์ การใช้ความคิด สร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรม พัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ เพิ่มมูลค่าจำหน่ายได้จริงในเชิงพาณิชย์ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับทรัพย์สินทางปัญญา การจดสิทธิบัตรและลิขสิทธิ์ เน้นการพัฒนาหลักสูตรและครูให้ ปรับการเรียนการสอนสู่การปฏิบัติจริงด้านผู้ประกอบการทำให้นักเรียนมีรายได้จริงระหว่างเรียน มั่นใจ ในตนเอง และเห็นแนวทางอาชีพในอนาคต ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงส่งต่อ ผลการดำเนินงานและแนวทางโครงการนักเรียนน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้สถานศึกษา ในสังกัด นำไปใช้และปรับให้สอดคล้องกับบริบทของตน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เติบโตเป็นผู้ประกอบการ ที่มีคุณธรรมต่อไป

ผลการดำเนินงาน

1. จัดทำหลักสูตรส่งเสริมพัฒนาทักษะนวัตกรรมผู้ประกอบการได้อย่างมีระบบ สอดคล้องกับความต้องการของครูและนักเรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อใช้สำหรับพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านทักษะนวัตกรรมและการเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 1 หลักสูตร

2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านการอบรมหลักสูตรส่งเสริมพัฒนาทักษะนวัตกรรมผู้ประกอบการ ประจำปี พ.ศ. 2568 ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะนวัตกรรม การคิดเชิงนวัตกรรม และการสร้างโมเดลธุรกิจด้วย Business Model Canvas (BMC) จำนวน 2,646 คน

3. มีสื่อการเรียนรู้และสื่อประกอบการสอนที่ทันสมัย ใช้งานได้จริง ส่งเสริมการเรียนรู้แบบออนไลน์

4. จัดทำ Student Product Hub เป็นศูนย์กลางรวบรวมผลงานนักเรียนที่มีคุณภาพ รวมทั้งเป็นพื้นที่เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาหลักสูตรและครูให้ปรับการเรียนการสอนสู่การปฏิบัติจริงด้านผู้ประกอบการ

2. ส่งเสริมให้ครูนำความรู้สู่ชั้นเรียน โดยจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง

3. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงศักยภาพให้กับครูและนักเรียน

19. การพัฒนานวัตกรรมนิเวศการเรียนรู้ สู่ห้องเรียนแห่งความสุขประสิทธิภาพสูง

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการพัฒนานวัตกรรมนิเวศการเรียนรู้ สู่ห้องเรียนแห่งความสุขประสิทธิภาพสูง มุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรมที่มีคุณภาพทั้งภาควิชาการ ภาคปฏิบัติ และผลลัพธ์ที่พลิกโฉมการจัดการศึกษาของประเทศ ด้วยการศึกษาวิจัยนำร่อง (Pilot Study) พัฒนาต้นแบบ (Node) และแกนนำการพัฒนา เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และต่อยอดขยายผลในวงกว้าง รวมถึงสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ และชุมชนนักปฏิบัติที่เชื่อมโยงกันทั้งประเทศ เพื่อความต่อเนื่องและความยั่งยืนในการพัฒนา โดยมีกระบวนการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ 1) พัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ 3 ระดับ ประกอบด้วย ระบบนิเวศการเรียนรู้ในชั้นเรียน (ห้องเรียนแห่งความสุขประสิทธิภาพสูง) ระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียน และพื้นที่ และระบบนิเวศการเรียนรู้ในระบบการศึกษา 2) พัฒนากลไกการขับเคลื่อน วงจรการพัฒนาและเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กระบวนการชุมชนขยายศักยภาพการจัดการเรียนรู้ วงจรขยายศักยภาพการจัดการเรียนรู้ ระบบการสะท้อนผลเพื่อการพัฒนา

ห้องเรียนแห่งความสุขประสิทธิภาพสูง รวมถึงหลักสูตรและกระบวนการพัฒนาเฉพาะทางสำหรับผู้เกี่ยวข้อง ตามความจำเป็นแต่ละพื้นที่ 3) เสริมสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) การจัดการศึกษา ประกอบด้วย ครูนักออกแบบการเรียนรู้ (Teacher as a Learning Designer: TLD) พี่เลี้ยงนักออกแบบการเรียนรู้ (Mentor of the Learning Designers: MLD) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ 4) เสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาเพื่อขยายศักยภาพและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ในปี 2568 มุ่งเน้นการขับเคลื่อนและพัฒนานวัตกรรมดังกล่าวให้ประสบผลสำเร็จ โดยมีต้นแบบ (Node) จำนวน 30 เขต ที่เป็นแหล่งเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในบริบทต่าง ๆ ทั้งในระดับตัวบุคคล (ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์) ห้องเรียน โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสุข มีสมรรถนะและทักษะในศตวรรษที่ 21 เกิดผลลัพธ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถนำไปต่อยอดขยายผลได้ในวงกว้าง

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 30 เขต และโรงเรียนในพื้นที่ดังกล่าว จำนวนกว่า 150 โรงเรียน เป็นต้นแบบ (Node) และแกนนำการพัฒนา ซึ่งก่อเกิดนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทที่หลากหลาย มีตัวอย่าง ของความสำเร็จที่จับต้องได้ สามารถอ้างอิงจุดที่เข้าไปเรียนรู้ได้ พื้นที่ขีดเคลา/พัฒนาความก้าวหน้า และความเป็นมืออาชีพในบทบาทหน้าที่ เกิดเครือข่ายการพัฒนาที่เข้มแข็ง พื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระยะ ขยายผล รวมทั้งมีบทเรียนการขับเคลื่อนงานเชิงนโยบายสู่การปฏิบัติ

แนวทางการพัฒนา

1. สร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ ที่เอื้อให้เกิดการพัฒนาในทุกระดับอย่างเชื่อมโยงและเกื้อกูลกันตั้งแต่ ระดับห้องเรียน ระดับโรงเรียนและพื้นที่ และระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. สร้างต้นแบบแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ สู่ห้องเรียนแห่งความสุข ประสิทธิภาพสูง ทั้งในระดับตัวบุคคล (ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์) ห้องเรียน โรงเรียน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. สร้างกลไกการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบนิเวศที่มีประสิทธิภาพสูงในการร่วมพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษาที่เน้นประสิทธิผล คุณค่าในการเรียนรู้ และคุณภาพของผู้เรียน เป็นสำคัญ

20. การยกระดับสมรรถนะความฉลาดรู้ของผู้เรียนตามกรอบการประเมิน PISA 2025 สู่การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

ความเป็นมา

รัฐบาลกำหนดวิสัยทัศน์ “มุ่งมั่นให้ประเทศเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในศตวรรษที่ 21” โดยเน้น การปฏิรูปการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพคนไทยทุกช่วงวัยตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579

เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะ 3Rs8Cs และศักยภาพสอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 การประเมิน PISA ถือเป็นตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดย PISA 2025 ที่จะจัดขึ้นในปี 2568 กำหนดการประเมิน 3 ด้าน คือ วิทยาศาสตร์ (60%) คณิตศาสตร์ (20%) และการอ่าน (20%) ใช้การสอบผ่านคอมพิวเตอร์แบบโต้ตอบ เน้นการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ทางวิทยาศาสตร์อย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งการเตรียมความพร้อม ทุกภาคส่วนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้น การเตรียมความพร้อมรับการประเมินสมรรถนะ PISA 2025 จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินงานอย่างทั่วถึงและครอบคลุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งโรงเรียนและครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาให้มีความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้เพื่อการเตรียมความพร้อมรับการประเมินสมรรถนะ PISA 2025 อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 825,923 คน ได้รับการส่งเสริมความฉลาดรู้ตามแนวทางการประเมินสมรรถนะ PISA 2025 ผ่านชุดพัฒนาความฉลาดรู้ และได้รับการพัฒนาทักษะโดยใช้ PISA Gamification ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและเพิ่มความมุ่งมั่นในการเรียนรู้และการแก้ไขปัญหา รวมถึงได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่สนุกสนานมากยิ่งขึ้น และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้เตรียมความพร้อมในการสอบ ผ่านระบบ PISA Style Online Testing ทุกคน จำนวน 413,462 คน เพื่อนำไปสู่การต่อยอดและพัฒนาคุณภาพรายบุคคล

2. บุคลากรแกนนำระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยละ 100 มีความรู้ความเข้าใจ และขยายผลการขับเคลื่อนสมรรถนะความฉลาดรู้ตามแนวทางการประเมิน PISA ในระดับสถานศึกษา ส่วนผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 445,624 คน ได้รูปแบบการขยายผลการสร้างข้อสอบ วัดความฉลาดรู้ด้านการอ่าน วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รูปแบบ On Demand ที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมาก รวมทั้งได้แนวทางและคู่มือการขยายผลการสร้างข้อสอบ

3. ครูผู้สอนโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้พร้อมรับการประเมิน PISA 2025 พร้อมทั้ง มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างข้อสอบตามมาตรฐานสากล ให้มีมาตรฐานและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนในชั้นเรียนได้

แนวทางการพัฒนา

1. ดำเนินงานในรูปแบบผสมผสานทั้ง Online และ Onsite รวมถึงการสร้างเครือข่ายในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา
2. เสนอของบประมาณดำเนินงานเพิ่มเติมในกิจกรรมเร่งด่วน
3. ส่งเสริมให้โรงเรียนที่มีศักยภาพสูงเป็นพี่เลี้ยงให้โรงเรียนน้อง เพื่อเพิ่มศักยภาพและโอกาสการศึกษาเท่าเทียม

โครงการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างและพัฒนาข้อสอบวัดความฉลาดรู้ด้านการอ่าน วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างวันที่ 23-25 ตุลาคม 2567 ณ โรงแรมรอยัล ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างข้อสอบตามมาตรฐานสากล
2. เพื่อพัฒนาให้ครูมีความสามารถในการสร้างข้อสอบตามมาตรฐานสากล
3. เพื่อสร้างข้อสอบตามมาตรฐานสากล ให้มีมาตรฐานและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนในชั้นเรียนได้

กลุ่มเป้าหมาย

ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทุกจังหวัด จำนวน 300 คน 3 ภูมิภาค จำนวน 234 คน
ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ทุกจังหวัด จำนวน 300 คน 3 ภูมิภาค จำนวน 231 คน

กิจกรรมดำเนินการ

1. อบรมเชิงปฏิบัติการ ในรูปแบบออนไลน์ จำนวน 2 วัน เพื่อทำข้อสอบที่สร้างไปให้พวกมันและประเมินให้
2. ช่างสร้างข้อสอบตามแนว PISA สำหรับสื่อให้โรงเรียนนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง
3. เป็นวิทยากรผู้ช่วยในการจัดอบรมครูเพื่อสร้างข้อสอบตามแนว PISA รุ่นต่อ ๆ ไป

ผลการดำเนินงาน

1. พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างข้อสอบตามมาตรฐานสากล
2. พัฒนาให้ครูมีความสามารถในการสร้างข้อสอบตามมาตรฐานสากล
3. สร้างข้อสอบตามมาตรฐานสากล ให้มีมาตรฐานและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนในชั้นเรียนได้

© PISA 2025
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | 020225008 | pisa@oae.go.th

21. การส่งเสริมและพัฒนาศึกษาเรียนรู้ภาษาไทย

ความเป็นมา

ตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียน ทุกกลุ่มวัยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิต ในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัย ใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิ และหน้าที่ มีความรับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ ภาษาไทย เป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดจน การติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจทั้งในด้านการศึกษา การประกอบกิจกรรม การงาน และการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม ภาษาไทยจึงมีความสำคัญยิ่ง และควรค่าแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานไว้ การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อให้เด็ก และเยาวชนไทยสามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิต การแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิด วิเคราะห์ วิจาร์ณ และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และความก้าวหน้าทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมไปถึงการนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ ให้มีความมั่นคง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทภารกิจหลักเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอนภาษาไทย และเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยมีคุณภาพ มากยิ่งขึ้น จึงดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอนภาษาไทย เพื่อให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้ อย่างเหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน ผ่านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนรู้ ด้วยการปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ (Active Learning) และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาไทย

ในฐานะเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพของคนในชาติ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคลตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวข้างต้น

ผลการดำเนินงาน

1. จัดทำเครื่องมือคัดกรองความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 15 ฉบับ และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 15 ฉบับ

2. จัดทำสื่อการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ฉบับกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 10 เล่ม

3. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนา

องค์ความรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 จำนวน 3 รุ่น มีผู้เข้ารับการอบรมรุ่นที่ 1 ภาคเหนือ จำนวน 195 คน รุ่นที่ 2 ภาคใต้ จำนวน 95 คน และรุ่นที่ 3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 120 คน รวมทั้งสิ้น 410 คน

4. ดำเนินการแข่งขันทักษะภาษาไทย โครงการรักษ์ภาษาไทย เนื่องในสัปดาห์วันภาษาไทยแห่งชาติ ปี 2568 โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการจัดการแข่งขันทักษะภาษาไทย

5. ผลงานการแข่งขันทักษะวิชาการของนักเรียน ภายใต้การประชุมวิชาการการพัฒนาเด็ก และเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปี 2568

6. เผยแพร่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยผ่านเพจ Facebook สถาบันภาษาไทย

แนวทางการพัฒนา

จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนารับรู้ภาษาไทยให้เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมของโครงการ เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างครบถ้วน

22. การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สอง (ภาษาญี่ปุ่น เกาหลี ฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน รัสเซีย เวียดนาม เขมร เมียนมา มลายู)

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดนโยบายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สอง ได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลี ฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน รัสเซีย และภาษาอาเซียน (เวียดนาม/เขมร/เมียนมา/มลายู) เพราะในยุคปัจจุบันที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกติดต่อสื่อสารระหว่างกันมากขึ้น ทั้งในการแข่งขันและความร่วมมือในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา การท่องเที่ยว ล้วนเป็นปัจจัยที่ทำให้แต่ละประเทศตื่นตัวและพยายามผลักดันให้คนในประเทศพัฒนาด้านทักษะภาษาต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันนอกจากภาษาอังกฤษ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอื่นๆ เพิ่มเติมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง คนที่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้มากกว่า หนึ่งภาษาถือเป็นเรื่องได้เปรียบ การสื่อสารได้หลายภาษาอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยเปิดรับโอกาสใหม่ ๆ และเพิ่มโอกาสในการทำงาน การเรียนรู้ภาษาใหม่ นอกจากจะเพิ่มขีด

ความสามารถทางด้านภาษาแล้ว นักเรียนยังได้พัฒนาทักษะอื่น ๆ ในระหว่างเรียนรู้ภาษา อาทิ ทักษะในการตีความ และการสื่อสาร รวมไปถึงความฉลาดทางวัฒนธรรมที่เป็นผลมาจากการเรียนรู้ภาษาและเข้าใจวัฒนธรรม รวมไปถึงวิถีคิดและปฏิบัติของผู้คนของประเทศเจ้าของภาษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สอง หลากหลายภาษา เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนภาษาตามความสนใจ และตระหนักถึงความสามารถ ด้านภาษาของตนเอง และเกิดทักษะภาษาที่จะติดตัวไปตลอดชีวิต นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา มุ่งพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สองให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาต่อยอดปัญญาด้านภาษาของผู้เรียนให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในภาษาต่างประเทศที่สอง อย่างเพียงพอต่อการสื่อสาร และเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในอนาคต นำไปสู่การพัฒนากำลังคนของประเทศให้มีความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศที่สอง อันเป็นประโยชน์ในเชิงการค้า การลงทุน การศึกษา รวมถึงความมั่นคงระหว่างประเทศ

ผลการดำเนินงาน

1. ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศที่สอง จำนวน 1,196 คน ได้เข้าร่วมการการอบรมและการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อศักยภาพด้านภาษา วัฒนธรรมและการสอนในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งจะช่วยให้จัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานสากลทางภาษา
2. โรงเรียนในสังกัดได้รับครูเจ้าของภาษาและผู้ช่วยสอน จำนวน 65 คน มาปฏิบัติหน้าที่สอนภาษาในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สองด้านภาษาและวัฒนธรรมจากครูเจ้าของภาษา
3. นักเรียนที่เรียนภาษาต่างประเทศที่สองทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมวิชาการด้านภาษาต่างประเทศที่สอง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาต่อยอดความสามารถด้านภาษาต่างประเทศที่สอง จำนวน 45 กิจกรรม
4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ทั้งในและต่างประเทศในการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สอง จำนวน 16 หน่วยงาน

แนวทางการพัฒนา

1. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรเจ้าของภาษา สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภาษาอาเซียนให้เข้มแข็งมากขึ้น ทั้งงบประมาณ และการส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การพัฒนาและจัดทำสื่อการเรียนรู้ การพัฒนาครู การวัดและประเมินผลทางภาษา เป็นต้น
2. การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนา และส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สอง สำหรับครู นักเรียน และบุคลากรให้เข้มแข็ง และมีคุณภาพตามมาตรฐานสากลทางภาษา

23. การพัฒนาความฉลาดรู้การเงิน (Financial Literacy) สำหรับผู้เรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

ความเป็นมา

ประเทศไทยเผชิญปัญหาหนี้ครัวเรือนสูงถึง ร้อยละ 89.6 ต่อ GDP และกำลังเข้าสู่สังคมสูงวัยภายในปี 2575 ขณะที่ประชาชนส่วนใหญ่มีเงินออมไม่เพียงพอ มีพฤติกรรม "ใช้จ่ายก่อน ออมหลัง" และขาดความรู้การจัดการการเงิน ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงต่อความไม่มั่นคงทางการเงินในทุกระดับ ดังนั้นการพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินในกลุ่มเด็กและเยาวชนจึงเป็นเรื่องเร่งด่วน โดยผลสำรวจพบนักเรียน ร้อยละ 39.70 ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับการเงินและการลงทุน อีกทั้งการดำเนินโครงการดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาทักษะทางการเงินของกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจัดตั้งโครงการส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินในโรงเรียนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 47 แห่งจาก 10 จังหวัด เน้นเนื้อหาการออม การวางแผนทางการเงิน การรู้เท่าทันกลโกง และภูมิคุ้มกันทางการเงินในยุคดิจิทัล ร่วมมือกับธนาคารแห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อนำผลไปใช้เป็นต้นแบบขยายผลทั่วประเทศ สร้างคนรุ่นใหม่ที่มีความรอบรู้ทางการเงินและนำไปสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจระยะยาว

ผลการดำเนินงาน

โครงการได้ดำเนินการจัดกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม ประกอบด้วย 1) การจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาความฉลาดรู้การเงินในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 ครั้ง 2) การเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานพันธมิตร จำนวน 2 ครั้ง (งาน INVERSTORY และงานครูสตางค์ปล่อยของ ประจำปี 2567) 3) การจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูและศึกษานิเทศก์ และ 4) การร่วมมือพัฒนารอบสมรรถนะทางการเงินกับธนาคารแห่งประเทศไทย โดยกิจกรรมดังกล่าวมีกลุ่มเป้าหมายเป็นครูและศึกษานิเทศก์จากโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จาก 10 จังหวัด 24 เขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสิ้น 47 โรงเรียน ซึ่งโครงการสามารถสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการกำหนดทิศทางและแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน ครูและศึกษานิเทศก์ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนด้านการเงินผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการและการศึกษาดูงานในสถานที่จริง ทำให้มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ทางการเงินให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังได้มีการพัฒนารอบสมรรถนะทางการเงินเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ (Financial Competency Framework for Education and Learning) ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดมาตรฐานและแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้านการเงินอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปขยายผลสู่สถานศึกษาอื่นๆ ทั่วประเทศได้ในอนาคต

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการทำงานในรูปแบบเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อระดมและบูรณาการทรัพยากรจากหลายหน่วยงานในการพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกัน

2. พัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์แบบครบวงจร เผยแพร่ความรู้ แนวปฏิบัติที่ดีและนวัตกรรม การเรียนการสอนผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ครูสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องและนำไปปรับใช้ ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

24. โครงการพัฒนาการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และความเป็นพลเมืองในสังคมร่วมสมัย

ความเป็นมา

ประเทศไทยในฐานะสมาชิกประชาคมอาเซียนและโลก การพัฒนาเยาวชนให้มีจิตสำนึกและสมรรถนะ ในการเป็นพลเมืองโลกเป็นเรื่องเร่งด่วน เนื่องจากต้องเผชิญความท้าทายทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความเหลื่อมล้ำ และวิกฤตสุขภาพโลก อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาไทยยังประสบปัญหาในการพัฒนา สมรรถนะดังกล่าว ขณะที่การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างจิตสำนึก ทางประวัติศาสตร์จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องยุคสมัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จึงนำแนวคิดการศึกษาบุกเบิกพรมแดนความรู้ (Frontier Research) มาพัฒนาการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ ครอบคลุม ประวัติศาสตร์สิ่งของ ประวัติศาสตร์บอกเล่า และบูรณาการ กับศาสตร์อื่น ๆ เช่น เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ ไปสร้างรายได้และพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ซึ่งโครงการพัฒนา การเรียนรู้ประวัติศาสตร์และความเป็นพลเมืองในสังคมร่วมสมัยนี้ จึงมีเป้าหมายเสริมสร้างจิตสำนึกและสมรรถนะในการเป็นพลเมือง โลกให้เยาวชนไทยอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการส่งเสริมการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์แบบบูรณาการที่เน้นการประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ผู้เรียน จะได้พัฒนาความสามารถในการสำรวจทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่น และนำไปต่อยอดสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม โครงการยังมุ่งเสริมสร้างความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมระหว่าง

สถานศึกษากับชุมชน ปลุกฝังจิตสำนึกในการดูแลรักษาแผ่นดินเกิดอย่างมีความรับผิดชอบ โดยใช้ระบบพัฒนา ครูที่เน้นประสิทธิภาพการรวมกลุ่มของครู (Collective Teachers Efficacy) ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงสุดตามการวิจัยของ John Hattie เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงาน

จัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และความเป็นพลเมืองในสังคมร่วมสมัย ครอบคลุมผู้เข้าร่วมจากหลายพื้นที่และมีความหลากหลายของกลุ่มเป้าหมาย โดยกิจกรรมแรกคือการประชุมปฏิบัติการเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ปรับปรุง พ.ศ. 2560) กับกรอบแนวคิดพลเมืองโลกศึกษา มีผู้เข้าร่วม 40 คน ต่อมาเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้แหล่งเรียนรู้เป็นฐานที่จังหวัดนครราชสีมา มีผู้เข้าร่วม 60 คน และการประชุมปฏิบัติการครูสังคัมศึกษาในหัวข้อ“ประวัติศาสตร์โบราณคดีทะเลสาบสงขลา คาบสมุทรสทิงพระ” ซึ่งมีผู้เข้าร่วมถึง 80 คน โดยแต่ละกิจกรรมมุ่งเน้นการยกระดับทั้งด้านองค์ความรู้และแนวทางการปฏิบัติจริง ช่วยสร้างความเข้าใจให้ครูและนักวิชาการสามารถบูรณาการพลเมืองโลกศึกษาในรายวิชาสังคัมศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม ช่วยปลูกฝังให้ครูและผู้เรียนเห็นคุณค่าในรากเหง้าทางวัฒนธรรมและเชื่อมโยงกับประเด็นร่วมสมัย นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมพัฒนาต้นฉบับเอกสารแนวทางการเรียนรู้โดยใช้พิพิธภัณฑ์เป็นฐาน (Museum-Based Learning) เปิดโอกาสให้การเรียนรู้ก้าวข้ามห้องเรียน และเชื่อมโยงกับทรัพยากรการเรียนรู้ในพิพิธภัณฑ์ อีกทั้งการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในรูปแบบค่ายเยาวชนพลเมืองโลกศึกษา (GCED Youth Camp) ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทักษะการเป็นพลเมืองโลกในระดับเยาวชนผ่านการมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม และการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

แนวทางการพัฒนา

1. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ พัฒนาเครือข่ายทำงานร่วมกัน (Collective Teachers Efficacy, NLC) ด้วยฐานข้อมูลกลาง มาตรฐานการทำงาน การประชุมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเสริมพลังเครือข่าย
2. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและระบบสนับสนุนพัฒนาทักษะบุคลากรต่อเนื่อง จัดสรรงบประมาณและลงทุนเทคโนโลยี สร้างระบบจัดการความรู้และสะสมประสบการณ์ เพื่อยกระดับการทำงานอย่างยั่งยืน

25. โครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาในฐานหน่วยงานที่มีภารกิจส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศในระดับสากลเพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 สู่มาตรฐานระดับสากลสามารถสร้างเครือข่ายทางด้านการบริหารและวิชาการทั้งในและต่างประเทศ โดยในปีงบประมาณที่ผ่านมาได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 2,363 แห่ง ที่ผ่านการขับเคลื่อนโดยกลไกเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษาจังหวัดทั้ง 78 เครือข่าย เพื่อจัดทำฐานข้อมูลเชิงลึกของสถานศึกษาในสังกัด และนำเข้าสู่ระบบข้อมูลสารสนเทศ ผ่านทางเว็บไซต์

ของสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษา เพื่อเชื่อมโยงไปยังฐานข้อมูล Big Data ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวมีความเที่ยงตรง และมีความจำเพาะของสถานศึกษาในสังกัด ทำให้ทราบถึงศักยภาพและความแตกต่างกันในหลากหลายมิติของแต่ละสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินโครงการในการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมกับการบริหารงานตามบริบทพื้นที่อย่างแท้จริง และตรงตามวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินการสนับสนุน ส่งเสริม การพัฒนาต่อยอดศักยภาพของสถานศึกษาตามบริบทพื้นที่และเสริมสร้างความเข้มแข็งทางอัตลักษณ์ของสถานศึกษามุ่งสู่เป้าหมายการเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ตอบัณฑิตการพัฒนาระดับสูงที่ยั่งยืน ผู้เรียนมีศักยภาพและมีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในโลกอนาคต จึงได้ดำเนินการจัดกิจกรรม OBEC Special Model School (ค้นหาจุดเด่น เน้นอัตลักษณ์มัธยมศึกษาไทย) เพื่อกระตุ้นให้สถานศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทั่วประเทศได้ทำการวิเคราะห์และค้นหาศักยภาพของตนเอง เพื่อพัฒนาศักยภาพให้มีความชัดเจนเป็นที่ประจักษ์สู่สังคม ดังนั้น การขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุเป้าประสงค์ตามวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ตั้งเอาไว้ สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการจัดการเรียนการสอน และระบบการบริหารคุณภาพที่เทียบเคียงมาตรฐานของชาติและมาตรฐานสากล เพื่อให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับสากลต่อไป

ผลการดำเนินงาน

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล มีจำนวน 1,899 โรงเรียน และโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการจะต้องมีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) และส่งเสริมให้นักเรียนผลิตผลงานที่เกิดจากการเรียนการสอน ในรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study: IS) ส่งผลให้โรงเรียนมัศึกษามีนวัตกรรมจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน และผู้เรียนได้รับการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล คิดเป็นร้อยละ 80 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา 2,363 โรงเรียน
2. โรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการ Education Hub จำนวน 43 โรงเรียน มีเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาระดับคุณภาพการจัดการศึกษา และมีมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนในระดับนานาชาติ และสามารถรองรับนักเรียนไทยและนักเรียนต่างชาติ

แนวทางการพัฒนา

1. การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (สมัครใหม่)
2. การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา “การจัดการเรียนการสอนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study : IS)”
3. การปรับปรุงและพัฒนาเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA)
4. การประเมินพัฒนาการการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ระดับ ScQA และระดับ OBECQA สำหรับสถานศึกษาที่ขอรับการประเมิน รุ่นปี พ.ศ. 2568
5. ขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
6. พัฒนาผู้เรียนในโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub)

26. โครงการพัฒนาทักษะอาชีพตามศักยภาพของผู้เรียน และการจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) แนวใหม่

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “สร้างคนคุณภาพสู่สังคมสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย” และพันธกิจ ส่งเสริมการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้เรียนตามศักยภาพ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นต่ออนาคตในศตวรรษที่ 21 กลยุทธ์ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ผู้เรียนทุกช่วงวัย ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสอดคล้องกับศักยภาพให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยกำหนดเป็นตัวชี้วัดให้สถานศึกษาและสำนักงานพื้นที่ การศึกษาขับเคลื่อนในการบูรณาการการศึกษาเพื่อการศึกษาต่อด้านอาชีพและการประกอบอาชีพ หรือการมีงานทำตามความต้องการและและตามความถนัดของผู้เรียน โดยมอบหมายให้สำนักบริหาร การมัธยมศึกษาดำเนินการโครงการพัฒนาทักษะอาชีพตามศักยภาพของผู้เรียน และการจัดการศึกษาเรียนรู้ หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) แนวใหม่ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และนโยบาย ด้านการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 รวมทั้งสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง จึงจัดทำโครงการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ เพื่อเตรียม ความพร้อมด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นในยุคที่มีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ให้สามารถนำมา ประยุกต์และต่อยอดองค์ความรู้ และทักษะอาชีพ นำไปสู่การวางแผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ในอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานต่อไป

ผลการดำเนินงาน

1. นักเรียน จำนวน 10,683 คน สามารถค้นพบความชอบและความถนัดของตนเอง มีทักษะพื้นฐาน ด้านอาชีพและเกิดทักษะใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมในชุมชน สามารถนำทักษะ ทางด้านอาชีพไปหารายได้ระหว่างเรียน (Learn to Earn) เช่น การทำงานพาร์ทไทม์ การรับจ้างอิสระ หรือการขายสินค้าออนไลน์ การทำงานระหว่างเรียนจะช่วยให้นักเรียนเห็นความสามารถของตนเอง และเกิดทักษะชีวิต เช่น การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (เชิงนวัตกรรม) การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหา เป็นต้น รวมถึงมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการศึกษาในระดับสูงขึ้นหรือการประกอบอาชีพอย่างเป็นระบบ

2. สถานศึกษา จำนวน 199 แห่ง มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ สามารถต่อยอดไปสู่การศึกษาต่อ และการสร้างงานสร้างอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ หลากหลาย และทันสมัย และมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับวิทยาลัยคู่ความร่วมมือและ สถานประกอบการในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำมา ปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบ

แนวทางการพัฒนา

1. สนับสนุนค่าบริหารจัดการให้กับสถานศึกษาในโครงการพัฒนาทักษะอาชีพตามศักยภาพของผู้เรียน และการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) แนวใหม่ เพื่อเป็นค่าบริหารจัดการโครงการให้กับนักเรียน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
2. เผยแพร่เล่มแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) แนวใหม่ ผ่านช่องทางออนไลน์และเว็บไซต์สำนักบริหารการมัธยมศึกษา
3. สร้างความเข้าใจในแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) แนวใหม่ ให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 62 เขต ผ่านโปรแกรม Zoom Meeting
4. ติดตามการจัดการศึกษาในโครงการพัฒนาทักษะอาชีพตามศักยภาพของผู้เรียน และการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) แนวใหม่ ครอบคลุมทั้ง 4 ภูมิภาค และค้นหาสถานศึกษาต้นแบบ (Best Practice)
5. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะอาชีพตามศักยภาพของผู้เรียน และการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) แนวใหม่ และจัดทำกรอบทิศทางพัฒนาทักษะอาชีพและการมีงานทำของผู้เรียน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

27. โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษามัธยมศึกษาในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักบริหารการมัธยมศึกษาเล็งเห็นว่าการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับกลุ่มกิจการเป้าหมายในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษนั้นจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงคุณภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมให้เกิดการยกระดับคุณภาพสถานศึกษาในพื้นที่ได้ ซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนในสถานศึกษา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้นจึงจะต้องสร้างความตระหนักและการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาในพื้นที่ และพัฒนาครูให้เกิดสมรรถนะในการขับเคลื่อนการพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกลุ่มกิจการเป้าหมายในเขตเศรษฐกิจพิเศษให้กับผู้เรียนในสถานศึกษาตามบริบทของพื้นที่ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ในทางนี้ จึงจัดทำโครงการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษามัธยมศึกษาในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone : SEZ) 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก จังหวัดตราด และจังหวัดสระแก้ว โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะตามบริบทของสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เป็นต้นแบบขึ้น เนื่องจากจังหวัดดังกล่าวมีบริบทการพัฒนาที่ใกล้เคียงกัน และสามารถเชื่อมโยงกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่มีการใช้อุตสาหกรรมเป้าหมายเป็นฐานในการขับเคลื่อน มุ่งเน้นให้เกิดการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศต่อไปได้

ผลการดำเนินงาน

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและสามารถขับเคลื่อนหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การสร้างหรือพัฒนารายวิชาเพิ่มเติม สื่อ นวัตกรรมที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมและกลุ่มกิจการเป้าหมายตามบริบทของตนเองสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา จำนวน 252 คน

2. สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 80 โรงเรียน สามารถบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

3. สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษที่เป็นโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จำนวน 28 โรงเรียน ในจังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร สามารถบริหารจัดการศึกษาและปรับปรุงแผนกลยุทธ์การจัดการศึกษารองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) ตามบริบทของพื้นที่

4. สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก จังหวัดตราด และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 52 โรงเรียน สามารถบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และสามารถขยายผลจากการอบรมหลักสูตรอุตสาหกรรมเกษตร: AI กับการประยุกต์ใช้ในงานด้านนวัตกรรมเกษตรอัจฉริยะ สู่การจัดการเรียนการสอนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน สื่อ หลักสูตรและรายวิชาเพิ่มเติมในโรงเรียน

5. ศึกษานิเทศก์สามารถขับเคลื่อนการขยายผลจากการอบรม และมีรูปแบบ วิธีการ หรือพัฒนาเครื่องมือติดตามการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษได้

แนวทางการพัฒนา

1. สร้างความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ตามบริบทของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

2. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แผนการเรียนการสอนและการจัดการเรียนรู้ โดยใช้อุตสาหกรรมในพื้นที่เป็นฐาน เพื่อพัฒนานักเรียนตามบริบทของพื้นที่ และส่งเสริมการสร้างความร่วมมือในพื้นที่

3. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

28. โครงการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ส่งเสริมและพัฒนาครูในสถานศึกษามัธยมศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) รวมจำนวน 79 โรงเรียน เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในบริบทของพื้นที่ สามารถจัดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะในชั้นเรียนโดยใช้ อุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นฐานการขับเคลื่อน มีการพัฒนาและเตรียมความพร้อมของนักเรียนให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานที่เชื่อมสู่โลกการทำงาน ไม่จำกัดการเรียนรู้อยู่แต่เพียงในตำราหรือในห้องเรียน รวมทั้งส่งเสริมการค้นหาตัวตนและความถนัดของตัวเอง และสามารถตัดสินใจวางแผนเส้นทางในอนาคตเพื่อศึกษาต่อ หรือเป็นพื้นฐานความรู้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ รวมทั้งมีการส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาตามบริบทของพื้นที่ และตามความสนใจ ของผู้เรียนและสามารถเป็นต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะได้ ซึ่งมุ่งหวังให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องและตอบโจทย์ทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัยและหลากหลาย เพื่อพัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ ด้วยการเรียนรู้อย่างมีความสุข และแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) ในการยกระดับทักษะแรงงานให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังมีการขับเคลื่อนการพัฒนาผ่านกิจกรรมที่หลากหลายและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการบูรณาการ ทุกภาคส่วน และมีการบริหารจัดการเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงาน

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 326 คน ได้รับการบ่มเพาะพัฒนาทักษะรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ ด้านการแปรรูปอาหารและการออกแบบบรรจุภัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีสมรรถนะและทักษะการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงวิทยาศาสตร์ อย่างเป็นระบบตามแนวทางสะเต็มศึกษา และด้านยานยนต์ ดิจิทัล อิเล็กทรอนิกส์ ทักษะการจัดทำโครงการและต่อยอดนวัตกรรมด้านยานยนต์ ดิจิทัล อิเล็กทรอนิกส์ และปัญญาประดิษฐ์ได้ เพื่อศึกษาต่อหรือเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต
2. ครูระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 687 คน ได้รับการพัฒนาเป็นครูแกนนำ มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดการเรียนการสอน พัฒนาสื่อ นวัตกรรม รายวิชา เพิ่มเติมเพื่อพัฒนานักเรียนให้ตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายได้
3. สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 15 โรงเรียน เป็นต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะตามบริบทให้แก่สถานศึกษาอื่นได้ โดยมีหลักสูตรสถานศึกษาที่มีรายวิชาเพิ่มเติมสอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ ส่งผลให้นักเรียนค้นพบตัวตน ความถนัดของตนเอง และเตรียมสู่เส้นทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและการประกอบอาชีพได้ในอนาคต และเป็นสถานศึกษา ต้นแบบโครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะของผู้เรียน ด้วยการเรียนรู้อย่างมีความสุข “เรียนที่ชอบ เส้นทางการที่ใช่ ได้ความสุข” ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคู่กับด้านภาษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นตามบริบทโดยใช้พื้นที่ EEC เป็นฐาน เพื่อเตรียมนักเรียนสู่อาชีพ
3. ส่งเสริมสนับสนุนสร้างผลงานของนักเรียนใน EEC สู่การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน
4. เผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์ของนักเรียน (EEC Young Creators Day) ภายใต้หัวข้อ Learn, Create, Earn: เรียนรู้ สร้างสรรค์ พัฒนาสู่อาชีพในชุมชนสีเขียว

29. โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับปฐมวัย

ความเป็นมา

โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย เป็นโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยพระองค์ท่านเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรระบบการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่งที่สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ในปี พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นโรงเรียนในโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โครงการนี้ประสบความสำเร็จในการปลูกฝังความสนใจและรักวิทยาศาสตร์ในเด็กปฐมวัยได้ดี จึงทรงพระกรุณาพระราชทานให้มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ร่วมกับ เครือข่ายโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ได้แก่ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว.) บริษัท นานามีบู๊คส์ จำกัด และบริษัท บี.กริม แอร์คอนดิชันนิ่ง ดำเนินการจัดการเรียนรู้ในประเทศไทยนับตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2553 จนถึงปัจจุบัน

ผลการดำเนินงาน

1. นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยรู้จักวิทยาศาสตร์ผ่านกระบวนการสืบเสาะและสอดคล้องกับธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี สามารถฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตรฯ/บริบทท้องถิ่น ส่งผลให้เกิดทักษะการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนรู้ ด้านการสื่อสารทางภาษาด้านสังคม ด้านร่างกาย ด้านการคิด และด้านการใช้เทคโนโลยี โดยมีผลการดำเนินงานระดับปฐมวัย ประกอบด้วย โรงเรียน จำนวน 25,626 โรงเรียน นักเรียน จำนวน 793,622 คน ครู จำนวน 51,252 คน สำหรับระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย โรงเรียน จำนวน 15,911 โรงเรียน นักเรียน จำนวน 477,330 คน และครู จำนวน 47,733 คน
2. ศึกษานิเทศก์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้นำเครือข่ายท้องถิ่น (Local Network: LN) และครูวิทยากรผู้ปฏิบัติหน้าที่วิทยากรเครือข่ายท้องถิ่น (Local Trainer: LT) มีความรู้ ความเข้าใจในด้านวิทยาการและความก้าวหน้า สามารถถ่ายทอดและจัดกิจกรรมตามแนวทางของโครงการฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ครูผู้สอนเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การทำโครงการ และการสืบเสาะอิสระ ตามแนวทางของโครงการฯ ได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ

แนวทางการพัฒนา

1. การพัฒนาศักยภาพวิทยากรหลัก (Core Trainers) ร่วมกับมูลนิธิ Stiftung Kinder Forschen ประเทศเยอรมนี เพื่อนำความรู้ไปขยายผลให้แก่ผู้นำเครือข่ายท้องถิ่น (LN) และวิทยากรเครือข่ายท้องถิ่น (LT) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วิทยากรหลัก (Core Trainers) ดำเนินการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการขั้นพื้นฐานและขั้นเฉพาะทาง ให้กับผู้นำเครือข่ายท้องถิ่น (LN) และวิทยากรท้องถิ่น (LT) จำนวน 2 ครั้ง/ปี

3. ผู้นำเครือข่ายท้องถิ่น (LN) และวิทยากรท้องถิ่น (LT) ดำเนินการขยายผลการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ให้กับครูผู้สอนระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา (School Teacher) ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ

4. ครูผู้สอนบูรณาการกิจกรรมของโครงการฯ เข้ากับการจัดประสบการณ์และการจัดการเรียนรู้ ให้นักเรียนระดับปฐมวัยและประถมศึกษาในชั้นเรียน

5. นักเรียนระดับปฐมวัยได้ทำกิจกรรมการทดลอง 20 กิจกรรม/ปี และโครงการวิทยาศาสตร์ อย่างน้อย 1 โครงการ/ปี/โรงเรียน และนักเรียนระดับประถมศึกษา ได้ทำกิจกรรมแบบ Hands-on ไม่ต่ำกว่า 8 กิจกรรมต่อระดับชั้นและกิจกรรมการสืบเสาะอิสระในแต่ละปีการศึกษา ตามเกณฑ์การประเมินเพื่อรับตราพระราชทาน “บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย”

30. โครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์การนำโรงเรียนยอดนิยมหรือโรงเรียนประจำอำเภอมาจัดห้องเรียนพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ เป็นโรงเรียนซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม และสถาบันอุดมศึกษาว่ามีมาตรฐาน และมีศักยภาพสูง นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มจำนวนตัวป้อนที่มีคุณภาพสูง เข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาจนถึงปริญญาเอก เพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์นักคิดค้นด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานโลก ซึ่งได้เริ่มดำเนินการตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 แรกเริ่มมีโรงเรียนในโครงการ จำนวน 107 แห่ง และในปี พ.ศ. 2553 ได้เพิ่มจำนวนโรงเรียนอีก 100 แห่ง รวมเป็น 207 แห่ง แต่เนื่องจากโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ทั้ง 12 แห่ง เป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค จึงทำให้เหลือโรงเรียนในโครงการ 195 แห่ง และปีการศึกษา 2560 ได้มีโรงเรียนวัตถุประสงค์พิเศษเข้าร่วมโครงการอีกจำนวน 24 โรงเรียน รวมเป็น 220 แห่ง จากการดำเนินการที่ผ่านมาปัจจุบันโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 181 แห่ง ซึ่งเริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2567 และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน 220 แห่ง โดยมีการบริหารจัดการผ่านโรงเรียนเครือข่าย จำนวน 9 เครือข่าย แบ่งตามเขตภูมิศาสตร์ของประเทศโครงการห้องเรียนพิเศษ

วิทยาศาสตร์ โครงการนี้เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เพื่อขยายฐานการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศซึ่งเป็นโครงการที่ตอบโจทย์ที่สำคัญในการพัฒนาคนที่เป็นขุมกำลังของชาติ และเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นพัฒนาพลเมืองโดยเฉพาะสาขาที่ขาดแคลน คือ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ตามยุทธศาสตร์การแข่งขันของประเทศตามนโยบายของรัฐบาล โดยใช้หลักสูตรการเรียนการสอนพิเศษแตกต่างจากเด็กปกติทั่วไป รวมทั้งได้รับการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการเพิ่มพิเศษ เช่น การเข้าค่ายวิทยาศาสตร์ ทัศนศึกษา ฝึกงานกับนักวิจัยทำโครงการวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี พร้อมทั้งได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้ไปนำเสนอผลงานทางวิชาการในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ

ผลการดำเนินงาน

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 10,860 คน และมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 19,800 คน ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กิจกรรมใหม่ ๆ ตามแนวทางโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

2. โรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 181 โรงเรียน และมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 220 โรงเรียน สามารถขยายฐานการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ

3. การนำเสนอผลการดำเนินงานโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ 9 เครือข่าย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. การพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนของโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม (SMTE) ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี

5. การทำโครงการฟิสิกส์เพื่อส่งเสริมการแข่งขันฟิสิกส์สัประยุทธ์ ระดับชาติ

6. จัดทำ (ร่าง) หลักสูตรรายวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี (เพิ่มเติม) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

7. โครงการจัดส่งนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไปศึกษาดูงานที่เซิร์น (High School Visit Program at CERN) ณ สมาพันธรัฐสวิส ประจำปี พ.ศ. 2568

8. โครงการ Sakura Science High School Program ณ ประเทศญี่ปุ่น ประจำปี พ.ศ. 2568

9. การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิชาการของนักเรียน ระดับเครือข่าย 9 เครือข่าย

แนวทางการพัฒนา

พัฒนาครูในโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดการเรียนการสอนสาขาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา และเทคโนโลยี อย่างต่อเนื่อง

31. โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะด้านวิทยาศาสตร์บูรณาการสู่ความเป็นเลิศ ความเป็นมา

ความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบันซึ่งขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทำให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเผชิญโลกยุคใหม่ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจทางวิทยาศาสตร์ และเชื่อมโยงไปสู่อาชีพในอนาคต โดยดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะด้านวิทยาศาสตร์บูรณาการสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งเป็นโครงการที่บูรณาการวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี เข้ากับกระบวนการทำอัจฉริยะเกษตรประณีตในโรงเรียน Science Technology Innovation (STI) : Smart Intensive Farming ซึ่งมีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งสิ้น 352 โรงเรียน เป็นโรงเรียนนำร่อง จำนวน 6 โรงเรียน และโรงเรียนในโครงการ จำนวน 346 โรงเรียน แบ่งออกเป็น 6 รุ่น โดยมีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ (ACIDS) ประกอบด้วย 5 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 รู้จักพื้นที่ (Area based research) ระยะที่ 2 เรียนรู้วางแผน (Coding for Farm) ระยะที่ 3 ริเริ่มปฏิบัติการ (Implementation) ระยะที่ 4 รวบรวมพัฒนา (Development) ระยะที่ 5 ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ขยายผล (Sharing)

ผลการดำเนินงาน

1. โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 6 รุ่น รวมทั้งสิ้น 352 โรงเรียน โดยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 242 โรงเรียน และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 110 โรงเรียน
2. โรงเรียนมีหลักสูตรการจัดการเรียนรู้อัจฉริยะเกษตรประณีต โดยจัดการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติมหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. ครูผู้สอนที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาศักยภาพสำหรับการจัดการเรียนรู้อัจฉริยะเกษตรประณีต
4. นักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร สามารถสร้างนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อภาคการเกษตร และนำผลผลิตที่ได้มาเพิ่มมูลค่าและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น สลัดผัก เบเกอรี่ กาแฟดอยช้าง จำหน่ายผ่านตลาดในชุมชน ช่องทางออนไลน์เพื่อสร้างรายได้ให้กับนักเรียนและชุมชน

32. การยกระดับโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยให้มีคุณภาพทัดเทียมกับโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำของนานาชาติ

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินโครงการพัฒนาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยให้เป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคเพื่อกระจายโอกาสและขยายการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ไปยังภูมิภาคต่าง ๆ อย่างทั่วถึงมากขึ้น โดยให้การศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ในลักษณะโรงเรียนประจำและกำหนดเป้าหมายการพัฒนาให้เป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคที่มีคุณภาพเดียวกับโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคชั้นนำของนานาชาติ ประกอบกับคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการดำเนินการพัฒนาโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยในระยะต่อไป นอกจากนี้ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2564 มีมติเห็นชอบให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยเพิ่มขึ้นใหม่อีก 6 โรงเรียน เพื่อให้การเตรียมกำลังคนระดับสูงทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) และเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต และพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมให้มีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของประเทศที่สามารถทำการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างความรู้และนวัตกรรมได้

ผลการดำเนินงาน

1. นักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยทั่วประเทศ จำนวน 9,216 คน ได้รับการพัฒนา อย่างเต็มที่ มีคุณภาพระดับเดียวกับโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์และโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำในระดับนานาชาติ

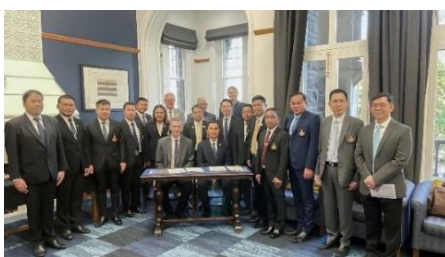
2. ครูและบุคลากรโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย จำนวน 720 คน มีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา จัดการเรียนการสอนด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสามารถทำงานในระดับนานาชาติได้

แนวทางการพัฒนา

ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการโครงการยกระดับโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยให้มีคุณภาพทัดเทียมกับโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำของนานาชาติที่มีการดำเนินงานเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 1) การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและวางแผนการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
- 2) การพัฒนาศักยภาพของครู บุคลากร และผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
- 3) การพัฒนาศักยภาพของนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศด้านต่าง ๆ และ
- 4) การพัฒนาระบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

33. โครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ

ความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการโดยความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ร่วมกับเครือข่ายมหาวิทยาลัย จัดทำโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ ระดับประถมและระดับมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาสมรรถนะ (Competencies) นักเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ในชีวิตประจำวัน การพัฒนาเศรษฐกิจพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ผ่านกระบวนการของหลักสูตร (Curriculum) และเครือข่ายการพัฒนาศักยภาพมหาวิทยาลัย โรงเรียน ครูผู้สอน และนักเรียน (Peer Learning Network) มุ่งส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนที่อยู่ในช่วงกลางให้ครอบคลุมในทุกมิติ ทั้งด้านสมรรถนะ ของนักเรียน การพัฒนาครูให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสมรรถนะ ที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน อีกทั้งยังสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และห้องปฏิบัติให้แก่โรงเรียน โครงการดังกล่าวยังส่งผลคุณภาพต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนา ศักยภาพคนทุกช่วงวัย รวมถึงการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นพื้นฐาน การพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้อยู่ดี กินดี มีความสุข สร้างความผาสุกระดับบุคคลและสังคม นำพาให้ประเทศชาติ เจริญก้าวหน้าเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงต่อไปในอนาคต

ผลการดำเนินงาน

1. โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพและมีศักยภาพเป็นศูนย์ฝึกอบรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ระดับประถมศึกษา จำนวน 96 โรงเรียน และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 95 โรงเรียน เพื่อให้บริการทางวิชาการแก่โรงเรียนเครือข่าย จำนวน 2,000 โรงเรียน

2. ครู และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนในโครงการได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาตนเองทางด้านความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ ระดับประถมศึกษา จำนวน 24,916 คน และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 53,784 คน รวม 78,700 คน

3. นักเรียนได้รับการพัฒนาสมรรถนะ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีอย่างเต็มศักยภาพ ตามมาตรฐานโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ ระดับประถมศึกษา จำนวน 234,000 คน และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 239,040 คน รวม 473,040 คน

4. สนับสนุนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ และครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำหรับจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนโรงเรียนศูนย์ในโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ ระดับประถมศึกษา จำนวน 96 โรงเรียน และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 10 โรงเรียน

5. การนิเทศติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา

แนวทางการพัฒนา

1. โรงเรียนในโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ ให้กับนักเรียนในโครงการ จำนวน 2,050 โรงเรียน

2. พัฒนาศักยภาพครูโรงเรียนในโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ ในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะและสมรรถนะด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ให้กับนักเรียนในโครงการอย่างต่อเนื่อง
3. ส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาสมรรถนะนักเรียนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ตามหลักสูตรของโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ
4. จัดทำคำขอของบลงทุน รายการครุภัณฑ์ และรายการที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ให้โรงเรียนเครือข่ายโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ

34. โครงการส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการสู่ความเป็นเลิศ

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินโครงการศูนย์โรงเรียนโอลิมปิกวิชาการ ค่าย 1 สอน. ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์ประธานมูลนิธิ สอน. ที่ให้มีโครงการขยายผลโอลิมปิกวิชาการสู่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้มีการพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถมาอบรมนักเรียน ค่าย 1 สอน. ได้ใน 4 สาขาวิชา ประกอบด้วย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาเคมี วิชาฟิสิกส์ และวิชาชีววิทยา โดยนำกระบวนการพัฒนา นักเรียนไทยที่ประสบผลสำเร็จในการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ มาขยายผลให้กับนักเรียนที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าค่าย 1 สอน. และเป็นโอกาสให้นักเรียนได้รับการพัฒนามาตรฐาน การศึกษาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ได้ระดับมาตรฐานสากล โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ซึ่งได้คัดเลือกโรงเรียนจากโรงเรียนในโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จำนวน 36 โรงเรียน เป็นศูนย์โรงเรียนขยายผล สอน. ให้กับครู สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ตามแนวทางหลักสูตรโอลิมปิกวิชาการ และเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้กับนักเรียนจากทั่วทุก ภูมิภาคทั้งโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดเล็ก โรงเรียนที่อยู่ชายขอบให้ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ในระดับมาตรฐานสากลและตามแนวทางการประเมินของ PISA ปัจจุบัน มีศูนย์โรงเรียนโอลิมปิกวิชาการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 158 ศูนย์ ใน 7 สาขาวิชา ประกอบด้วย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาฟิสิกส์ วิชาเคมี วิชาชีววิทยา วิชาคอมพิวเตอร์ วิชาภูมิศาสตร์ และวิชาดาราศาสตร์ ซึ่งเป็นโรงเรียนในกรุงเทพมหานครและโรงเรียนในภูมิภาคที่มีความพร้อมและมีศักยภาพเป็นศูนย์โรงเรียน โอลิมปิกวิชาการ ค่าย 1 สอน.

ผลการดำเนินงาน

1. ครูจากทั่วทุกภูมิภาค จำนวน 1,430 คน ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำความรู้ไปขยายผลอบรมครูในเครือข่าย และสามารถจัดการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ให้แก่ นักเรียนให้มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ตามแนวทางหลักสูตรโอลิมปิกวิชาการ และตามแนวทางการประเมิน PISA

2. นักเรียนเข้าร่วมโครงการ จำนวน 5,730 คน นักเรียนที่ผ่านการอบรมหลักสูตรโอลิมปิกวิชาการ เป็นเด็กที่มีความรู้ความสามารถและทักษะในระดับมาตรฐานสากลสามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเอง สามารถสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศและศึกษาต่อตามความถนัดและความสนใจซึ่งสาขาที่ศึกษาต่อส่วนใหญ่เป็นด้าน การแพทย์และสุขภาพ วิศวกรรม และกลับมาทำประโยชน์แก่ประเทศชาติ

3. ศูนย์โรงเรียนโอลิมปิกวิชาการ จำนวน 158 ศูนย์ ที่ได้รับการจัดตั้งสามารถทำหน้าที่เป็นศูนย์ขยาย ผลหลักสูตรโอลิมปิกวิชาการ ทำให้ครูสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ตามแนวทางหลักสูตรโอลิมปิกวิชาการ และสามารถ ทำหน้าที่เป็นศูนย์อบรมนักเรียน ค่าย 1 สอวน. รวมทั้ง เป็นการเปิดโอกาสให้กับนักเรียนจากทั่วทุกภูมิภาค ทั้งโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดเล็ก โรงเรียนที่อยู่ชายขอบให้ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถในระดับ มาตรฐานสากลและตามแนวทางการประเมินของ PISA

แนวทางการพัฒนา

การใช้หลักสูตรโอลิมปิกวิชาการ อบรมครูด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ให้มีสมรรถนะในด้านการจัดการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ตามแนวทางหลักสูตรโอลิมปิกวิชาการ และตามแนวทางการประเมินของ PISA อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปจัดการเรียน การสอนให้แก่ นักเรียนในโรงเรียน เพื่อพัฒนามาตรฐานด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เทียบเท่าระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 4

เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

1. โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

ความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้การแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นวาระแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการแก้ไขอย่างเป็นระบบ ลดภาระหนี้สิน เพิ่มสภาวะคล่องทางการเงิน และเสริมสร้างวินัยทางการเงินแก่ครูอย่างยั่งยืน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้จัดตั้ง

สถานีแก้หนี้ครูขึ้นในระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 245 เขต เพื่อเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานร่วมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครู สถาบันทางการเงิน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สถานีแก้หนี้ครูมีภารกิจสำคัญครอบคลุม ตั้งแต่การกำหนดแนวทางการแก้ไขหนี้สิน การจัดเก็บและบริหารข้อมูลหนี้สิน การลงทะเบียน การควบคุมการหักเงินเดือน การประสานความร่วมมือในการปรับโครงสร้างหนี้ การไกล่เกลี่ยก่อนและระหว่างการฟ้องร้อง การให้คำปรึกษาทางการเงิน และการพัฒนาศักยภาพครูด้านวินัยทางการเงิน ทั้งนี้ยังมีหน้าที่ในการรายงานผลการดำเนินงานต่อส่วนกลางอย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม จากการติดตามของศูนย์ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า สถานีแก้หนี้ครูหลายแห่งยังไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร อันเนื่องมาจากการขาดแนวทางที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานกลางในการปฏิบัติงาน ประกอบกับบริบทและความร่วมมือในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนในขั้นตอนการดำเนินงาน การบริการครูผู้มีหนี้สินยังไม่ครอบคลุมและไม่สามารถบรรลุเป้าหมายสำคัญ เช่น การทำให้ครูมีเงินเดือนเหลือสุทธิหลังหักหนี้ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 30 ได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น เพื่อให้สถานีแก้หนี้สามารถดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ มีทิศทางเดียวกัน และตอบสนองต่อวัตถุประสงค์หลักของนโยบายแก้หนี้ครูอย่างแท้จริง จึงมีความจำเป็นต้องจัดทำ “แนวทางการดำเนินงานของสถานีแก้หนี้ครู” ขึ้นเป็นแนวทางกลางสำหรับผู้ปฏิบัติงานในทุกพื้นที่ แนวทางฉบับนี้จะช่วยให้การทำงานของสถานีแก้หนี้มีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ช่วยลดความซ้ำซ้อน คลี่คลายปัญหาการทำงานแบบต่างคนต่างทำ และเสริมสร้างประสิทธิภาพในการช่วยเหลือครูผู้มีปัญหาหนี้สินอย่างตรงจุดและยั่งยืน

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการประสานสถานีแก้หนี้ครูทั่วประเทศ โดยใช้หลัก “ต้อนรับ-ตรวจสอบ-ติดตาม-ต่อยอด-ติดตามผล (5ต)” เป็นแนวทางดำเนินการ สะท้อนถึงความร่วมมือเชิงระบบ และความเอาใจใส่ในการช่วยเหลือครูเป็นรายบุคคล โดยสามารถประสานงานกับสถานีแก้หนี้ครูให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 95.52 ของผู้ร้องทุกข์ทั้งหมด อีกทั้งจัดประชุมระดมความคิดเห็นร่วมกับหลายหน่วยงาน อาทิ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย รวมถึงหน่วยงานเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบปัญหาหนี้สิน นอกจากนี้มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงลึก (PLC) ภายใต้โครงการ “คลินิกแก้หนี้ครู” เพื่อพัฒนารูปแบบการโค้ชซึ่งสถานีแก้หนี้ครูอย่างเป็นระบบ รวมถึงเปิดระบบอบรม e-Learning หลักสูตร Money Coach มีครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการเสริมสร้างวินัยทางการเงิน จำนวน 213,593 คน คิดเป็น ร้อยละ 49.68 ของจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด

นอกจากนี้ จัดทำแนวทางการดำเนินงานของสถานีแก้หนี้ครูสำหรับให้หน่วยงานส่วนกลางและระดับเขตพื้นที่ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 1 ฉบับ แนวทางที่จัดทำขึ้นมีเนื้อหาครอบคลุมภารกิจและขั้นตอนการดำเนินงานของสถานีแก้หนี้ครูอย่างเป็นระบบชัดเจน เป็นมาตรฐานกลาง และสามารถนำไปปฏิบัติจริงในบริบทพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานในสถานีแก้หนี้ครูมีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ และสามารถใช้แนวทางในการดำเนินงานและประสานงานความร่วมมือ

กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหน่วยงานส่วนกลางและระดับเขตพื้นที่ที่สามารถใช้คู่มือเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม นิเทศ และพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาที่แก้หนี้ครูอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาระบบ Big Data ทั้ง OBEC Money Coach และ OBEC Debt Center เพื่อจะเร่งดำเนินการพัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูล Big Data ของทั้ง OBEC Money Coach และ OBEC Debt Center ให้เป็นระบบเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดย OBEC Money Coach จะปรับปรุงระบบให้สามารถติดตามพฤติกรรมการณ์เรียนรู้ทางการเงินของครูเป็นรายบุคคลได้ และ OBEC Debt Center จะถูกพัฒนาให้แสดงข้อมูลสถานะหนี้สินของครูแบบ Real-time แยกตามสี (แดง เหลือง เขียว) พร้อมทั้งเพิ่มฟังก์ชันวิเคราะห์ข้อมูลรายครู-รายเขต ทั้งด้านยอดหนี้ การฟ้องร้อง การเข้าร่วมมาตรการแก้ไข และผลลัพธ์ของการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้ส่วนกลางสามารถติดตาม ควบคุม และสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่แก้หนี้ได้อย่างเป็นระบบ

2. จัดทำโครงการ OBEC Debt Clinic เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มวิกฤตที่ถูกฟ้องล้มละลาย โดยศูนย์ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาจะขับเคลื่อนโครงการ OBEC Debt Clinic ลงพื้นที่จังหวัดที่พบปัญหาหนี้สินเรื้อรังและมีครูถูกฟ้องล้มละลายจำนวนมาก เช่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุบลราชธานี นครสวรรค์ ฯลฯ โดยเน้นการให้คำปรึกษา เฉพาะราย เจรจากับเจ้าหนี้ในพื้นที่ และประสานทนายความหรือเครือข่ายผู้ให้ความช่วยเหลือ เพื่อหาทางออกที่เป็นธรรมและยั่งยืนให้กับผู้ถูกฟ้องล้มละลาย พร้อมเตรียมความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายล้มละลายฉบับใหม่ ซึ่งจะเริ่มใช้ในช่วงปลายปี 2568 ที่ให้ผู้ถูกฟ้องสามารถยื่น “แผนฟื้นฟู” แทนการถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือถูกยึดทรัพย์ได้ทันที

3. อบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนฟื้นฟู ซึ่งจะอบรมให้กับเจ้าหนี้ที่สถานศึกษาที่แก้หนี้ครูทั่วประเทศ เพื่อตอบรับกับกฎหมายล้มละลายฉบับใหม่ที่เน้น “การฟื้นฟู” มากกว่า “การลงโทษ” โดยจะจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่เจ้าหน้าที่สถานศึกษาที่แก้หนี้ครูทั่วประเทศในการจัดทำ “แผนฟื้นฟูหนี้สินรายบุคคล” อย่างมีมาตรฐาน โดยมีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากกรมบังคับคดี กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและภาคีเครือข่ายสหกรณ์ ร่วมถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งในด้านกฎหมาย เทคนิคการวิเคราะห์สถานการณ์หนี้ และการเจรจากับเจ้าหนี้ โดยหวังว่าจะสามารถทำให้สถานศึกษาที่แก้หนี้ครูในแต่ละเขตสามารถจัดทำแผนฟื้นฟูได้อย่างน้อย 1-3 กรณีต้นแบบ ภายในปีงบประมาณ 2569

4. จัดทำคู่มือถอดบทเรียนความสำเร็จสำหรับสถานศึกษาที่แก้หนี้ครูที่สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ร้อยละ 100 โดยจะจัดทำคู่มือถอดบทเรียนความสำเร็จ จากสถานศึกษาที่แก้หนี้ครูที่สามารถ “แก้หนี้สำเร็จครบถ้วนร้อยละ 100” เช่น จังหวัดอุดรธานี เชียงใหม่ และโคราช โดยจะวิเคราะห์กลยุทธ์ เทคนิคการเจรจา การจัดลำดับหนี้ และบทบาทของหน่วยงานเครือข่าย รวมถึงภาวะผู้นำของผู้บริหารในพื้นที่ เพื่อนำมาจัดทำเป็นคู่มือแนวทางสำหรับสถานศึกษาที่แก้หนี้ครูทั่วประเทศ ซึ่งจะช่วยให้เขตพื้นที่ที่ยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นสามารถเร่งพัฒนางานได้เร็วขึ้น และเกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินการตามนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรในระดับกระทรวงศึกษาธิการ โดยจะเสนอจัดประชุม คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับกระทรวง โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน เพื่อรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่แก้หนี้ทั้งระบบ ปัญหาอุปสรรคที่ยังคงอยู่ และข้อเสนอเชิงนโยบายใหม่ เช่น การยกเลิกผู้ค้ำประกัน การควบคุมการเปิดบัตรเครดิตในกลุ่มครูใหม่ และการเร่งผลักดันร่าง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูฉบับใหม่ ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ “ไม่ทอดทิ้งครู” และสร้างโอกาสให้ครูเป็นหนี้กลับมาสมัครคืนครูในระบบราชการต่อไป

2. โครงการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระบบ e-Payroll และระบบ Digital Pension สำหรับหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความเป็นมา

ปัจจุบันการดำเนินการด้านการเงิน การคลังของหน่วยงานราชการ มีการกำหนดให้ดำเนินการผ่านระบบ New GFMS Thai ซึ่งเป็นไปตามนัยกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและนอกเหนือจากระบบดังกล่าว ยังกำหนดให้ทุกส่วนราชการปฏิบัติงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐที่เป็นการปฏิบัติงานด้านการเงิน การคลัง ได้แก่ ระบบ e-Payroll สำหรับการเบิกจ่ายเงินเดือน เงินที่มีการเบิกจ่ายควมเงินเดือนและเงินอื่นใดที่เกี่ยวข้องให้แก่บุคลากรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระบบ Digital Pension สำหรับการเบิกจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการรักษายาบาล เช่น ค่ารักษายาบาล ค่าการศึกษาของบุตร ให้แก่ผู้มีสิทธิ ตามบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยในช่วงเวลาที่ผ่านมามีข้อสังเกตพบความผิดพลาด ในการบันทึกรายการของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน การคลัง ผ่านระบบ e-Payroll และระบบ Digital Pension ของหน่วยเบิกจ่ายในภูมิภาค อันเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีการเกษียณอายุราชการ โอน ย้าย ฯลฯ ทำให้มีบุคลากรบรรจุใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ทดแทน และส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ อย่างชัดเจนในวิธีปฏิบัติงานผ่านระบบ รวมถึงยังขาดความชำนาญในการปรับปรุงแก้ไขรายการผิดพลาดในระบบ อันอาจส่งผลกระทบต่อผู้มีสิทธิหรืออาจเกิดความเสียหายแก่ส่วนราชการ ดังนั้น สำนักการคลังและสินทรัพย์ จึงดำเนินการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระบบ e-Payroll และระบบ Digital Pension ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานผ่านระบบอย่างถูกต้องและครบถ้วน โดยวิทยากรจากกรมบัญชีกลาง ซึ่งเป็น ผู้ดูแลระบบโดยตรง ทั้งนี้การปฏิบัติงานผ่านระบบ e-Payroll และระบบ Digital Pension จะเป็นการปฏิบัติ หน้าที่ที่ควบคุมกันระหว่างงานด้านการเงิน และงานด้านบุคคล เนื่องจากมีการกำหนดให้ใช้ฐานข้อมูลบุคลากร รายบุคคล เพื่อส่งต่อข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน บันทึกข้อมูลผ่านระบบ เพื่อเบิกจ่ายเงินให้แก่ บุคลากรในสังกัดและผู้มีสิทธิได้รับเงินที่เกี่ยวข้อง จึงมีความจำเป็นต้องอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทั้งงานด้าน การเงิน และงานด้านบุคคลไปพร้อมกัน โดยมุ่งเน้นการอบรมการใช้งานระบบ e-Payroll และระบบ Digital Pension ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 245 เขต หน่วยงานละ 2 คน (เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านบุคคล) ซึ่งต้องรับผิดชอบฐานข้อมูลบุคลากร ทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด รวมถึงอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านการเงิน และงานด้านบุคคลสังกัดสำนักงานเขตพื้นทีการศึกษาทั้ง 245 เขต หน่วยงานละ 2 คน ซึ่งต้อง ดูแลฐานข้อมูลภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องในขั้นตอนการปฏิบัติของระบบ และนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ลดข้อผิดพลาด ป้องกันผลเสียหายต่อทางราชการ

ผลการดำเนินงาน

บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน การคลัง และด้านบุคคล ในสำนักส่วนกลางและสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา จำนวนรวม 506 คน ได้รับทราบวิธีปฏิบัติงานและได้รับการพัฒนาความรู้สำหรับใช้ในการปฏิบัติงาน ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ระบบ e-Payroll สำหรับการเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่บุคลากรในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระบบ Digital Pension สำหรับการเบิกจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการรักษายาบาล จากผู้ดูแลระบบของกรมบัญชีกลาง สังกัดกระทรวงการคลังและได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ในการปฏิบัติงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่กระทรวงการคลังกำหนดไว้

3. โครงการการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีทางไกล เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดให้มีมาตรฐานและทั่วถึง โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การดำเนินงานแบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ 1) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ซึ่งเป็นการสืบสานและพัฒนาต่อยอดโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ภายใต้พระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงเห็นความสำคัญของการพัฒนาเพื่อความมั่นคงของชาติ มุ่งแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูในพื้นที่ห่างไกล โดยถ่ายทอดการเรียนการสอนจากโรงเรียนวังไกลกังวลในพระบรมราชูปถัมภ์ไปยังโรงเรียนขนาดเล็กทั่วประเทศ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้เท่าเทียมกัน ปัจจุบันได้ปรับปรุงระบบการออกอากาศจากระบบ SD เป็นระบบ HD ภายใต้ชื่อ “NEW DLTV” เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูในพื้นที่ห่างไกล และ 2) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) มุ่งเน้นการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยใช้ DLIT เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ครบวงจร ครอบคลุมตั้งแต่การวางแผนการสอน การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง การพัฒนาสื่อ การวัดและประเมินผล ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง ระบบ DLIT ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ DLIT Classroom, DLIT Resources, DLIT Library, DLIT PLC และ DLIT Assessment โดยมีลักษณะเป็นสื่อที่เปิดสำหรับทุกคน (Open Resources) ทั้งครู นักเรียน บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านอุปกรณ์ทุกชนิด เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต และคอมพิวเตอร์ โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันสมัย และตอบโจทย์ศตวรรษที่ 21 ตลอดจนดำเนินการติดตามและประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีทางไกลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายอย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงาน

1. โรงเรียนขนาดเล็กที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 13,375 โรงเรียน ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ จำนวน 11,780 โรงเรียน ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT)
2. จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล รวมถึงกิจกรรมตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล DLTV และ DLIT สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในโครงการตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปีงบประมาณ 2568
3. จัดสรรงบประมาณให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เช่น การซ่อมบำรุงชุดอุปกรณ์ (DLTV) การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การติดตามโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และจัดสรรครุภัณฑ์ทดแทนโรงเรียนที่ใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม New DLTV จำนวน 612 โรงเรียน
4. ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบบริการฐานข้อมูลกลางการศึกษาทางไกล (BIGDATA.DL) และวิจัยประเมินผลการดำเนินงานโครงการและจัดทำคู่มือการจัดการศึกษาทางไกลแบบสื่อสารสองทาง (IDL) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
5. ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานทุนการศึกษาพระราชทาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนพรรษา 6 รอบ
6. การชี้แจง สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 20 เขต เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการการศึกษาทางไกลแบบสื่อสารสองทางสำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
7. การคัดเลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศและโรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ที่ประสบผลสำเร็จสามารถเป็นแบบอย่างและเป็นเครือข่ายช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนอื่น ๆ อย่างยั่งยืน จำนวน 20 โรงเรียน จาก 20 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
8. การพัฒนารูปแบบการประเมินเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. โครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริและโครงการเฉลิมพระเกียรติ

ความเป็นมา

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณแห่ง พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา และทรงมีพระราชปณิธานให้ประชาชนชาวไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม พระองค์ทั้งสองได้ทรงจัดตั้ง และทรงรับโรงเรียนไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ พระบรมราชานุเคราะห์ และพระอุปถัมภ์ เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของเยาวชนในทุกภูมิภาคของประเทศ นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐยังได้ร่วมจัดสร้างโรงเรียน ถวายเป็นพระราชกุศล และเฉลิมพระเกียรติในวาระสำคัญต่าง ๆ ส่งผลให้มีโรงเรียนตามพระราชดำริและโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติกระจายอยู่ทั่วประเทศ ครอบคลุมทุกภูมิภาค ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ จึงได้ดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามพระราชดำริและโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ เพื่อสืบสานพระราชปณิธาน และน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม และมีทักษะที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 โดยจำแนกโรงเรียนในโครงการดังกล่าวออกเป็น 19 กลุ่มโรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 601 โรงเรียน สังกัด 152 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

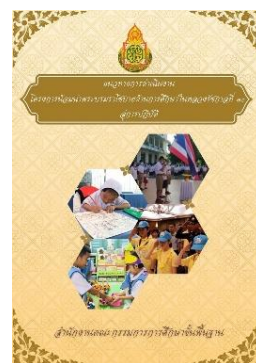
ผลการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามพระราชดำริและโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ เพื่อสืบสานพระราชปณิธานและน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน ครู ผู้บริหาร และสถานศึกษา โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ คือ 1) เด็กปฐมวัยร้อยละ 80 มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย 2) ผู้เรียนร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 3) ผู้เรียนร้อยละ 80 มีความรัก ความภาคภูมิใจ และยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ 4) ผู้บริหารร้อยละ 80 มีนวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เป็นเลิศ 5) ครูร้อยละ 80 มีนวัตกรรมและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน โดยมีผลการดำเนินงานในภาพรวมดังนี้

1. จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชการที่ 10 สู่การปฏิบัติ ประจำปีงบประมาณ 2568 และคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชการที่ 10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา

2. คัดเลือกโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ ประจำปีการศึกษา 2568 ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ประกวดผลงานแนวปฏิบัติที่ดีรายด้านครู ระดับประเทศ ในการประชุมวิชาการการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปี 2568 รวม 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านโภชนาการและสุขภาพอนามัย ด้านการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. แข่งขันทักษะวิชาการนักเรียน ระดับประเทศ ในการประชุมวิชาการการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปี 2568 จำนวน 7 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมเล่านิทาน กิจกรรมการสร้างสรรค์ศิลปะด้วยวิธีการ ตัด ปะ ฉีก กิจกรรมวาดภาพ กิจกรรมการคัดลายมือ กิจกรรมการเขียนเรียงความภาษาไทย กิจกรรมการเขียน เรียงความภาษาอังกฤษ และกิจกรรมการนำเสนอผลงานนักเรียน

5. วิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ (RT, NT, O-NET) เพื่อส่งเสริม และพัฒนาโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริและโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ ประจำปี งบประมาณ 2568

6. จัดพิมพ์หนังสือการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคนดีให้บ้านเมือง ถอดบทเรียนโครงการกองทุน การศึกษา จังหวัดราชบุรี สำหรับโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา

7. ประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน/คณะทำงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อพ.สธ. - สพฐ.)

8. สนับสนุนงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเตรียมการรับเสด็จพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์

5. โครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบาย 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ เป็นหนึ่งในนโยบาย และจุดเน้นด้านการลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง จึงมีแนวคิดในการพัฒนาต่อยอด จากโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง และโรงเรียน ที่สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) สู่การดำเนินโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ โดยพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามบริบทของตนเอง ที่เสมอภาค เท่าเทียมและครอบคลุม ทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ด้านการจัดการศึกษาของประเทศ 5 ด้านสำคัญ คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านผู้เรียน ซึ่งจะส่งผล ต่อการพัฒนาคุณภาพเป้าหมายที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน

ผลการดำเนินงาน

1. ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาที่รับผิดชอบโรงเรียน 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ จำนวน 46 คน จัดทำแนวทางการดำเนินโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพและแผนการขับเคลื่อนโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

2. โรงเรียน 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ จำนวน 54 โรงเรียน ได้รับการสนับสนุนการเดินทางไปเรียน รวมเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน

3. โรงเรียน 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจ้างครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ สนับสนุนจำนวน 788 โรงเรียน รวมครูผู้สอน 847 คน และครูผู้สอนภาษาจีน สนับสนุนจำนวน 273 โรงเรียน รวมครูผู้สอน 325 คน

4. ครู โรงเรียน 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ จำนวน 205 คน ได้รับการพัฒนานิเวศการเรียนรู้สู่ห้องเรียนแห่งความสุขประสิทธิภาพสูง

5. โรงเรียน 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ได้รับการสนับสนุนเพื่อการบริหารการจัดสอบการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 905 โรงเรียน

6. โรงเรียน 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ได้พิจารณาคัดเลือกนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าโครงการนำร่อง OBEC – MUMT พัฒนาคุณภาพชีวิตสู่การผลิตนวัตกรรมสุขภาพสมรรถนะสูง จำนวน 30 คน จาก 23 โรงเรียน

7. บุคลากรทางการศึกษาที่รับผิดชอบโรงเรียน 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ จำนวน 490 คน ได้รับการพัฒนาสมรรถนะการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาสมรรถนะศึกษานิเทศก์ผู้นำเทคโนโลยี เพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ โครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ

8. ครู โรงเรียน 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ จำนวน 1,808 แห่ง ได้รับการพัฒนาสมรรถนะการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการจัดการเรียนการสอน

9. โรงเรียน 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ จำนวน 1,808 โรงเรียน ได้รับการสนับสนุนเพื่อการยกระดับพัฒนาสถานศึกษา และได้รับการสนับสนุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการส่งเสริม สนับสนุน เตรียมความพร้อมและยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และมีการการขับเคลื่อนนวัตกรรมนิเวศการเรียนรู้ สู่ห้องเรียนแห่งความสุขประสิทธิภาพสูง

10. โรงเรียน 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภาคเอกชน จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นุริรัมย์ ลพบุรี ศรีสะเกษ พิจิตร และพระนครศรีอยุธยา

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาศักยภาพผู้เรียนสู่การเรียนรู้แห่งอนาคตผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม
2. สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา โดยจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและพื้นที่
3. ขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพด้วยความร่วมมือแบบพหุภาคี ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน
4. พัฒนาแนวปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะที่ชัดเจน เป็นมาตรฐานสามารถเข้าถึงและใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. โครงการส่งเสริมพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 จัดตั้งขึ้นเพื่อบรรลุ 4 วัตถุประสงค์หลัก ได้แก่

- 1) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอื่น
- 2) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา
- 3) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 4) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นแนวคิดการปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเริ่มทดลองใน 8 จังหวัดแรก ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสตูล จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และได้รับการประเมินจากคณะผู้ประเมินอิสระ เห็นควรดำเนินการให้เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อ หลังจากนั้นจึงได้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพิ่มเติมอีก 12 จังหวัด รวมเป็น 20 จังหวัด และมีสถานศึกษานำร่องรวม 1,680 แห่ง โครงสร้างการขับเคลื่อนเชิงนโยบายประกอบด้วย 2 คณะกรรมการหลัก คือ คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ทำหน้าที่ขับเคลื่อนระดับนโยบาย และคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ทำหน้าที่ขับเคลื่อนระดับพื้นที่ นอกจากนี้ได้จัดตั้งสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทำหน้าที่สนับสนุนทั้งด้านวิชาการและธุรการ ประสานงานพื้นที่ รวบรวมข้อมูล ติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนวทางการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงส่งเสริมการดำเนินงานพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตลอดอายุของพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ต่อคุณภาพผู้เรียนและระบบการศึกษาต่อไป

ผลการดำเนินงาน

1. การประชุมคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ประชุมมีมติเห็นชอบการขยายเวลาบังคับใช้พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ออกไปอีก 7 ปี โดยมีข้อเสนอแนะให้กระทรวงศึกษาธิการและรัฐบาลให้การสนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและใช้ประโยชน์จากการเป็นพื้นที่ทดลองเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มากขึ้น
2. จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาให้แก่สถานศึกษานำร่อง เพื่อให้สถานศึกษานำงบประมาณไปพัฒนานวัตกรรมการศึกษาให้สอดคล้องตามบริบทของพื้นที่ ซึ่งปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ร้อยละ 44.40 ใช้จ่ายเงินอุดหนุนเพื่อคิดค้น ทดลอง พัฒนา และหรือนำนวัตกรรมการศึกษาไปประยุกต์ใช้ รวมทั้งสิ้น จำนวน 911 นวัตกรรมการศึกษา อาทิ นวัตกรรม

ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ด้านหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล เป็นต้น

3. บุคลากรของสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับการพัฒนาให้สามารถใช้เครื่องมือ Power BI และ Looker Studio เพื่อบริหารจัดการฐานข้อมูลสถานศึกษานำร่อง สร้าง Dashboard เชิงวิเคราะห์และรายงานผลการดำเนินงานเชิงพื้นที่ได้อย่างเป็นระบบ

4. สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาร่วมมือกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และภาคีเครือข่าย ได้แก่ มูลนิธิสยามกัมมาจล สถาบันอาศรมศิลป์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ร่วมกันจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จัดขึ้น 3 ครั้ง ในประเด็นเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง นวัตกรรมการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษานำร่อง และการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom, Facebook Live) ซึ่งมีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 3,465 คน

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนา Dashboard วิเคราะห์ผลนวัตกรรมการแสดงข้อมูลการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ของนวัตกรรมแต่ละโรงเรียน และใช้เป็นเครื่องมือให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้กำกับ ติดตาม และกำหนดทิศทางเชิงนโยบายได้อย่างมีหลักฐาน

2. รับฟังความคิดเห็นและการลงพื้นที่ให้ครอบคลุมทุกจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรม รวมถึงพื้นที่ที่มีศักยภาพจะเข้าร่วมในอนาคต เพื่อสะท้อนมุมมองที่หลากหลายจากผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และภาคีเครือข่ายในท้องถิ่น เพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกในการปรับปรุงนโยบายและแนวทางการดำเนินงานให้ตรงกับบริบทจริงของแต่ละพื้นที่

3. ปรับปรุงพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรอง โดยรับฟังความคิดเห็นจากพื้นที่นวัตกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง เพื่อให้กฎหมายรองรับการกระจายอำนาจได้จริง ลดข้อจำกัดด้านงบประมาณ บุคลากร และการบริหารจัดการของสถานศึกษา กำหนดแนวทางทบทวนกฎหมายทุก 3 ปี โดยอาศัยข้อมูลจากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์และข้อเสนอจากพื้นที่ เพื่อให้ระบบกฎหมายมีความยืดหยุ่น และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงบริบทของการศึกษาในอนาคต

7. การทบทวนโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ความเป็นมา

ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบราชการ รัฐบาลได้มุ่งยกระดับสมรรถนะของหน่วยงานภาครัฐให้มีขนาดเหมาะสม คล่องตัว โปร่งใส และตอบสนองประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทบทวนโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการจึงมีความจำเป็นเพื่อให้เกิดความชัดเจน ลดความซ้ำซ้อน

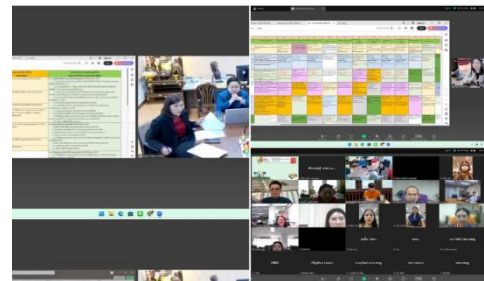
และเชื่อมโยงภารกิจสู่ผลสัมฤทธิ์ที่ประชาชนได้รับอย่างเป็นรูปธรรม สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ การเปลี่ยนแปลงทั้งด้านนโยบาย มาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล และบริบททางสังคม เป็นปัจจัยกระตุ้นที่จำเป็นเร่งด่วนที่ต้องมีการปรับโครงสร้าง อำนาจ หน้าที่ และกระบวนการสำคัญ เพื่อสร้างเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อน และรองรับการบูรณาการบริการสาธารณะรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัย การทบทวนโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมุ่งประเมินความสอดคล้องของภารกิจหลัก และภารกิจสนับสนุนกับโครงสร้างเดิม วิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) และกระบวนการสำคัญ พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ของส่วนกลาง เขตพื้นที่ และสถานศึกษาให้ชัดเจน การออกแบบโครงสร้างใหม่ ยึดหลักการบริหารที่มุ่งผลลัพธ์ ปรับกระบวนการด้วยดิจิทัล และเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดสมรรถนะองค์กร และผลลัพธ์ของผู้เรียน โดยกระบวนการทบทวนต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน เพื่อให้ข้อเสนอเชิงโครงสร้างและระบบงานสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สะท้อนประสิทธิภาพการบริหารราชการ และตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างคุ้มค่า โปร่งใส และตรวจสอบได้

ผลการดำเนินงาน

ทบทวน พิจารณาภารกิจ หน้าที่และอำนาจ ตามแนวทางการมอบอำนาจการแบ่งส่วนราชการภายในกรม โดย 1) การออกประกาศปรับเปลี่ยนสถานะหน่วยงานในส่วนกลาง จำนวน 2 หน่วย ตามประกาศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ 27 มีนาคม 2568 และ 2) การปรับโครงสร้างระดับเขตพื้นที่ โดยการออกประกาศการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2568 ประกาศราชกิจจานุเบกษา 19 สิงหาคม 2568 เป็นการเน้นย้ำบทบาทหน่วยตรวจสอบภายใน และสะท้อนกลไกการกำกับ ติดตามในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้การบริหารงานมีเอกภาพและคล่องตัวมากขึ้น บทบาทหน้าที่ของสำนักและหน่วยตรวจสอบภายในชัดเจน ส่งผลให้การกำกับ ติดตามมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ ลดความซ้ำซ้อนของงาน เพิ่มความรวดเร็วในการสั่งการและการตอบสนองต่อภารกิจเร่งด่วน อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างวัฒนธรรมการกำกับดูแลที่ดีและยกระดับคุณภาพการควบคุมภายในระดับเขตพื้นที่

แนวทางการพัฒนา

มุ่งทบทวนและกำหนดภารกิจ หน้าที่ และอำนาจของแต่ละสำนักให้ชัดเจน ลดความซ้ำซ้อนของงาน และจัดระบบความรับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ พร้อมนำเทคโนโลยีและระบบข้อมูลสมัยใหม่มาบริหารจัดการ พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเชื่อมโยงการสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร พร้อมปรับโครงสร้างการทำงานให้ยืดหยุ่น รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างคุ้มค่า

8. การประเมินผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ความเป็นมา

บทบัญญัติแห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการจัดทำมาตรการและตัวชี้วัดเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการทุกระดับ การประเมินผลดังกล่าวเป็นกลไกสำคัญของภาครัฐในการยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารราชการ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะหน่วยงานหลักที่กำกับดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ ทั้งในระดับส่วนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา จำเป็นต้องดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามแนวทางดังกล่าว เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานและกระตุ้นให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการให้มีคุณภาพและทันสมัยมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การประเมินส่วนราชการยังเชื่อมโยงกับกรอบการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA 4.0) และตัวชี้วัดการพัฒนาประสิทธิภาพของรัฐบาล ซึ่งช่วยให้สามารถนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการตัดสินใจเชิงนโยบาย การจัดสรรงบประมาณ และการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

ผลการดำเนินงาน

1. ตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการฯ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และตัวชี้วัดตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ จัดทำข้อมูลโครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องตามประเด็นตัวชี้วัดและกำกับ ติดตามรายงานผลการดำเนินงานได้ครบถ้วนทั้งรอบ 6 เดือน และ 12 เดือน

2. ตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการฯ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีการบูรณาการข้อมูลจากสำนักส่วนกลางได้จำนวน 21 ประเด็น จากทั้งหมด 24 ประเด็น เหลือเพียง 3 ประเด็นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารายงานข้อมูลด้วยตนเอง (จากเดิมปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่รายงานเอง 8 ประเด็น) ทั้งนี้ การรายงานผลในหมวดที่ 7 ซึ่งเป็นตัวชี้วัดผลลัพธ์ จำนวน 13 ตัวชี้วัดได้รับการดำเนินการโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 245 เขต อย่างครบถ้วน ภายในระยะเวลาตามกรอบปฏิทินการดำเนินงานที่กำหนด

แนวทางการพัฒนา

การประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมุ่งปรับค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดให้ท้าทายและสามารถปฏิบัติได้จริง พร้อมทั้งบูรณาการประเด็นการประเมินตัวชี้วัดเพื่อลดความซ้ำซ้อนและลดภาระการรายงานในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควบคู่กับการพัฒนาระบบ

ติดตามและรายงานผลให้ทันสมัย โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใส นอกจากนี้ ดำเนินการขยายผลการลงพื้นที่เชิงประจักษ์ เพื่อช่วยเหลือเขตพื้นที่ที่มีผลประเมินต้องปรับปรุง และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี นำไปสู่การยกระดับการปฏิบัติงาน พัฒนาขีดสมรรถนะขององค์กรมุ่งสู่การเป็นระบบราชการ 4.0 ให้ใกล้เคียงกัน และสร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนระบบการประเมินราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างยั่งยืน

9. การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็น 10 กลุ่มงาน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 16/2560 ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 ซึ่งได้คืนอำนาจการบริหารจัดการบุคลากรให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ภารกิจของแต่ละกลุ่มงานมีการปรับปรุงและเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับข้อกำหนดใหม่โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นความสำคัญของการทบทวนและปรับปรุงภารกิจงานและขั้นตอนการปฏิบัติงานของทั้ง 10 กลุ่มงาน เพื่อให้เป็นแนวปฏิบัติที่ทันสมัยและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง 245 เขต จึงดำเนินการทบทวน วิเคราะห์ และจัดทำ (ร่าง) คู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่และสำนักส่วนกลางที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะทำงาน ทั้งนี้ได้จัดให้มีการประเมินความคิดเห็นต่อ (ร่าง) คู่มือการปฏิบัติงานใน 4 ด้าน ได้แก่ อรรถประโยชน์ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความถูกต้อง ผลการประเมินสะท้อนให้ปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับนโยบายและการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้คู่มือฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568 มีความสมบูรณ์ เชื่อถือได้ และสามารถใช้เป็นแนวทางมาตรฐานสำหรับผู้ปฏิบัติงานในทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการจัดทำและปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานครบทั้ง 10 กลุ่มงาน ให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และเชื่อถือได้ โดยได้เผยแพร่ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจำนวน 245 เขต นำไปใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประชุมเชิงปฏิบัติการ บรรณาธิการคู่มือการปฏิบัติงาน
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๘
ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ว่าที่ร้อยตรี สมุ วงษ์ขนิษฐา เลขาธิการ นวส.

นวส.สวท. ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการบรรณาธิการคู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๘ ณ โรงแรมริเวอร์ไซด์ กรุงเทพมหานคร โดย เลขาธิการ นวส. เป็นประธานการประชุม ในครั้งนี้ ซึ่งจัดขึ้นเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้แทนจาก 10 เขตของ นวส. เพื่อเป็นการประเมินความเหมาะสมจาก สวท. ทุกเขตพื้นที่นำร่องของใช้จำนวน ๑๐ กลุ่มงาน

วัตถุประสงค์ของการประชุม ในครั้งนี้ เพื่อให้ สวท. มีคู่มือการปฏิบัติงานของ สวท. ทั้ง ๑๐ กลุ่มงาน ที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ เชื่อถือได้ และมีความเป็นปัจจุบัน สอดคล้องตามบริบทหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนเผยแพร่ให้ปฏิบัติงานใน สวท. และผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานต่อไป ผลักดันที่จะได้รับเพื่อให้ส่วนราชการภายใน สวท. สังกัด สวท. มีคู่มือการปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ครบถ้วนทุกกลุ่ม ทั้ง ๑๐ กลุ่ม เหมาะสมเป็นไปตามบทบาท หน้าที่ การสอน ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน

☎ 0 2288 5875 | nws.swt | psd.obec@gmail.com

ได้ลงนามประกาศใช้คู่มือฉบับปรับปรุงดังกล่าวอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2568 เป็นต้นไป การดำเนินงานดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคู่มือการปฏิบัติงานที่เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับบริบท บทบาท และหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด สามารถใช้เป็นมาตรฐานกลางในการดำเนินงาน ลดความคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติ และสร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจในระดับพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

แนวทางการพัฒนา

พัฒนาคู่มือการปฏิบัติงานให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับนโยบาย โดยจัดให้มีการทบทวน และปรับปรุงเนื้อหาอย่างสม่ำเสมอ พร้อมเผยแพร่ในรูปแบบดิจิทัลเพื่อให้เข้าถึงได้สะดวก และปรับปรุงข้อมูล ให้เป็นปัจจุบันได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงจัดอบรมชี้แจงการใช้คู่มือแก่บุคลากรทุกระดับ และมีกลไกรับฟัง ข้อเสนอแนะจากผู้ใช้เพื่อปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อสร้างมาตรฐานและเอกภาพในการปฏิบัติงานอย่างยั่งยืน

10. การพัฒนาทักษะด้านการตรวจสอบภายใน สำหรับผู้ตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ความเป็นมา

ผู้ตรวจสอบภายในจำเป็นต้องพัฒนาความรู้และทักษะด้านการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานการตรวจสอบภายในและหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานของรัฐกำหนด ทั้งนี้ การตรวจสอบภายในต้องปรับให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ นอกจากนี้ ผู้ตรวจสอบภายในควรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ในประเด็นสำคัญต่าง ๆ ได้แก่ ข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย การบริหารความเสี่ยงในการดำเนินงานของหน่วยงาน แนวทางการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงินและบัญชีของสถานศึกษาที่เป็นหน่วยงานย่อยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การควบคุมและตรวจสอบรายงานทางการเงินในระบบ New GFMS Thai ซึ่งการพัฒนาความรู้และทักษะดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความเข้าใจในหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานที่ชัดเจน ตลอดจนสามารถดำเนินการตรวจสอบและให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ แนวปฏิบัติ และข้อบังคับของทางราชการ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพงานตรวจสอบภายในให้มีมาตรฐาน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการอบรมพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและทักษะที่จำเป็นด้านการตรวจสอบภายในแก่ผู้ตรวจสอบภายใน จำนวน 509 คน ประกอบด้วย ผู้ตรวจสอบภายในส่วนกลาง จำนวน 35 คน และผู้ตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 474 คน ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการอบรมในแต่ละหัวข้อ พบว่า

1. ข้อสังเกตการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 มีผู้ทำแบบทดสอบวัดความรู้ จำนวน 474 คน (ร้อยละ 100) พบว่า ผลการทดสอบก่อนเข้ารับการอบรม คะแนนเฉลี่ยที่ทำได้ คิดเป็นร้อยละ 70.27 และผลการทดสอบหลังเข้ารับการอบรม คะแนนเฉลี่ยที่ทำได้ คิดเป็นร้อยละ 95.15 ซึ่งคะแนนผลการทดสอบเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 24.87

2. ข้อสังเกตจากการตรวจสอบการดำเนินโครงการอาหารกลางวันและความผิดเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามกฎหมาย ป.ป.ช. มีผู้ทำแบบทดสอบวัดความรู้ 473 คน (ร้อยละ 99.79) พบว่า ผลการทดสอบก่อนเข้ารับการอบรม คะแนนเฉลี่ยที่ทำได้ คิดเป็นร้อยละ 69.70 และผลการทดสอบหลังเข้ารับการอบรม คะแนนเฉลี่ยที่ทำได้ คิดเป็นร้อยละ 95.87 ซึ่งคะแนนผลการทดสอบเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 26.17

3. ข้อควรระวังในการจัดทำ TOR งานซื้อ/งานจ้างทั่วไป งานจ้างก่อสร้าง เพื่อลดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้าง มีผู้ทำแบบทดสอบวัดความรู้ จำนวน 473 คน (ร้อยละ 99.79) พบว่า ผลการทดสอบก่อนเข้ารับการอบรม คะแนนเฉลี่ยที่ทำได้ คิดเป็นร้อยละ 66.79 และผลการทดสอบหลังเข้ารับการอบรม คะแนนเฉลี่ยที่ทำได้ คิดเป็นร้อยละ 92.77 ซึ่งคะแนนผลการทดสอบเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 25.98

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารต่อการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 พบว่า อยู่ในระดับ “พึงพอใจมากที่สุด” โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.75 จาก 5 คะแนน โดยความพึงพอใจในภาพรวมของผู้บริหาร ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด 4.78 รองลงมาคือ การปฏิบัติงานตรวจสอบและการให้คำปรึกษาแนะนำ ได้คะแนนเฉลี่ย 4.76 และการรายงานผลการตรวจสอบและการติดตามข้อเสนอแนะ ได้คะแนนเฉลี่ย 4.72 ซึ่งการดำเนินงานโครงการสามารถยกระดับสมรรถนะของผู้ตรวจสอบภายในให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่สอดคล้องกับมาตรฐานการตรวจสอบภายในภาครัฐ อันจะช่วยส่งเสริมให้การบริหารจัดการงานตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

แนวทางการพัฒนา

มุ่งพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ด้านกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน รวมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นข้อตรวจสำคัญ เพื่อยกระดับงานตรวจสอบภายในให้เป็นกลไกสำคัญในการกำกับและดูแลการดำเนินงานของหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและป้องปรามการประพฤติมิชอบ อันอาจนำไปสู่การทุจริตในราชการ โดยสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

11. โครงการติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรหลักในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เด็กและเยาวชนในวัยเรียน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

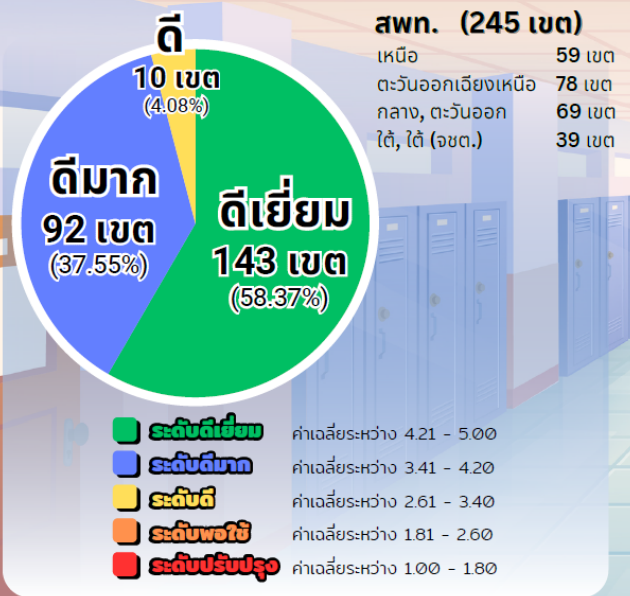
โดยได้กำหนดแนวทางในการสนับสนุนทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประสานส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง กำหนดแนวทางการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน “องค์กรคุณภาพ สร้างคนดี มีความสุข” โดยเชื่อมโยงการดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นระบบตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนจนถึงการกำกับ ติดตาม ประเมินผล เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหลักในการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม เสนอแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนงานราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งได้วางระบบการติดตามและประเมินผลที่เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นโยบายที่สำคัญของรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายและจุดเน้นการพัฒนาการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2568 และการเฝ้าระวัง (Monitoring) ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชนมาบูรณาการร่วมกัน เพื่อให้การติดตามและประเมินผลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครอบคลุมภารกิจงานดำเนินงานทุกมิติ ลดความซ้ำซ้อนในการรายงานผลของหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเพื่อเป็นการตรวจสอบ กระตุ้นการดำเนินงานของหน่วยงานปฏิบัติทุกระดับให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนด โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการติดตามและประเมินผลรองรับการบริหารจัดการที่เปลี่ยนแปลงสู่องค์กรดิจิทัล

ผลการดำเนินงาน

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 245 เขต ได้รับการติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานผ่านทางระบบ e - MES ซึ่งจากผลการติดตาม ประเมินผลฯ พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่มีผลประเมินอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม จำนวน 143 เขต (58.37%) รองลงมา คือ ระดับคุณภาพดีมาก จำนวน 92 เขต (37.55%) และระดับคุณภาพดี จำนวน 10 เขต (4.08%) ตามลำดับ
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 245 เขต มีการรายงานผลการดำเนินงานการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดได้ครบถ้วนทุกประเด็น ภายในระยะเวลาที่กำหนด
3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีข้อมูลสารสนเทศผลการดำเนินงานการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม ผลการติดตามประเมินผลการเฝ้าระวัง (Monitoring) ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชน และผลการขับเคลื่อนนโยบายเร่งด่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ ในประเด็นที่เกี่ยวกับการลดภาระการประเมินของสถานศึกษา และปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน ครบทุกประเด็น
4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานำข้อมูลสารสนเทศผลการติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนกำหนดทิศทางพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ

ผลการประเมินการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สพท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สพท. (245 เขต)
เหนือ 59 เขต
ตะวันออกเฉียงเหนือ 78 เขต
กลาง, ตะวันออก 69 เขต
ใต้, ใต้ (จรต.) 39 เขต

ภาค	จำนวนเขต	สพท.	สพม.
เหนือ	2 เขต	พิจิตร 1	แม่ฮ่องสอน
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4 เขต	นครราชสีมา 6	บึงกาฬ, อุบลราชธานี อำนาจเจริญ, เลย หนองบัวลำภู
กลาง, ตะวันออก	3 เขต	-	พระนครศรีอยุธยา, สระบุรี, ชลบุรี ระยอง
ใต้, ใต้(จรต.)	1 เขต	-	ปัตตานี

ภาค	จำนวนเขต	สพท.	สพม.
เหนือ	37 เขต	ตาก 1, น่าน 1, พะเยา 1, 2, พิษณุโลก 1, 2, 3, ลำปาง 1, 2, 3, ลำพูน 1, 2, สุโขทัย 1, 2, แพร่ 1, 2, อุตรดิตถ์ 1, 2, เชียงราย 1, 2, 3, 4, เชียงใหม่ 1, 2, 4, 5, เพชรบูรณ์ 2, 3, แม่ฮ่องสอน 1, 2	ตาก, ลำปาง ลำพูน, สุโขทัย, แพร่, เชียงราย, เชียงใหม่, เพชรบูรณ์
ตะวันออกเฉียงเหนือ	39 เขต	กาฬสินธุ์ 1, ขอนแก่น 3, ชัยภูมิ 1, 3, นครพนม 2, บุรีรัมย์ 1, 2, 3, นครราชสีมา 1, 2, 3, 4, 5, 7, มหาสารคาม 1, 3, มุกดาหาร, ยโสธร 1, ร้อยเอ็ด 2, ศรีสะเกษ 4, สกลนคร 3, หนองคาย 1, 2, หนองบัวลำภู 1, 2, อำนาจเจริญ, อุตรดิตถ์ 1, 4, อุบลราชธานี 1, 2, 3, 5, เลย 1, 2, 3	นครราชสีมา, บุรีรัมย์, ศรีสะเกษ, ยโสธร, สุรินทร์
กลาง, ตะวันออก	37 เขต	กรุงเทพมหานคร, กาญจนบุรี 1, 4, จันทบุรี 2, ฉะเชิงเทรา 1, 2, ชลบุรี 1, 2, ชัยนาท, ตราด, นครนายก, นครปฐม 1, 2, นนทบุรี 2, ปทุมธานี 2, เพชรบุรี 1, ปราจีนบุรี 1, 2, พระนครศรีอยุธยา 1, 2, ระยอง 1, 2, ราชบุรี 1, 2, ลพบุรี 2, สมุทรปราการ 1, สุพรรณบุรี 1, 3, อุทัยธานี 1, 2, ปราจีนบุรี 1, 2	กรุงเทพมหานคร 2, จันทบุรี ตราด, ฉะเชิงเทรา, นครปฐม, ปราจีนบุรี นครนายก, ราชบุรี, สิงห์บุรี อ่างทอง
ใต้, ใต้(จรต.)	30 เขต	กระบี่, ชุมพร 1, 2, ตรัง 1, 2, นครศรีธรรมราช 2, 3, 4, นราธิวาส 1, 2, 3, ปัตตานี 1, พังงา, พัทลุง 1, ภูเก็ต, ยะลา 1, 2, 3, ระนอง, สงขลา 1, 2, 3, สุราษฎร์ธานี 1, 2	ตรัง กระบี่, นราธิวาส, พัทลุง, พังงา ภูเก็ต ระนอง, ยะลา, สุราษฎร์ธานี ชุมพร

ภาค	จำนวนเขต	สพท.	สพม.
เหนือ	17 เขต	กำแพงเพชร 1, 2, ตาก 2, นครสวรรค์ 1, 2, 3, น่าน 2, พิจิตร 2, เชียงใหม่ 3, 6, เพชรบูรณ์ 1	กำแพงเพชร, นครสวรรค์, น่าน, พะเยา, พิจิตร, พิษณุโลก อุตรดิตถ์
ตะวันออกเฉียงเหนือ	35 เขต	กาฬสินธุ์ 2, 3, ขอนแก่น 1, 2, 4, 5, ชัยภูมิ 2, นครพนม 1, บึงกาฬ, บุรีรัมย์ 4, ยโสธร 2, มหาสารคาม 2, ร้อยเอ็ด 1, 3, ศรีสะเกษ 1, 2, 3, สกลนคร 1, 2, สุรินทร์ 1, 2, 3, อุตรดิตถ์ 2, 3, อุบลราชธานี 4	กาฬสินธุ์, ขอนแก่น, ชัยภูมิ, นครพนม, มหาสารคาม, มุกดาหาร, ร้อยเอ็ด, สกลนคร, หนองคาย, อุตรดิตถ์
กลาง, ตะวันออก	32 เขต	กาญจนบุรี 2, 3, จันทบุรี 1, ชลบุรี 3, นนทบุรี 1, ปทุมธานี 1, ประจวบคีรีขันธ์ 1, 2, ลพบุรี 1, สมุทรปราการ 2, สมุทรสงคราม, สมุทรสาคร, สระบุรี 1, 2, สระแก้ว 1, 2, สิงห์บุรี, สุพรรณบุรี 2, อ่างทอง, เพชรบุรี 2	กรุงเทพมหานคร 1, กาญจนบุรี, นนทบุรี, ปทุมธานี, ประจวบคีรีขันธ์, ลพบุรี, เพชรบุรี, สมุทรปราการ, สมุทรสาคร สมุทรสงคราม, สระแก้ว, สุพรรณบุรี, อุทัยธานี ชัยนาท
ใต้, ใต้(จรต.)	8 เขต	นครศรีธรรมราช 1, ปัตตานี 2, 3, พัทลุง 2, สตูล, สุราษฎร์ธานี 3,	นครศรีธรรมราช, สงขลา สตูล

ผลการประเมินการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แนวทางการพัฒนา

1. การใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมากยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายอย่างแม่นยำ
2. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการติดตามและประเมินผล โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับเข้ามามีบทบาทในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน เพื่อให้การติดตามครอบคลุมทุกบริบทและสะท้อนความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรอบด้าน
3. การจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางสำหรับการติดตามและประเมินผล เพื่อให้สามารถจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ลดความซ้ำซ้อน และอำนวยความสะดวกในการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนาการศึกษา

12. การลดภาระการประเมินของสถานศึกษา และปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน

ความเป็นมา

สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานหลักในการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานภาพรวม เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงการติดตามประเมินผลที่เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานโยบายที่สำคัญของรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการเฝ้าระวัง (Monitoring) ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชนและข้อสั่งการเร่งด่วนต่าง ๆ เป็นการกระตุ้นการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาได้ดำเนินโครงการติดตามประเมินผลการเฝ้าระวัง (Monitoring) ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชนและนโยบายเร่งด่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ประเด็นลดภาระการประเมินของสถานศึกษา และปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน เพื่อเป็นการขับเคลื่อนนโยบายจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 – 2569 ข้อ 11.6 ลดภาระการประเมินของสถานศึกษา และปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน

ผลการดำเนินงาน

1. ผลการดำเนินงานระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้ดำเนินการตามนโยบายลดภาระการประเมินของสถานศึกษา และการปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน ทั้งตามแนวทาง 6ล และแนวทางอื่น ๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

โครงการ/กิจกรรม/ภาระงานทั้งหมด รวมทั้งสิ้น 17,692 รายการ จำแนกเป็น

1) ภายใต้แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวนทั้งหมด 13,448 รายการ สามารถลดภาระการประเมินได้ 9,687 รายการ คิดเป็นร้อยละ 70.01

2) นอกเหนือแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวนทั้งหมด 4,200 รายการ สามารถลดภาระการประเมินได้ 3,024 รายการ คิดเป็นร้อยละ 23.79

ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ดำเนินการลดภาระการประเมินของสถานศึกษา และปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน โดยบูรณาการการทำงาน รวมทั้งนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน จำนวน 9,555 รายการ คิดเป็นร้อยละ 75.17 ดังนี้

ล1 : ลด/เลิกโครงการ กิจกรรม ตัวชี้วัดที่ซ้ำซ้อน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ทบทวนและบูรณาการ โครงการที่มีผลลัพธ์เดียวกัน จัดทำแผนปฏิบัติการร่วม และกำหนดนโยบายลดซ้ำซ้อน ส่งผลให้การบริหารจัดการมีเอกภาพ และลดภาระงานของครูและบุคลากร

ล2 : ลดปริมาณข้อมูลที่จัดเก็บ/ประเด็นที่ประเมิน บูรณาการแบบฟอร์มร่วม และใช้ระบบดิจิทัล เช่น Google Form, DPA, e-MES เพื่อลดการกรอกซ้ำ ทำให้การจัดการข้อมูลรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ล3 : ลด/เลิกการเก็บข้อมูลซ้ำจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษา พัฒนาระบบข้อมูลกลางร่วมกัน ใช้ระบบ Cloud และ Big Data เพื่อบันทึกข้อมูลเพียงครั้งเดียวแล้วใช้ได้หลายงาน ลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มความถูกต้องของข้อมูล

ล4 : ลด/เลิกการรายงานในรูปแบบกระดาษ นำระบบอิเล็กทรอนิกส์และแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น e-Office, AMSS++, Google Form มาใช้แทนเอกสารกระดาษ ลดขั้นตอนและเวลาในการรายงาน

ล5 : ลด/เลิกการจัดเตรียมเพื่อรองรับการติดตามและประเมิน ปรับรูปแบบการติดตามจาก onsite เป็น online/hybrid ใช้เทคโนโลยี เช่น Zoom, Google Drive ลดการจัดเตรียมเอกสาร และนิทรรศการ เพิ่มประสิทธิภาพการประเมิน

ล6 : ลดความซ้ำซ้อน/ความถี่ของการติดตามและประเมินผล บูรณาการการนิเทศและติดตามหลายโครงการพร้อมกัน จัดทำปฏิทินประจำปี และใช้ระบบออนไลน์รายงานผล ลดจำนวนครั้งและภาระการรายงานของสถานศึกษา

2. ผลการดำเนินงานระดับส่วนกลาง (สพฐ.) จำนวน 16 สำนัก ที่รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบาย ลดภาระการประเมินของสถานศึกษา และการปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน ทั้งตามแนวทาง 6ล และแนวทางอื่น ๆ สรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

โครงการ/กิจกรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวนทั้งสิ้น 114 รายการ

1) โครงการ/กิจกรรมที่ ส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการโดยตรง จำนวน 34 รายการ คิดเป็นร้อยละ 29.82

2) โครงการ/กิจกรรมที่มีการเสนอลดภาระการประเมินของสถานศึกษา และปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน (ตามแนวทาง 6ล) จำนวน 80 รายการ คิดเป็นร้อยละ 70.17

นอกจากนี้ สำนัก/หน่วยงานเทียบเท่าสำนักในส่วนกลาง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนวัตกรรมในการบูรณาการการทำงานเพื่อปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็น หรือซ้ำซ้อน ดังนี้

การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดทำ ตรวจสอบ และจัดเก็บข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาของสถานศึกษา (โครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้าน การจบการศึกษา และการเทียบวุฒิการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน) โดยนำระบบ ปพ.3 ออนไลน์ มาใช้เป็นเครื่องมือหลัก ในการบริหารจัดการข้อมูลให้เป็นระบบเดียวกันระหว่างสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยระบบดังกล่าวมีการจัดเก็บข้อมูลบนระบบคลาวด์ (Cloud Service) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยน ข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดภาระการจัดส่งเอกสาร การตรวจสอบซ้ำซ้อน และการเก็บรักษาเอกสารในรูปแบบเดิม ตามแนวทาง 6ล ดังนี้

1) ลด/เลิก การเก็บข้อมูลซ้ำจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษา (ล3)

2) ลด/เลิก การรายงานในรูปแบบกระดาษ/การเขียนด้วยลายมือ (ล4)

3) ลดความซ้ำซ้อน/ความถี่ของการติดตาม ประเมินผล (ล6) อีกทั้ง ผลการดำเนินงาน โดยระบบ ปพ.3 ออนไลน์ ยังช่วยให้สถานศึกษาสามารถรายงานข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาได้ภายในระยะเวลา ไม่เกิน 30 วันนับจากวันอนุมัติจบการศึกษา โดยมีการลงนามรับรองด้วย ลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ (e-signature) เพื่อยืนยันความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล ทั้งนี้ระบบสามารถอำนวยความสะดวก ในการกำกับ ติดตาม และประมวลผลข้อมูลให้มีความครบถ้วน ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ส่งผลให้ การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความรวดเร็ว โปร่งใส และลดความซ้ำซ้อนของภาระงานด้านเอกสาร และการประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา

1. ปรับปรุงแนวทางการลดภาระการประเมินของสถานศึกษา (แนวทาง 6 ล) ทั้งในระดับส่วนกลาง ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนนโยบายจุดเน้น ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568–2569 ข้อ 11.6 เรื่องการ ลดภาระการประเมินของสถานศึกษา และการปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน พร้อมทั้งสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในส่วนกลางเพื่อให้การดำเนินงาน ตามนโยบายดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกันและเกิดผลอย่างเป็น รูปธรรม

2. จัดทำมาตรการ และ/หรือ ประกาศ ตามนโยบาย จุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2568 – 2569 ข้อ 11.6 ลดภาระการประเมิน ของสถานศึกษา และปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน

3. กำหนดตัวชี้ วัด เพื่อ ประเมิน ระดับ คุณภาพ ในการติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ตามแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายจุดเน้นของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 – 2569 ข้อ 11.6 ลดภาระการประเมินของสถานศึกษา และปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน

13. การรายงานผลการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 12 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวงศึกษาธิการให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา และมาตรา 20 ให้มีผู้ตรวจราชการและส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2560 มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการและส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการติดตามความก้าวหน้า ประเมินผลสำเร็จในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และจัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนราชการหนึ่งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่ได้กำหนดนโยบาย จุดเน้นการจัดการศึกษาของหน่วยงานให้สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และให้สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีบทบาทในการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและเสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องของสำนัก หน่วย ศูนย์ในส่วนกลาง และรายงานผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 245 เขต (บูรณาการข้อมูลร่วมกับตัวชี้วัดของ Quick Policy, Action Plan และมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปและนำเสนอผลการขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติของหน่วยงานในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยืดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส ด้วยเหตุนี้ สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงจัดทำโครงการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาที่สอดคล้องตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการเพื่อจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและเสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน รวมทั้งเป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

ผลการดำเนินงาน

1. คู่มือการรายงานผลการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 เล่ม สำหรับให้สำนัก/หน่วยงานเทียบเท่าสำนักในส่วนกลางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถรายงานผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ ให้กระทรวงศึกษาธิการได้ตรงตามวัตถุประสงค์และทันตามกำหนดเวลา

2. ผลการติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1 รายงานผลการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงศึกษาธิการ

2.2 รายงานผลการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

2.3 รายงานผลการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4 รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ผลงานเด่นของกระทรวงศึกษาธิการ

3. จัดทำระบบติดตามและประเมินผลนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC Policy Monitoring and Evaluation System : OPMES) เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร ด้วยข้อมูลที่ทันเหตุการณ์ ลดภาระงานการรายงานผลและรายงานเอกสารที่ซ้ำซ้อนของสำนักในส่วนกลาง และติดตามผลนโยบายแบบเชิงรุก (Proactive Monitoring) จำนวน 1 ระบบ

แนวทางการพัฒนา

มุ่งพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC Policy Monitoring and Evaluation System : OPMES) ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากทุกระดับของการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการเป็นไปอย่างถูกต้อง และรวดเร็ว

14. โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบดิจิทัลการติดตาม ประเมินผลการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ “ME Community”

ความเป็นมา

การเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบันทำให้หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องปรับกระบวนการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมากขึ้น สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้พัฒนาการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อน และเชื่อมโยงข้อมูลอย่างบูรณาการ ผ่านการพัฒนา ระบบติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ (electronic Monitoring and Evaluation System: e-MES) เพื่อใช้ในการบริหาร ส่งเสริม และประสานงาน การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานที่ผ่านมา พบข้อจำกัดจากการโยกย้ายบุคลากรและความไม่เข้าใจในการเปลี่ยนนโยบายสู่การปฏิบัติ ส่งผลให้การรายงานข้อมูลในระบบ e-MES ยังไม่สอดคล้องกับสภาพจริงในพื้นที่ เพื่อยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของการติดตามและประเมินผล สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงพัฒนาระบบ “ME Community” เป็นระบบดิจิทัลที่เชื่อมโยงฐานข้อมูลและสารสนเทศจากทุกระดับ พร้อมทั้งจัดให้มีการอบรมออนไลน์และพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม และเป็นคลังความรู้ด้านการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบดังกล่าวมุ่งยกระดับคุณภาพข้อมูลให้มีคุณลักษณะตามหลักเกณฑ์การควบคุมคุณภาพข้อมูลและสารสนเทศ 4 ประการ ได้แก่ ความครบถ้วน ความถูกต้อง ความไม่ซ้ำซ้อน และความเป็นปัจจุบัน อีกทั้งยังสนับสนุนการใช้พลังของข้อมูลและสถิติจากการติดตามประเมินผล เพื่อกำหนดแนวนโยบาย พยากรณ์แนวโน้มการพัฒนา และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาอย่างยิ่ง

ผลการดำเนินงาน

1. ระบบติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอิเล็กทรอนิกส์ (electronic Monitoring and Evaluation System : e-MES) โดยมีลักษณะการใช้งานง่าย ถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา พัฒนางานด้านการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
2. หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบมืออาชีพ (สำหรับพัฒนาระบบการฝึกอบรมออนไลน์ด้านการติดตามและประเมินผล)
3. นิทรรศการออนไลน์ OBEC Fair Share and Learn 2025 จากผลงานสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้นวัตกรรมขับเคลื่อนความสำเร็จ 1 แพลตฟอร์ม เพื่อเป็นพื้นที่รวบรวมและจัดแสดงผลงาน นวัตกรรมหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

และสถานศึกษาในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับหน่วยงานหรือผู้ที่สนใจเพื่อนำไปใช้ ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีผลงานนวัตกรรมหรือวิธีปฏิบัติ ที่เป็นเลิศ จำนวน 17 ผลงาน ซึ่งครอบคลุมทั้ง 4 มิติ ได้แก่ การเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพทางการศึกษา การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย และการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการศึกษา

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอิเล็กทรอนิกส์ (electronic Monitoring and Evaluation System: e-MES) เพื่อรองรับการติดตามและประเมินผลการบริหาร และการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ให้เป็นระบบที่ ผู้ใช้งานทุกระดับสามารถเข้าถึงและใช้งานได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. นำนวัตกรรมเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและยกระดับ ประสิทธิภาพของระบบ e-MES เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูล ได้อย่างรวดเร็วและตอบสนองความต้องการและอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้งานทุกระดับ

3. ยกย่องนักติดตามและประเมินผลให้เป็น “นักติดตามและประเมินผลแบบมีอาชีพ” โดยพัฒนา “หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพนักติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบมีอาชีพ” และต่อยอดสู่ การจัดทำ หลักสูตรออนไลน์เต็มรูปแบบ (e-Training Platform) เพื่อขยายโอกาสการเรียนรู้ และการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง

4. สร้างเครือข่ายการพัฒนา หนุนเสริมการประเมินเสริมพลัง และชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และสถานศึกษา

5. พัฒนาพื้นที่ OBEC Fair Share and Learn ให้เป็น Platform สำหรับแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ แสดงผลงานนวัตกรรม และเผยแพร่แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในสื่อออนไลน์ เพื่อขยายผลการเรียนรู้และขับเคลื่อน คุณภาพการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน

15. รายการ “คลินิก สพฐ.” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เผชิญกับความท้าทายหลายประการทั้งความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และนโยบายการศึกษา ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษาต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการและจัดการเรียนการสอน อาทิ การพัฒนาครูให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองผู้เรียนรายบุคคล ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการสนับสนุนคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในฐานะหน่วยงานหลักด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เล็งเห็นความจำเป็นในการจัดให้มี “คลินิก สพฐ.” เพื่อทำหน้าที่เป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลจากส่วนกลาง ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือโรงเรียนอย่างใกล้ชิด ทั้งด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาครู โดยมุ่งหวังให้เป็นพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โครงการนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ตลอดจนสร้างกลไกการแก้ไขปัญหาที่มีความรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ และมีประสิทธิภาพ ทั้งในระดับเขตพื้นที่และระดับสถานศึกษา กำหนดการออกอากาศ ทุกเดือน ๆ ละ 1 ครั้ง เวลา 15.00 – 16.30 น. สำหรับเนื้อหารายการ ช่วงที่ 1 “สพฐ. พบเพื่อนครู” เป็นช่วงของผู้บริหาร สพฐ. มอบนโยบาย แจกข้อสั่งการข้อห่วงใยที่สำคัญแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ช่วงที่ 2 “สพฐ. บอกเล่า โรงเรียนบอกต่อ” เป็นช่วงนำเสนองานสำคัญที่ควรเน้นย้ำในเดือนนั้น ๆ พร้อมทั้งให้สถานศึกษาที่สามารถขับเคลื่อนงานได้อย่างมีคุณภาพมานำเสนอผลงาน ช่วงที่ 3 “สพฐ. เพิ่มความรู้สู่ห้องเรียน” เป็นช่วงที่มีวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์มาให้ความรู้ในการช่วยเหลือครู รวมไปถึงการสร้างสื่อ การใช้ AI เพื่อสร้างสื่อการเรียนการสอนให้น่าสนใจ และช่วงที่ 4 “สพฐ. คลายทุกข์ เพิ่มสุข” เป็นการการรับฟังข้อคิดเห็นและตอบข้อซักถามจากผู้อำนวยการสำนัก/หน่วยงานเทียบเท่าในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาครู ดังนั้น การดำเนินการ “คลินิก สพฐ.” จึงเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเสริมสร้างศักยภาพของโรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษา และสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและความคาดหวังของสังคมในยุคปัจจุบัน

ผลการดำเนินงาน

1. โครงการได้รับความสนใจจากผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น 59,711 คน
2. ดำเนินการผลิตและเผยแพร่รายการ “คลินิก สพฐ.” จำนวน 9 ครั้ง ระหว่างเดือนมกราคม ถึงกันยายน พ.ศ. 2568 เพื่อเป็นสื่อกลางในการสื่อสารนโยบาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับชม พบว่า มีผู้ชมที่พึงพอใจต่อรายการ จำนวน 59,405 คน คิดเป็น ร้อยละ 99.49 สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิผลของรายการในการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วมทางการศึกษา

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนารายการคลินิก สพฐ. ให้เป็น OBEC Clinic Model เพื่อเป็นนวัตกรรมการบริหารจัดการเชิงเครือข่าย รวมถึงเป็นช่องทางการดูแล ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษา อย่างมีประสิทธิภาพตอบโจทย์ทุกปัญหาทางการศึกษา
2. สร้าง Best Practice Bank เพื่อรวบรวมกรณีศึกษาและแนวทางแก้ปัญหาที่ได้ผล เพื่อขยายผลสู่สถานศึกษาอื่น ๆ
3. ยกระดับคลินิก สพฐ. สู่การเป็น ศูนย์กลางข้อมูลและที่ปรึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

16. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานกับภาคีเครือข่าย

ความเป็นมา

ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยตรง เพื่อเพิ่มความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา อีกทั้งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ที่ให้มีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการจัดการศึกษา ทำหน้าที่นิเทศ ให้คำปรึกษา และประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในทุกระดับ แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) และแผนการศึกษาชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) ที่มุ่งพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐและการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตอบสนองความต้องการของประชาชน เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม โดยจัดโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานกับภาคีเครือข่ายนี้ เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม เสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) ครอบคลุมภารกิจงาน 4 ด้าน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนไทยรัฐวิทยาให้มีผลสัมฤทธิ์และความยั่งยืนตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

ผลการดำเนินงาน

1. พัฒนาศักยภาพคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีผู้เข้าร่วม ได้แก่ คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. และบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 245 เขต รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,178 คน ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่การดำเนินงานของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. จำนวน 907 คน คิดเป็นร้อยละ 82.37 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.49) และผลการประเมินความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่การดำเนินงานของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 208 เขต คิดเป็นร้อยละ 84.90 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.16) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. และบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการดำเนินงานคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ของเขตพื้นที่การศึกษา สามารถปฏิบัติงานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาได้ครอบคลุมภารกิจการบริหารจัดการงาน 4 ด้าน ได้อย่างเต็มศักยภาพ

2. ประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนไทยรัฐวิทยาทั่วประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 110 คน มีผู้ตอบแบบประเมินผล 83 คน คิดเป็นร้อยละ 75.46 ผลที่ได้รับ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้และความเข้าใจ ผู้บริหารมีความเข้าใจในแนวคิด “การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)” และ “การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)” จากระดับมาก (4.02) เป็นระดับมากที่สุด (4.79) สะท้อนว่าการจัดประชุมสัมมนาสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ทำให้ผู้บริหารสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโรงเรียนได้จริง 2) ด้านการบริหารและการพัฒนาครู ผู้บริหารมีความมั่นใจในการวางแผน พัฒนาครู และกำหนดนโยบายเพื่อขับเคลื่อนการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากค่าเฉลี่ยก่อนการประชุมอยู่ในระดับมาก (4.18) เพิ่มขึ้นเป็นระดับมากที่สุด (4.80) แสดงให้เห็นถึงการตระหนักถึงบทบาทผู้นำทางวิชาการและการบริหารจัดการเชิงนโยบายในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 3) ด้านทัศนคติและอัตลักษณ์องค์กร ผู้บริหารมีทัศนคติที่ดีและภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา เห็นความสำคัญของบทบาทหน่วยงานต้นสังกัดและภาคีเครือข่ายมากยิ่งขึ้น โดยคะแนนเฉลี่ยเพิ่มจากระดับมากที่สุด (4.57) เป็นระดับมากที่สุด (4.90) แสดงถึงความเข้มแข็งของความผูกพันต่อองค์กร และความพร้อมในการขับเคลื่อนนโยบายร่วมกับภาคีเครือข่าย

3. ติดตามโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ภาพรวมการดำเนินงานของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 110 แห่ง ประเด็นที่ 1 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร ครู และการสร้างความร่วมมือเครือข่ายโรงเรียนไทยรัฐวิทยา เฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึงการบริหารจัดการเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพสูง ประเด็นที่ 2 ความร่วมมือและการสนับสนุนจากภาคีเครือข่ายภายนอกเพื่อการพัฒนาโรงเรียนไทยรัฐวิทยา เฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่ 3 การจัดการเรียนการสอนเสริมสร้างทักษะอาชีพ และการสอนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทยของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงความพยายามของโรงเรียนในการบูรณาการทักษะอาชีพและทักษะชีวิตเข้ากับการจัดการเรียนการสอน

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. โดยมุ่งพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ให้มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ สามารถนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วม กับภาคีเครือข่าย ทั้งในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาที่โปร่งใส คล่องตัว และตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่ รวมทั้งพัฒนากลไกการบริหารจัดการให้เชื่อมโยงกับภารกิจทั้ง 4 ด้านของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

2. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนกลุ่มไทยรัฐวิทยา โดยเน้นยกระดับคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนกลุ่มไทยรัฐวิทยา สนับสนุนการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และภาคีเครือข่าย เสริมสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้และการบริหาร การจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในศตวรรษที่ 21

17. โครงการติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติในระบบติดตาม และประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานในสังกัด

ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 6 มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตาม หลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดการผลักดันไปสู่ เป้าหมายเดียวกัน ประกอบกับพระราชบัญญัติการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 หมวด 3 มาตรา 23 กำหนดให้ คณะรัฐมนตรีวางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการ การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ชาติ และมาตรา 24 กำหนดให้หน่วยงานของ รัฐทุกหน่วยงานต้องรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวต่อ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ภายในเวลา และตามรายการที่สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติ กำหนด ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่า ด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 มาตรา 16 กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำ แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้เป็นแผนห้าปี และต้อง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูป ประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึง นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภาและแผนอื่น ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ

พุทธศักราช 2561 หมวด 7 การประเมินผลและการรายงาน มาตรา 47 ได้กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ภายในหน่วยรับงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด และให้ถือว่าการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผยต่อสาธารณชน รวมทั้งให้พิจารณาความสอดคล้องระหว่างผลการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายหรือตัวชี้วัดของโครงการ ซึ่งหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปี เสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา รวมทั้งเผยแพร่รายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีให้ประชาชนทราบทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศตามมาตรา 27 ทั้งนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ดำเนินการจัดทำระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ eMENSCR (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and country Reform) เพื่อให้ทุกส่วนราชการรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศได้ รายงานผลในระบบในทุกไตรมาสของปีงบประมาณนั้น ๆ

ผลการดำเนินงาน

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้ความเข้าใจและชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อน ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ให้กับบุคลากรจากสำนัก/หน่วยงานเทียบเท่าสำนักในส่วนกลาง สพฐ. 25 สำนัก และบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 245 เขต ได้รับทราบถึงการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของแผนระดับต่าง ๆ ลักษณะของการจัดทำโครงการที่ดี วิธีการนำเข้าและรายงานความก้าวหน้าโครงการ (M1-M6)

2. ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรของสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้อนุมัติ (M7) ได้รับความรู้เกี่ยวกับระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางการตรวจสอบและอนุมัติข้อมูลโครงการ ทำให้ได้แนวทางการแก้ปัญหาและมีแนวทางในการตรวจสอบและอนุมัติข้อมูลโครงการที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. จัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำโครงการ การบูรณาการโครงการ และรายละเอียดการนำเข้าข้อมูลโครงการในระบบ eMENSCR โดยสามารถบูรณาการโครงการตัวอย่างของปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จากจำนวน 75 โครงการ เหลือเพียง 35 โครงการ และเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องในสำนักส่วนกลางและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ประกอบการดำเนินการรายงานข้อมูลโครงการในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติให้เกิดความถูกต้อง ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา

มุ่งติดตามและประเมินโครงการตามแผนปฏิบัติการราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) รวมถึงรายงานให้หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอกนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการบริหารและจัดการศึกษา

A photograph of three young boys in school uniforms sitting at a desk, looking at a book or document together. The image is overlaid with a large, semi-transparent blue diamond shape. The text is centered within this diamond.

ส่วนที่ 3

รายงานการเงิน

ของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายงานการเงิน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

(หน่วย : บาท)

		2568	2567
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	11,227,877,246.50	10,589,140,859.94
ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	6	714,011,678.37	629,498,362.12
เงินลงทุนระยะสั้น	7	103,163,710.72	103,012,479.57
วัสดุคงเหลือ		91,997,249.41	90,014,143.66
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	8	1,039,683.32	51,830.08
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		12,138,089,568.32	11,411,717,675.37
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ลูกหนี้ระยะยาว	9	5,893,877.29	11,616,810.63
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	10	86,300,270,292.52	87,962,692,102.40
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน - สุทธิ	11	19,768,119.75	20,439,559.62
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	12	15,809,758.81	8,412,695.76
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		86,341,742,048.37	88,003,161,168.41
รวมสินทรัพย์		98,479,831,616.69	99,414,878,843.78

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

	หมายเหตุ	2568	2567
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า	13	704,024,345.09	760,474,297.16
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	14	93,173.58	146,672.79
เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	15	472,963,620.35	1,176,652,252.82
เงินรับฝากระยะสั้น	16	7,407,413,556.92	6,219,238,273.26
รวมหนี้สินหมุนเวียน		8,584,494,695.94	8,156,511,496.03
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินโอนรายการอุดหนุนระยะยาว	17	111,727,935.19	113,975,793.43
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว	18	239,085,000.00	239,085,000.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		11,451,613.95	11,616,810.63
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		362,264,549.14	364,677,604.06
รวมหนี้สิน		8,946,759,245.08	8,521,189,100.09
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน	20	9,575,820,677.56	9,575,820,677.56
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	21	79,957,251,694.05	81,317,869,066.13
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		89,533,072,371.61	90,893,689,743.69
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		98,479,831,616.69	99,414,878,843.78

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2568	2567
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	22	487,881,015,436.78	471,705,128,337.22
รายได้จากเงินกู้และรายได้อื่นจากรัฐบาล	23	-	(88,000.00)
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	24	2,535,369,280.12	2,556,413,063.99
รายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	25	114,980,708.79	43,556,785.51
รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	26	680,716,586.73	625,344,519.45
รายได้อื่น	27	466,691,961.26	841,524,622.85
รวมรายได้		491,678,773,973.68	475,771,879,329.02
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	28	236,795,394,528.21	231,472,691,389.91
ค่าบำเหน็จบำนาญ	29	186,678,997,139.44	182,499,453,465.55
ค่าตอบแทน	30	258,312,824.71	439,999,387.94
ค่าใช้สอย	31	17,293,116,428.08	13,867,028,301.18
ค่าวัสดุ	32	4,587,640,730.41	4,397,026,496.49
ค่าสาธารณูปโภค	33	1,404,839,386.21	1,551,843,234.30
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	34	7,263,918,727.38	7,343,059,803.79
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	35	284,447,458.65	2,758,777,414.22
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	36	37,117,155,857.45	33,476,686,365.39
ค่าใช้จ่ายอื่น	37	775,897,246.81	772,896,768.63
รวมค่าใช้จ่าย		492,459,720,327.35	478,579,462,627.40
รวมรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายก่อนรายได้แผ่นดิน		(780,946,353.67)	(2,807,583,298.38)
รายได้แผ่นดินสุทธิ		21,596.90	0.12
รวมรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(780,924,756.77)	(2,807,583,298.26)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการการเงินนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 - ตามที่รายงานไว้เดิม	9,575,820,677.56	84,198,862,182.35	93,774,682,859.91
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน		(73,409,817.96)	(73,409,817.96)
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี			-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 - หลังการปรับปรุง	9,575,820,677.56	84,125,452,364.39	93,701,273,041.95
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2567			
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(2,807,583,298.26)	(2,807,583,298.26)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	9,575,820,677.56	81,317,869,066.13	90,893,689,743.69
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	9,575,820,677.56	81,317,869,066.13	90,893,689,743.69
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2568			
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน		(579,692,615.31)	(579,692,615.31)
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด		(780,924,756.77)	(780,924,756.77)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	9,575,820,677.56	79,957,251,694.05	89,533,072,371.61
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการการเงินนี้			

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาในระดับพื้นฐานตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เริ่มต้นบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2548 ภายใต้ชื่อรหัสหน่วยงาน A004 โดยถือปฏิบัติตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0427/ว 318 ลงวันที่ 28 กันยายน 2547 เรื่อง การยกยอดข้อมูลเข้าสู่ระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS)

กฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 โดยการรวมสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา กรมวิชาการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเข้าด้วยกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานที่ตั้งหลักอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการ เลขที่ 319 วังจันทน์เกษม ถนนราชดำเนินนอก แขวงดุสิต เขตดุสิต กทม. 10300 ปีงบประมาณ 2567 มีหน่วยเบิกจ่ายทั้งสิ้นจำนวน 545 หน่วยเบิกจ่าย เป็นหน่วยรับงบประมาณแยกตามศูนย์ต้นทุน จำนวน 808 ศูนย์ ต้นทุน ครอบคลุมทั้ง 77 จังหวัดทั่วประเทศ การปฏิบัติงานเข้าสู่ระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) ด้วยระบบการพิสูจน์ยืนยันตัวตน (Soft Token) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 545 หน่วยเบิกจ่าย ประกอบด้วย

1. ส่วนกลาง จำนวน 1 หน่วยเบิกจ่าย 19 ศูนย์ต้นทุน (สำหรับศูนย์ต้นทุน 2000499997 เป็นศูนย์ต้นทุนที่รวมในส่วนกลาง ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ต้นทุน ใช้สำหรับบันทึกเบิกจ่ายในกรณีบ้านอายุจ่ายตรง)
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) จำนวน 183 หน่วยเบิกจ่าย มีหน่วยรับงบประมาณแยกตามศูนย์ต้นทุนทั้งสิ้น 366 ศูนย์ต้นทุน
3. สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) จำนวน 62 หน่วยเบิกจ่าย มีหน่วยรับงบประมาณแยกตามศูนย์ต้นทุนทั้งสิ้น 124 ศูนย์ต้นทุน
4. สถานศึกษาที่เป็นหน่วยเบิกจ่าย จำนวน 133 หน่วยเบิกจ่าย และศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงเรียนการศึกษาพิเศษ และโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ รวมจำนวน 166 หน่วยเบิกจ่าย มีหน่วยรับงบประมาณแยกตามศูนย์ต้นทุนทั้งสิ้น 299 ศูนย์ต้นทุน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 261,930,798,400 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 252,412,579,600 บาท) โดยแยกเป็นรายจ่ายลงทุนจำนวน 10,317,650,600 บาท และรายจ่ายประจำ จำนวน 251,613,147,800 บาท เพื่อใช้จ่ายในแผนงานบุคลากรภาครัฐ แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทุนหมุนเวียนที่ไม่เป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 กองทุน ได้แก่ กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา และกองทุนส่งเสริมและพัฒนาศึกษาสำหรับคนพิการ แต่ไม่ได้นำรายการบัญชีของทุนหมุนเวียนที่ไม่เป็นนิติบุคคลดังกล่าวมาแสดงรวมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทภารกิจของทุนหมุนเวียนที่ไม่เป็นนิติบุคคล ตามนัยพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในรายงานการเงินตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.2/ว 479 ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2563 เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ ที่ กค 0410.2/ว 559 ลงวันที่ 25 กันยายน 2566 เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2566) และ ที่ กค 0410.2/ว133 ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2568 เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐที่มีทุนหมุนเวียนที่ไม่เป็นนิติบุคคล

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะเปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

รายงานการเงินของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ รวมรายการบัญชีที่เกิดขึ้นทั้งที่หน่วยงานในส่วนกลางและหน่วยงานในส่วนภูมิภาค

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ กำหนดให้การจัดทำรายงานการเงินรวมของหน่วยงานของรัฐต้องรวมหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การควบคุมทุกแห่งของหน่วยงานของรัฐนั้น คือ ทุนหมุนเวียนที่ไม่เป็นนิติบุคคล หน่วยงานบริการรูปแบบพิเศษ และหน่วยงานที่อยู่ในความควบคุมลักษณะอื่นใดที่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำรายงานการเงินแยกต่างหาก โดยให้หน่วยงานทั้งกลุ่มที่ถือเป็นหน่วยงานทางเศรษฐกิจจัดทำรายงานการเงินรวม ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 35 เรื่อง รายงานการเงินรวม (เมื่อมีการประกาศใช้) อย่างไรก็ตาม กระทรวงการคลังยังมิได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 35 เรื่อง รายงานการเงินรวม ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงยังมิได้จัดทำรายงานการเงินรวม

หมายเหตุ 3 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 นโยบายการบัญชีทั่วไป

รายงานการเงินของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการแสดงภาพรวมในระดับกรมของหน่วยเบิกจ่ายและศูนย์ต้นทุนภายใต้สังกัด โดยบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ New GFMS Thai เป็นการบันทึกข้อมูลและการบันทึกบัญชีในระบบเกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) และถือปฏิบัติตามหลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในรายงานการเงิน ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ รอบระยะเวลาบัญชี (Accounting Period) ตามปีงบประมาณ คือ วันที่ 1 ตุลาคม ถึงวันที่ 30 กันยายน ของปีถัดไป

หมายเหตุ 3 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์

3.2.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

- เงินตราของราชการ เป็นเงินที่หน่วยงานได้รับจากรัฐบาลเพื่อทรงจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยในการดำเนินงานของหน่วยงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ และต้องคืนให้รัฐบาลเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้เงิน แสดงไว้เป็นเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดซึ่งมียอดตรงกันข้ามกับรายการเงินตราของราชการรับจากคลังภายใต้หัวข้อหนี้สินไม่หมุนเวียน

- รายการเทียบเท่าเงินสด ได้แก่ เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดที่จะเปลี่ยนให้เป็นเงินสดภายใน 3 เดือน เช่น เงินฝากประจำ เช็ค ธนาณัติ ตั๋วเงินที่มีวันถึงกำหนดภายใน 3 เดือน

3.2.2 ลูกหนี้

- ลูกหนี้เงินยืมเงินงบประมาณ และลูกหนี้เงินยืมเงินนอกงบประมาณ หมายถึง ลูกหนี้ภายในหน่วยงานที่เป็นข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ที่ยืมเงินไปใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน บันทึกบัญชีทันที เมื่อทำการตั้งเบิกเข้าระบบ New GFMS Thai

- ลูกหนี้อื่นระยะยาว ได้แก่ ลูกหนี้ความรับผิดชอบทางแพ่งและลูกหนี้ความรับผิดชอบทางละเมิด ซึ่งมีกำหนดชำระคืนเกิน 1 ปี แสดงด้วยมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ โดยลูกหนี้ความรับผิดชอบทางแพ่ง หมายถึง บุคคลภายนอกค้างชำระแก่หน่วยงาน เนื่องจากทำความเสียหายให้กับทรัพย์สินของทางราชการ และลูกหนี้ความรับผิดชอบทางละเมิด หมายถึง ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของหน่วยงานค้างชำระค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงาน ซึ่งเกิดจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ โดยมีการประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ส่วนที่คาดว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บได้

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ หน่วยงานตั้งประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศร 04002/ว44689 ลงวันที่ 17 กันยายน 2568 เรื่องหลักเกณฑ์การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้ของลูกหนี้ความรับผิดชอบทางแพ่งและละเมิด โดยคำนวณเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้ที่ค้างชำระจำแนกตามอายุของลูกหนี้ ดังนี้

กลุ่มอายุลูกหนี้ค้างชำระ (ปี)	อัตราร้อยละของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
มากกว่า 2 ปี ถึง 3 ปี	20
มากกว่า 3 ปี ถึง 5 ปี	50
มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป	100

ซึ่งการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจะตั้งคู่กับหนี้สงสัยจะสูญเป็นค่าใช้จ่าย ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

3.2.3 เงินลงทุน

เงินลงทุนแยกแสดงในงบแสดงฐานะการเงินเป็นเงินลงทุนระยะสั้นภายใต้หัวข้อสินทรัพย์หมุนเวียน และเงินลงทุนระยะยาวภายใต้หัวข้อสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

เงินลงทุนระยะสั้น หมายถึง เงินลงทุนที่หน่วยงานตั้งใจจะถือไว้ไม่เกิน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่สิ้นสุดรอบระยะเวลาการรายงาน หากมีความตั้งใจจะถือไว้เกินกว่า 1 ปีจะจัดเป็นเงินลงทุนระยะยาว

หมายเหตุ 3 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ (ต่อ)

3.2.4 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง ของใช้สิ้นเปลืองนอกจากสินค้าที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูงและไม่มีความคงทนถาวร แสดงตามราคาทุนในระหว่างงวด เมื่อซื้อวัสดุจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย และเมื่อตรวจนับวัสดุคงเหลือ ณ วันสิ้นงวดบัญชีของทุกปี จะปรับปรุงบัญชีวัสดุตามรายการที่ตรวจนับได้เป็นวัสดุคงเหลือในราคาทุนตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน

3.2.5 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- ที่ดิน แสดงตามราคาทุนเฉพาะที่ดินที่หน่วยงานมีกรรมสิทธิ์
- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนปรับปรุงอาคาร ทั้งอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยงานมีกรรมสิทธิ์ และไม่มีกรรมสิทธิ์แต่หน่วยงานได้ครอบครองและนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม อาคารที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างแสดงตามราคาทุน

- อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ ระบุเป็นสินทรัพย์เฉพาะรายการที่มีมูลค่าขั้นต่ำต่อหน่วยหรือต่อชุดตั้งแต่ 10,000.00 บาทขึ้นไป ยกเว้นรายการที่ได้มาก่อนปี 2563 (ปี 2546 - 2562) ระบุเป็นครุภัณฑ์เมื่อมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ 5,000.00 บาทขึ้นไป และรายการที่ได้มาก่อนปี 2546 ระบุเป็นครุภัณฑ์เมื่อราคาทุนต่อหน่วย ตั้งแต่ 30,000.00 บาทขึ้นไป โดยจะแสดงมูลค่าตามมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

- ราคาทุนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงซึ่งทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานเดิม ถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม ค่าติดตั้งไฟฟ้าและอุปกรณ์ ค่าติดตั้งประปาและอุปกรณ์ ถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

- ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยถือปฏิบัติตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ 04002/ว1139 ลงวันที่ 17 มีนาคม 2566 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจการกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร และหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ 04002/10517 ลงวันที่ 28 มิถุนายน 2547 เรื่อง กำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินโดยวิธีเส้นตรง และสินทรัพย์ที่หมดอายุการใช้งานแล้วให้คงมูลค่าไว้ในบัญชี 1 บาท จนกว่าจะมีการจำหน่ายสินทรัพย์ออกจากบัญชี โดยกำหนดอายุการใช้งานตามกลุ่มประเภทสินทรัพย์ ดังนี้

	อายุการใช้งาน
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	5 - 25 ปี
ครุภัณฑ์	2 - 8 ปี

3.2.6 สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน

- สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน แสดงมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชี ที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม โดยกำหนดอายุการใช้งาน ระหว่าง 5 - 20 ปี

หมายเหตุ 3 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชี ที่เกิดจากราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การพัฒนาโปรแกรมต่าง ๆ

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน รับรู้เฉพาะรายการที่มีมูลค่าขั้นต่ำต่อหน่วยหรือต่อชุดตั้งแต่ 10,000.00 บาท ขึ้นไป

- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ระหว่าง 3 - 10 ปี

3.3 นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับหนี้สินและภาระผูกพัน

3.3.1 เจ้าหนี้ รับรู้เมื่อยื่นคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลาง แต่ยังไม่ได้จ่ายเงินและสามารถระบุมูลค่าสินค้าและบริการได้ชัดเจน

3.3.2 ใบสำคัญค้ำจ่าย รับรู้เมื่อได้รับการขอเบิกเงินจากข้าราชการหรือลูกจ้าง โดยบันทึกบัญชีเมื่อยื่นคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลาง

3.4 นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับทุน

ทุน รับรู้เมื่อเริ่มต้นปฏิบัติตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง ซึ่งเกิดจากผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สิน

3.5 นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับรายได้

3.5.1 รายได้จากเงินงบประมาณ รับรู้ตามเกณฑ์ดังนี้

(1) กรณีที่เบิกจ่ายเงินเข้าบัญชีของหน่วยงานเพื่อนำไปจ่ายต่อให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินของหน่วยงาน รับรู้รายได้จากเงินงบประมาณเมื่อได้ส่งคำขอเบิกเงินกับคลัง

(2) กรณีที่เบิกหักผลส่งหรือเบิกจ่ายตรงจากรัฐบาลให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินของหน่วยงานโดยหน่วยงานไม่ได้รับตัวเงิน รับรู้รายได้จากเงินงบประมาณเมื่อได้รับอนุมัติคำขอเบิกเงินจากคลัง

หน่วยงานแสดงรายได้จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินตามจำนวนเงินงบประมาณที่ขอเบิกสุทธิจากเงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืน งบประมาณเบิกแทนกันแสดงรายได้จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานผู้เบิกแทน

3.5.2 รายได้จากเงินกู้ของรัฐบาล

หน่วยงานรับรู้รายได้จากเงินกู้ของรัฐบาลดังนี้

(1) เมื่อได้รับเงินในกรณีที่แหล่งเงินกู้จ่ายเงินกู้ให้กับหน่วยงานโดยตรง หรือ

(2) รับรู้รายได้พร้อมกับรับรู้ค่าใช้จ่ายในกรณีที่แหล่งเงินกู้จ่ายเงินตรงให้แก่เจ้าหนี้ หรือ

(3) รับรู้เมื่อได้รับอนุมัติคำขอเบิกเงินจากคลังในกรณีที่หน่วยงานเบิกจ่ายเงินกู้ฝากคลัง

3.5.3 รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

หน่วยงานรับรู้รายได้จากการขายสินค้าเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อดังต่อไปนี้

(1) หน่วยงานได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว

(2) หน่วยงานไม่เกี่ยวข้องในการบริหารสินค้าอย่างต่อเนื่องในระดับที่เจ้าของพึงกระทำ หรือไม่ได้ควบคุมสินค้าที่ขายไปแล้วทั้งทางตรงและทางอ้อม

หมายเหตุ 3 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.5 นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับรายได้ (ต่อ)

(3) หน่วยงานสามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ

(4) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับรายการนั้น

(5) หน่วยงานสามารถวัดมูลค่าของต้นทุนที่เกิดขึ้นหรือที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากรายการนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

เมื่อผลของรายการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสามารถประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือ หน่วยงานรับรู้รายการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการเป็นรายได้ตามขั้นความสำเร็จของรายการ ณ วันสิ้นสุดรอบระยะเวลารายงาน ผลของรายการสามารถประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้

(1) หน่วยงานสามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ

(2) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับรายการนั้น

(3) หน่วยงานสามารถวัดขั้นความสำเร็จของรายการ ณ วันที่ในรายงานการเงินได้อย่างน่าเชื่อถือ

(4) หน่วยงานสามารถวัดมูลค่าของต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้วและต้นทุนที่จะเกิดขึ้นเพื่อทำให้รายการนั้นเสร็จสมบูรณ์ได้อย่างน่าเชื่อถือ

3.5.4 รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดินเป็นรายได้ที่หน่วยงานไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงานได้รับรู้เมื่อเกิดรายได้ด้วยยอดสุทธิหลังจากหักส่วนที่จัดสรรเป็นเงินนอกงบประมาณตามที่ได้รับยกเว้น ณ วันสิ้นสุดรอบระยะเวลารายงาน หน่วยงานจะปิดบัญชีรายได้แผ่นดิน และบัญชีรายได้แผ่นดินนำส่งคลังไปเข้าบัญชีรายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง เพื่อแสดงภาระผูกพันที่หน่วยงานจะต้องนำเงินส่งคลังในงวดบัญชีต่อไป

3.5.5 รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค

รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค เป็นส่วนหนึ่งของรายการโอนตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 23 เรื่อง รายได้จากรายการไม่แลกเปลี่ยน คือ การโอนทรัพยากรจากหน่วยงานหนึ่งไปยังอีกหน่วยงานหนึ่ง โดยไม่ได้ให้สิ่งตอบแทนที่มีมูลค่าใกล้เคียงกันเป็นการแลกเปลี่ยน และไม่ใช้รายการทางภาษี

รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาคที่มีเงื่อนไขของสินทรัพย์ที่โอนรับรู้เป็นรายได้ออกรับรู้ เมื่อได้รับเงินและทยอยรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ทำตามเงื่อนไขที่กำหนด สำหรับรายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

3.5.6 รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค (ต่อ)

ที่ไม่มีเงื่อนไขของสินทรัพย์ที่โอน ไม่ว่าจะมียกจำกัดของสินทรัพย์ที่โอนหรือไม่ รับรู้เป็นรายได้เมื่อได้รับสินทรัพย์รับโอนที่เป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้สินทรัพย์

3.5.7 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ บันทึกรายการครั้งแรกเป็นสกุลเงินบาท โดยการแปลง จำนวนเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาทด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ และ ณ วันสิ้นงวดการรายงาน แปลงค่ารายการที่เป็นตัวเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราปิด

หมายเหตุ 4 ข้อจำกัดและข้อคลาดเคลื่อนของรายงานการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 รายงานการเงินในภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบัญชีพักต่าง ๆ ซึ่งต้องโอนปิดไปบัญชีที่เกี่ยวข้อง ณ วันสิ้นงวด แต่หน่วยเบิกจ่ายยังมีได้ปรับปรุงบัญชีให้ครบถ้วน จึงมียอดคงค้างในระบบ New GFMS Thai ด้านสินทรัพย์ รวมจำนวน 212,386,340.91 บาท ดังนี้

รหัสบัญชี	ชื่อบัญชี	หมายเหตุ	(หน่วย : บาท)	
			ยอดค้างในบัญชีพัก	
			2568	2567
1205030102	พักอาคารเพื่อประโยชน์อื่น		1,639,000.00	1,639,000.00
1205030107	พักส่วนปรับปรุงอาคาร		3,291,320.00	3,291,320.00
1205040102	พักสิ่งปลูกสร้าง		8,437,000.00	8,437,000.00
	อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	10	13,367,320.00	13,367,320.00
1206010102	พักครุภัณฑ์สำนักงาน		3,230,250.00	4,302,858.00
1206020102	พักครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง		3,536,000.00	3,536,000.00
1206030102	พักครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ		24,000.00	24,000.00
1206040102	พักครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่		1,283,163.98	2,902,463.98
1206060102	พักครุภัณฑ์โรงงาน		22,700.00	22,700.00
1206070102	พักครุภัณฑ์ก่อสร้าง		-	191,800.00
1206090102	พักครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์		130,000.00	130,000.00
1206100102	พักครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์		1,569,162.00	8,283,937.00
1206110102	พักครุภัณฑ์การศึกษา		17,505,090.00	17,109,450.00
1206120102	พักครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว		3,181,272.00	14,096,592.00
	อุปกรณ์	10	30,481,637.98	50,599,800.98
1211010102	พักงานระหว่างก่อสร้าง		168,537,382.93	275,264,337.04
	งานระหว่างก่อสร้าง	10	168,537,382.93	275,264,337.04
	รวมสินทรัพย์		212,386,340.91	339,231,458.02

หมายเหตุ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
เงินสดในมือ	674,507.46	500,517.03
เงินตรงราชการ	239,085,000.00	239,085,000.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	1,188,433,679.89	960,408,972.89
เงินฝากประจำที่มีกำหนดจ่ายคืนไม่เกิน 3 เดือน	2,037,251,463.24	1,856,883,859.10
เงินฝากคลัง	7,762,432,595.91	7,532,262,510.92
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	11,227,877,246.50	10,589,140,859.94

หมายเหตุ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ต่อ)

เงินสดในมือ เป็นเงินสดและเช็คธนาคาร นอกจากส่วนที่หน่วยงานถือไว้เพื่อใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานปกติตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานแล้ว ยังรวมถึงส่วนที่หน่วยงานได้รับไว้เพื่อรอ นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมาย ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานได้

เงินทอรองราชการ เป็นเงินสดที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยในสำนักงาน ตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทอรองราชการ พ.ศ.2562 ซึ่งจะต้องส่งคืนคลังเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้จ่าย ยอดคงเหลือสิ้นปีประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคาร และใบสำคัญที่เบิกจากเงินทอรองราชการแล้วรอเบิกชดเชย

เงินฝากคลัง เป็นเงินที่หน่วยงานฝากไว้กับกระทรวงการคลังภายใต้ข้อกำหนดตามกฎหมาย โดยไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งสามารถเบิกถอนได้เมื่อต้องการใช้จ่ายตามรายการที่กำหนดไว้ในระเบียบที่ระบุข้อจำกัดในการใช้จ่าย

เงินฝากคลัง จำนวน 7,762,432,595.91 บาท (ปี 2567 จำนวน 7,532,262,510.92 บาท) ซึ่งแสดงรวมอยู่ในเงินฝากคลังข้างต้น เป็นเงินนอกงบประมาณที่มีข้อจำกัดในการใช้จ่ายเพื่อจ่ายต่อไป ให้บุคคลหรือหน่วยงานอื่นตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในกฎหมายอันเป็นที่มาของเงินฝากคลังนั้น หน่วยงานไม่สามารถนำไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานตามปกติได้ แต่มีหน้าที่ถือไว้เพื่อจ่ายตามวัตถุประสงค์ของเงินฝากคลัง ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ	15,952.50	15,952.50
เงินอุดหนุน/เงินบริจาค	108,644,537.48	79,036,508.35
เงินบำรุง/เงินรายรับสถานศึกษา	6,209,662,629.27	5,865,228,868.29
เงินฝากบูรณะทรัพย์สิน	20,915,513.17	19,999,825.69
เงินรายได้จากการดำเนินงาน	1,224,478.35	1,338,131.35
เงินประกันสัญญา/เงินมัดจำ	154,471,631.95	145,620,002.29
เงินกู้	1,684,096.36	1,684,096.36
เงินเพื่อประโยชน์การศึกษา	106,731,927.52	104,934,799.68
เงินสินบนรางวัล	2,560.00	-
เงินฝากต่างๆ	1,088,682,517.31	1,244,007,574.41
เงินทุนหมุนเวียนฝากคลัง	70,396,752.00	70,396,752.00
รวมเงินฝากคลัง	<u>7,762,432,595.91</u>	<u>7,532,262,510.92</u>

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน 11,227,877,246.50 บาท ที่ปรากฏในรายงานการเงินฉบับนี้ ไม่รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของโรงเรียนที่มีใช้หน่วยเบิกจ่าย ซึ่งได้รับอนุญาตให้โรงเรียนเก็บรักษาเงินไว้ ณ ที่ทำการตามวงเงินที่กรมบัญชีกลางกำหนด โดยไม่ต้องนำฝากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 จำนวน 19,606,782,592.51 บาท

หมายเหตุ 6 ลูกหนี้อื่นระยะสั้น

	2568	2567
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ	70,811,621.06	81,943,106.15
ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณ	6,287,139.33	5,766,528.84
ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณฝ่ายธนาคารพาณิชย์	47,670,825.07	41,193,700.67
เงินจ่ายล่วงหน้า	15,913,834.11	16,542,575.77
รายได้ค้างรับ	347,988,654.60	276,731,168.36
ลูกหนี้อื่น	225,339,604.20	207,321,282.33
รวมลูกหนี้อื่นระยะสั้น	714,011,678.37	629,498,362.12

ลูกหนี้เงินยืม ณ วันสิ้นปี แยกตามกำหนดระยะเวลาส่งหลักฐานการจ่าย และ/หรือเงินเหลือจ่ายที่ยืม
ดังนี้

ลูกหนี้เงินยืม ในงบประมาณ	(หน่วย : บาท)			
	ยังไม่เกิน	เกินกำหนด	เกินกำหนด	รวม
	กำหนด ระยะเวลา	ระยะเวลา ไม่เกิน 15 วัน	ระยะเวลา เกินกว่า 15 วัน	
2568	61,414,757.06	2,952,100.00	6,444,764.00	70,811,621.06
2567	70,418,925.04	3,724,734.39	8,212,918.72	82,356,578.15

ลูกหนี้เงินยืม นอกงบประมาณ	(หน่วย : บาท)			
	ยังไม่เกิน	เกินกำหนด	เกินกำหนด	รวม
	กำหนด ระยะเวลา	ระยะเวลา ไม่เกิน 15 วัน	ระยะเวลา เกินกว่า 15 วัน	
2568	3,440,214.89	1,282,630.00	1,564,294.44	6,287,139.33
2567	1,969,823.40	539,781.00	3,085,404.44	5,595,008.84

ลูกหนี้เงินยืม นอกงบประมาณ ฝ่ายธนาคารพาณิชย์	(หน่วย : บาท)			
	ยังไม่เกิน	เกินกำหนด	เกินกำหนด	รวม
	กำหนด ระยะเวลา	ระยะเวลา ไม่เกิน 15 วัน	ระยะเวลา เกินกว่า 15 วัน	
2568	26,351,233.99	7,592,042.20	14,238,133.38	48,181,409.57
2567	20,332,699.70	2,280,164.00	18,564,016.97	41,176,880.67

หมายเหตุ 6 ลูกหนี้อื่นระยะสั้น (ต่อ)

ลูกหนี้อื่น	(หน่วย : บาท)			
	ยังไม่เกิน	เกินกำหนด	เกินกำหนด	รวม
	กำหนด ระยะเวลา	ระยะเวลา ไม่เกิน 15 วัน	ระยะเวลา เกินกว่า 15 วัน	
2568	6,100,198.00	-	219,239,406.20	225,339,604.20
2567	315,970.00	-	207,005,312.33	207,321,282.33

ลูกหนี้เงินยืมนอกระบบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์ จำนวน 47,670,825.07 บาท ที่ปรากฏในรายงานการเงินมียอดคงเหลือต่ำกว่ายอดลูกหนี้ที่ยังไม่ส่งใช้เงินยืมตามทะเบียนคุมลูกหนี้เงินยืม จำนวน 510,584.50 บาท เกิดจากการบันทึกค้างเงินยืมในระบบ New GFMS Thai ไม่ถูกต้อง เป็นของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยปทุมธานี ซึ่งได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 แล้ว ส่งผลให้ยอดลูกหนี้เงินยืมนอกระบบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์ตามที่ปรากฏในรายงานการเงินมียอดต่ำไปจำนวน 510,584.50 บาท

รายได้ค้างรับ จำนวน 347,988,654.60 บาท ประกอบด้วย รายการขออนุมัติเบิกเงินโดยวิธีจ่ายเงินเข้าบัญชีของหน่วยงาน แต่กรมบัญชีกลางสั่งจ่ายเงินไม่ทัน ภายใน 30 กันยายน 2568 จำนวน 347,885,952.26 บาท และรายการปรับปรุงดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารค้างรับ จำนวน 102,702.34 บาท

ลูกหนี้อื่น จำนวน 225,339,604.20 บาท ประกอบด้วยลูกหนี้อื่น - บุคคลภายนอกของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6,094,598.00 บาท โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 36 จำนวน 137,500.00 บาท โรงเรียนอุทัยวิทยาคม จำนวน 5,600.00 บาท และลูกหนี้องค์การค้ำของ สกสศ. ซึ่งค้างชำระค่าลิขสิทธิ์ จำนวน 219,101,906.20 บาท

หมายเหตุ 7 เงินลงทุนระยะสั้น

	(หน่วย: บาท)	
	2568	2567
เงินฝากประจำไม่เกิน 12 เดือน	103,163,710.72	103,012,479.57
รวมเงินลงทุนระยะสั้น	103,163,710.72	103,012,479.57

หมายเหตุ 8 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

	(หน่วย: บาท)	
	2568	2567
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	25,772.72	51,830.08
สินทรัพย์รอการโอน	1,013,910.60	-
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	1,039,683.32	51,830.08

หมายเหตุ 8 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น (ต่อ)

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า จำนวน 25,772.72 บาท ส่วนใหญ่เป็นรายการปรับปรุงบัญชีค่าเบี้ยประกันภัยรถยนต์ในส่วนที่ยังไม่ได้รับบริการ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ และสินทรัพย์รอการโอน จำนวน 1,013,910.60 บาท เป็นรายการครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เมื่อเสร็จสิ้นโครงการต้องส่งมอบคืนให้สำนักงานเลขาธิการกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ 9 ลูกหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว

	2568	2567
ลูกหนี้ระยะยาว	11,451,613.95	11,616,810.63
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ-ลูกหนี้ระยะยาว	5,557,736.66	-
รวมลูกหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	5,893,877.29	11,616,810.63

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 ลูกหนี้ระยะยาว จำนวน 5,893,877.29 บาท เป็นลูกหนี้ความรับผิดชอบทางแพ่งและละเมิด ซึ่งประกอบด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 จำนวน 812,055.35 บาท (จากยอดลูกหนี้ค้างชำระ จำนวน 1,624,110.70 บาท ประเมินการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ อัตราร้อยละ 50% ของลูกหนี้ที่ค้างชำระ) เป็นลูกหนี้ความรับผิดชอบทางละเมิด ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ที่ 289/2549 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2549 คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่ 011/2549 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2549 และคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ที่ 90/2550 ลงวันที่ 4 เมษายน 2550 กรณีทุจริตเงินอุดหนุนของนักเรียนที่มีแนวโน้มออกกลางคัน และเงินอื่น ๆ ของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว จำนวน 989,389.00 บาท โดยมีผู้ต้องรับผิดชอบ รวมจำนวน 3 ราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ได้บันทึกบัญชียอดลูกหนี้ความรับผิดชอบทางละเมิดในระบบ New GFMS Thai เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2549 ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการสืบหาหลักทรัพย์และดำเนินการบังคับคดีตามกฎหมาย โดยในปี 2565 ศาลจังหวัดเชียงใหม่ มีคำพิพากษาให้จำเลยชำระเงินจำนวน 1,624,110.70 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปีของเงินต้น 1,156,458.00 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ แต่จำเลยในคดีมิได้ปฏิบัติตามคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 จึงได้ทำหนังสือแจ้งไปยังอัยการจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อยื่นคำขอออกหมายบังคับคดีต่อศาลจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อดำเนินการบังคับกับจำเลย ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ยังมิได้รับแจ้งผลการยื่นคำขอออกหมายบังคับคดีจากอัยการจังหวัดเชียงใหม่ ตามหนังสือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ที่ ศธ 04047/3121 ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2568

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 159,239.00 บาท เป็นลูกหนี้ความรับผิดชอบทางแพ่ง ตามคำพิพากษาศาลจังหวัดตราด กรณีทำให้เกิดเพลิงไหม้อาคารเรียนและบ้านพักครูโรงเรียนบ้านเกาะหมาก โดยมีผู้ร่วมรับผิดชอบ รวมจำนวน 6 ราย ร่วมกันชำระเงินให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จำนวน 491,339.00 บาท ต่อมาได้มีคำสั่งศาลให้บุคคลทั้ง 6 ราย เป็นบุคคลล้มละลาย ปัจจุบันหนึ่งในผู้ร่วมรับผิดชอบได้ยินยอมทำสัญญารับผิดชอบต่อหนี้ชดใช้เงิน จำนวน 491,339.00 บาท โดยการผ่อนชำระเดือนละ 810.00 บาท

หมายเหตุ 9 ลูกหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว (ต่อ)

โดยหักจากเงินค่าจ้างรายเดือน รวมชำระแล้วทั้งสิ้น 34 ปี 2 เดือน (410 งวด) เป็นเงิน 332,100.00 บาท ได้นำส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดินแล้ว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 4,922,582.94 บาท เป็นลูกหนี้ความรับผิดชอบละเมิด กรณีการทุจริตของเจ้าหน้าที่การเงิน (นางแสงจันทร์ฯ) ยักยอกเงินโครงการอาหารกลางวัน ที่เกินอำนาจการจัดเก็บ และเงินประกันสัญญาที่เป็นเงินสดจากโรงเรียนแล้วไม่นำฝากคลังหรือนำฝากแต่ไม่ครบถ้วน ปลอมแปลงเอกสารและปลอมแปลงลายมือชื่อผู้บังคับบัญชา ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ที่ 220/2564 ลงวันที่ 4 สิงหาคม 2564 และคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ที่ 227/2564 ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2564 โดยมีผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบอีก 5 คน รวมเป็น 6 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ได้บันทึกบัญชียอดลูกหนี้ความรับผิดชอบละเมิดในระบบ New GFMS Thai เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2567 โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ได้ดำเนินการบังคับทางการปกครองกับเจ้าหน้าที่การเงิน รายที่ 1 ปัจจุบันอยู่ระหว่างรวบรวมเอกสารจากสำนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการตั้งเรื่องยึดอายัดทรัพย์สิน และรายที่ 2 (นายประเวศฯ) ได้ชำระเงินค่าสินไหมทดแทน จำนวน 134,000 บาท พร้อมดอกเบี้ย จำนวน 33,302.78 รวมจำนวนเงิน 167,302.78 เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2568 ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ 27ก91012 เลขที่ 12 ได้นำส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดินแล้ว ส่วนรายที่ 3 - 6 ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว แต่เนื่องจากการอุทธรณ์คำพิพากษา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ตามหนังสือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ที่ ศธ 04176/4507 ลงวันที่ 15 ตุลาคม 2568

หมายเหตุ 10 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ที่ดิน	4,256,735.00	4,105,235.00
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	134,769,881,363.81	130,587,879,546.71
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	(56,932,103,869.42)	(51,791,060,759.38)
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง - สุทธิ	77,837,777,494.39	78,796,818,787.33
ครุภัณฑ์	57,709,630,575.25	57,417,443,066.10
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ครุภัณฑ์	(53,750,363,218.24)	(52,797,692,652.93)
ครุภัณฑ์ - สุทธิ	3,959,267,357.01	4,619,750,413.17
งานระหว่างก่อสร้าง	4,498,968,706.12	4,542,017,666.90
รวมที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	86,300,270,292.52	87,962,692,102.40

หมายเหตุ 10 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

	ที่ดิน	อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	ครุภัณฑ์	งานระหว่างก่อสร้าง	รวม
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	4,105,235.00	130,587,879,546.71	57,417,443,066.10	4,542,017,666.90	192,551,445,514.71
มูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น	151,500.00	6,166,036,707.23	1,865,099,867.93	175,236,664.76	8,206,524,739.92
การจำหน่ายออก	-	(1,069,585,119.05)	(1,201,028,061.41)	-	(2,270,613,180.46)
การปรับปรุง	-	(914,449,771.08)	(371,884,297.37)	(218,285,625.54)	(1,504,619,693.99)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	4,256,735.00	134,769,881,363.81	57,709,630,575.25	4,498,968,706.12	196,982,737,380.18
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	-	(51,791,060,759.38)	(52,797,692,652.93)	-	(104,588,753,412.31)
ค่าเสื่อมราคาระหว่างปี	-	(5,363,097,524.63)	(1,893,041,242.09)	-	(7,256,138,766.72)
การจำหน่ายออก	-	494,978,693.60	1,116,084,741.00	-	1,611,063,434.60
การปรับปรุง	-	(272,924,279.01)	(175,714,064.22)	-	(448,638,343.23)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	-	(56,932,103,869.42)	(53,750,363,218.24)	-	(110,682,467,087.66)
มูลค่าตามบัญชี					
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	4,256,735.00	77,837,777,494.39	3,959,267,357.01	4,498,968,706.12	86,300,270,292.52

หมายเหตุ 10 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

	2567				รวม
	ที่ดิน	อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	ครุภัณฑ์	งานระหว่างก่อสร้าง	
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	3,791,475.00	123,748,002,065.03	56,441,789,396.52	7,144,390,996.13	187,337,973,932.68
มูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น	313,760.00	10,531,915,636.83	2,850,920,719.44	(2,538,735,316.42)	10,844,414,799.85
การจำหน่ายออก	-	(521,315,089.08)	(870,987,401.25)	-	(1,392,302,490.33)
การปรับปรุง	-	(3,170,723,066.07)	(1,004,279,648.61)	(63,638,012.81)	(4,238,640,727.49)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	4,105,235.00	130,587,879,546.71	57,417,443,066.10	4,542,017,666.90	192,551,445,514.71
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	-	(46,237,622,438.15)	(51,459,461,314.33)	-	(97,697,083,752.48)
ค่าเสื่อมราคาระหว่างปี	-	(5,307,154,721.25)	(2,031,181,521.40)	-	(7,338,336,242.65)
การจำหน่ายออก	-	78,109,968.99	821,507,488.13	-	899,617,457.12
การปรับปรุง	-	(324,393,568.97)	(128,557,305.33)	-	(452,950,874.30)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	-	(51,791,060,759.38)	(52,797,692,652.93)	-	(104,588,753,412.31)
มูลค่าตามบัญชี					
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	4,105,235.00	78,796,818,787.33	4,619,750,413.17	4,542,017,666.90	87,962,692,102.40

หมายเหตุ 10 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

ผลกระทบจากเหตุการณ์อุทกภัย ระหว่างวันที่ 11 กันยายน - 6 ตุลาคม 2567 ในจังหวัด เชียงราย เชียงใหม่ แพร่ น่าน พะเยา ลำพูน เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน ตาก ตราด ปราจีนบุรี กาญจนบุรี จันทบุรี สุโขทัย อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร สุรินทร์ อ่างทอง ภูเก็ต ระยอง ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา พิจิตร เลย สกลนคร หนองคาย บึงกาฬ ลำปาง และระหว่างวันที่ 27 พฤศจิกายน - 4 ธันวาคม 2567 ในจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง ตรัง สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของ หน่วยงานในสังกัดได้รับความเสียหาย ทั้งอาคารและสิ่งปลูกสร้าง และครุภัณฑ์ จำนวน 18,543,445.18 บาท ในจำนวนดังกล่าวได้ดำเนินการตัดจำหน่ายสินทรัพย์รายตัวในระบบ New GFMS Thai เรียบร้อยแล้ว จำนวน 14,926,025.98 บาท คงเหลือจำนวน 3,617,419.20 บาท อยู่ระหว่างการดำเนินการตามระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 เพื่อรอตัดจำหน่าย ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ทั้งนี้จากเหตุการณ์ดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยเป็นงบอุดหนุน เพื่อเป็นค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียนและค่าเครื่องแบบนักเรียน จำนวน 7,997,856.00 บาท และงบดำเนินงาน เพื่อเป็น ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม ทำความสะอาด พื้นฟูอาคารเรียน สิ่งปลูกสร้าง ห้องน้ำ ห้องส้วมและสภาพแวดล้อม ภายในโรงเรียน จำนวน 14,720,000.00 บาท

หมายเหตุ 11 สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน - สุทธิ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานอื่น	46,497,076.06	47,484,076.06
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานอื่น	(38,796,911.75)	(37,908,471.88)
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานอื่น - สุทธิ	7,700,164.31	9,575,604.18
โครงสร้างพื้นฐานไม่ระบุรายละเอียด	15,929,635.80	14,725,635.80
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - โครงสร้างพื้นฐานไม่ระบุรายละเอียด	(3,861,680.36)	(3,861,680.36)
โครงสร้างพื้นฐานไม่ระบุรายละเอียด - สุทธิ	12,067,955.44	10,863,955.44
รวมสินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน - สุทธิ	19,768,119.75	20,439,559.62

หมายเหตุ 11 สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน - สุธิ (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

2568					
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน					
ถนน	สินทรัพย์ โครงสร้างพื้นฐานอื่น	สินทรัพย์ โครงสร้างพื้นฐาน - Interface	โครงสร้างพื้นฐาน ไม่ระบุรายละเอียด	รวม	
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	-	47,484,076.06	-	14,725,635.80	62,209,711.86
มูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น	-	-	-	1,204,000.00	1,204,000.00
การจำหน่ายออก	-	(240,000.00)	-	-	(240,000.00)
การปรับปรุง	-	(747,000.00)	-	-	(747,000.00)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	-	46,497,076.06	-	15,929,635.80	62,426,771.86
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	-	(37,908,471.88)	-	(3,861,680.36)	(41,770,152.24)
ค่าเสื่อมราคาประจำปี	-	(1,731,437.87)	-	-	(1,731,437.87)
การจำหน่ายออก	-	-	-	-	-
การปรับปรุง	-	842,998.00	-	-	842,998.00
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	-	(38,796,911.75)	-	(3,861,680.36)	(42,658,592.11)
มูลค่าตามบัญชี					
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	-	7,700,164.31	-	12,067,955.44	19,768,119.75

หมายเหตุ 11 สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน - สุธิ (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

	2567				รวม
	สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน				
ถนน	สินทรัพย์ โครงสร้างพื้นฐานอื่น	สินทรัพย์ โครงสร้างพื้นฐาน - Interface	โครงสร้างพื้นฐาน ไม่ระบุรายละเอียด		
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	-	68,968,131.98	-	19,434,535.80	88,402,667.78
มูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น	-	747,000.00	-	-	747,000.00
การจำหน่ายออก	-	-	-	-	-
การปรับปรุง	-	(22,231,055.92)	-	(4,708,900.00)	(26,939,955.92)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	-	47,484,076.06	-	14,725,635.80	62,209,711.86
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	-	(37,005,849.40)	-	(3,861,680.36)	(40,867,529.76)
ค่าเสื่อมราคาระหว่างปี	-	(3,146,377.31)	-	-	(3,146,377.31)
การจำหน่ายออก	-	-	-	-	-
การปรับปรุง	-	2,243,754.83	-	-	2,243,754.83
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	-	(37,908,471.88)	-	(3,861,680.36)	(41,770,152.24)
มูลค่าตามบัญชี					
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	-	9,575,604.18	-	10,863,955.44	20,439,559.62

หมายเหตุ 12 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	946,945,539.70	941,875,929.36
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม - โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(931,135,783.89)	(933,463,236.60)
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ - สุทธิ	15,809,755.81	8,412,692.76
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	56,064,030.00	56,064,030.00
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม - สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	(56,064,027.00)	(56,064,027.00)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น - สุทธิ	3.00	3.00
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	15,809,758.81	8,412,695.76

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ จำนวน 15,809,758.81 บาท ค่าตัดจำหน่ายสะสมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน รวมจำนวน 987,199,810.89 บาท ในจำนวนนี้เป็นค่าตัดจำหน่ายประจำปี จำนวน 6,048,522.79 บาท

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ราคาทุน - โปรแกรมคอมพิวเตอร์		
ณ วันที่ 1 ตุลาคม	941,875,929.36	1,450,743,290.60
มูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น	16,125,392.50	15,353,313.87
การจำหน่ายออก	(7,292,464.61)	(515,475,016.24)
การปรับปรุงบัญชี	(3,763,317.55)	(8,745,658.87)
ณ วันที่ 30 กันยายน	946,945,539.70	941,875,929.36
ค่าตัดจำหน่ายสะสม		
ณ วันที่ 1 ตุลาคม	(933,463,236.60)	(1,442,852,435.82)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี	(6,048,522.79)	(1,549,766.02)
การจำหน่ายออก	7,292,408.61	515,474,718.24
การปรับปรุงบัญชี	1,083,566.89	(4,535,753.00)
ณ วันที่ 30 กันยายน	(931,135,783.89)	(933,463,236.60)
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน	15,809,755.81	8,412,692.76

หมายเหตุ 12 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ (ต่อ)

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ราคาทุน - สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น		
ณ วันที่ 1 ตุลาคม	56,064,030.00	56,064,030.00
ณ วันที่ 30 กันยายน	56,064,030.00	56,064,030.00
ค่าตัดจำหน่ายสะสม		
ณ วันที่ 1 ตุลาคม	(56,064,027.00)	(56,064,027.00)
ณ วันที่ 30 กันยายน	(56,064,027.00)	(56,064,027.00)
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน	3.00	3.00
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	<u>15,809,758.81</u>	<u>8,412,695.76</u>

หมายเหตุ 13 เจ้าหนี้การค้า

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
เจ้าหนี้การค้า - หน่วยงานภาครัฐ	505,390.00	2,029,580.90
เจ้าหนี้การค้า - บุคคลภายนอก	618,659,667.61	666,733,813.04
รับสินค้า/ใบสำคัญ (GR/IR)	84,859,287.48	91,710,903.22
รวมเจ้าหนี้การค้า	<u>704,024,345.09</u>	<u>760,474,297.16</u>

หมายเหตุ 14 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	41,285.08	53,829.49
เบิกเกินส่งคืนรอนำส่ง	51,888.50	92,843.30
รวมเจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	<u>93,173.58</u>	<u>146,672.79</u>

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง จำนวน 41,285.08 บาท เป็นรายการปรับปรุงรายได้ดอกเบี้ยเงินทดรองราชการค้างรับสิ้นปีงบประมาณ

หมายเหตุ 15 เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	29,898,104.76	31,575,367.94
ใบสำคัญค้างจ่าย	379,009,920.13	348,675,484.02
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น - บุคคลภายนอก	2,107,126.00	1,010,302.58
เจ้าหนี้อื่น	61,948,469.46	795,391,098.28
รวมเจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	<u>472,963,620.35</u>	<u>1,176,652,252.82</u>

หมายเหตุ 16 เงินรับฝากระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
เงินรับฝากเงินทุนหมุนเวียนชำระบัญชี	70,396,899.91	70,396,893.56
เงินรับฝากหน่วยงานย่อย - ฝากคลัง	3,940,150,131.59	2,898,191,219.86
เงินรับฝากอื่น	2,528,983,123.28	2,324,458,114.81
เงินประกันสัญญา	-	1,560.00
เงินประกันผลงาน	24,896,145.57	3,076,686.00
เงินประกันอื่น ๆ	842,987,256.57	923,113,799.03
รวมเงินรับฝากระยะสั้น	<u>7,407,413,556.92</u>	<u>6,219,238,273.26</u>

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 เงินรับฝากเงินทุนหมุนเวียนชำระบัญชี จำนวน 70,396,899.91 บาท เป็นเงินรับฝากเงินทุนหมุนเวียนที่ปิดการดำเนินการแล้ว 3 เงินทุน ประกอบด้วย เงินทุนหมุนเวียนเพื่อซื้อขายรถจักรยานยนต์ผ่อนส่งให้แก่ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) จำนวน 70,396,752.00 บาท ซึ่งอยู่ระหว่างชำระบัญชี เงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการครูสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) กู้สำหรับจัดสร้างบ้านผ่อนส่ง จำนวน 1.13 บาท และเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการครูกรมสามัญศึกษาสำหรับจัดสร้างบ้านผ่อนส่ง จำนวน 146.78 บาท ได้ดำเนินการชำระบัญชีเสร็จสิ้นแล้ว ตามรายงานการชำระบัญชีของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษา ซึ่งรายงานผลการชำระบัญชีเสร็จสิ้น ณ วันที่ 29 กันยายน 2547 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการรับชำระจากลูกหนี้

เงินรับฝากหน่วยงานย่อย - ฝากคลัง จำนวน 3,940,150,131.59 บาท และเงินรับฝากอื่น จำนวน 2,528,983,123.28 บาท ส่วนใหญ่เป็นเงินนอกงบประมาณของหน่วยเบิกจ่ายและสถานศึกษานำฝากไว้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อนำฝากคลัง กรณีเงินสดและเงินฝากธนาคารเกินวงเงินที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

หมายเหตุ 17 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
รายได้รอการรับรู้	111,727,935.19	113,975,793.43
รวมเจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	<u>111,727,935.19</u>	<u>113,975,793.43</u>

รายได้รอการรับรู้ เป็นสินทรัพย์ได้รับบริจาคของหน่วยเบิกจ่ายต่าง ๆ โอนรับรู้เป็นรายได้จากการบริจาค ณ สิ้นงวดบัญชี ด้วยจำนวนเดียวกับค่าเสื่อมราคาประจำปีของสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาค

หมายเหตุ 18 เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว	239,085,000.00	239,085,000.00
รวมเงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว	239,085,000.00	239,085,000.00

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีวงเงินอุดหนุนราชการที่ได้รับอนุมัติ รวมจำนวนทั้งสิ้น 239,085,000.00 บาท เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว เป็นเงินที่หน่วยเบิกจ่ายต่าง ๆ ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับจากคลังเพื่อไว้ทอดรองจ่ายตามวงเงินที่ตั้งเบิก

หมายเหตุ 19 หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 ข้อมูลทางคดีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา คดีปกครอง จำนวน 135 คดี เป็นเงิน 25,661,852.35 บาท คดีแพ่ง จำนวน 30 คดี เป็นเงิน 5,274,405.50 บาท และคดีวินัย จำนวน 30 คดี เป็นเงิน 62,920 บาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา คดีปกครอง จำนวน 99 คดี เป็นเงิน 4,131,084.73 บาท คดีแพ่ง จำนวน 3 คดี เป็นเงิน 12,547,427.26 บาท และคดีวินัย จำนวน 2 คดี เป็นเงิน 4,000 บาท (ไม่รวมข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสงขลา จำนวน 4 แห่ง) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ส่วนกลาง) คดีปกครอง จำนวน 4 คดี เป็นเงิน 1,390,052.35 บาท และคดีแพ่ง จำนวน 5 คดี เป็นเงิน 67,954,402.74 บาท เช่น

- คดีแพ่ง

บริษัท น. เป็นโจทก์ฟ้อง โรงเรียน พ. เป็นจำเลย ในคดีแพ่ง กรณี โรงเรียน พ. ได้ตกลงทำสัญญาเช่าเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ประมวลผลระบบคอมพิวเตอร์ โปรแกรมประยุกต์การให้บริการ อุปกรณ์ประกอบ ระบบเช่าครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ จำนวน 82 เครื่อง มีกำหนดเช่า 3 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม 2564 สิ้นสุดสัญญาวันที่ 31 มีนาคม 2567 โดยแบ่งชำระค่าเช่าเป็น 6 งวด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 3,684,096 บาท บริษัท น. ได้ดำเนินการส่งมอบงานครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์จำนวน 82 เครื่อง ให้กับโรงเรียน พ. ซึ่งได้รับมอบไว้เรียบร้อยแล้ว และได้ชำระค่าเช่างวดที่ 1 และ 2 เป็นเงินจำนวน 1,178,910.72 บาท ให้กับบริษัท น. แล้ว แต่เมื่อครบกำหนดชำระค่าเช่างวดที่ 3 ถึงงวดที่ 6 โรงเรียน พ. ได้มีหนังสือแจ้งชะลอการจ่ายเงินค่าเช่าครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ซึ่งบริษัท น. ได้มีหนังสือติดตามทวงถามให้ชำระค่าเช่าหลายครั้ง แต่โรงเรียน พ. ยังคงเพิกเฉยไม่ชำระเงินแต่อย่างใด ทำให้บริษัท น. ได้รับความเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลและขอให้ศาลมีคำพิพากษาและบังคับจำเลยให้ชำระเงิน จำนวน 2,904,971.10 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของต้นเงินจำนวน 2,505,185.28 บาท นับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจำเลยจะชำระเงินให้โจทก์จนเสร็จสิ้นครบถ้วน และให้จำเลยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายธรรมเนียมและค่าทนายความในอัตราอย่างสูงแทนโจทก์ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

- คดีปกครอง

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ล. ฟ้องสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อศาลปกครองอุดรธานี เป็นคดีหมายเลขดำที่ 332/2567 เพื่อเรียกให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคืนเงินค่าปรับในส่วนที่เกินร้อยละ 10 ของวงเงินตามสัญญาเป็นเงิน จำนวน 720,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยจนถึงวันฟ้องในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี เป็นเงินจำนวน 270,000 บาท รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 990,000 บาท

พร้อมดอกเบี้ยนับจากวันฟ้องจนถึงวันที่คดีสิ้นสุด กรณีผู้ฟ้องคดีได้เข้าทำสัญญาจ้างก่อสร้างอาคาร ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุทัยธานี (ธาราบำบัด) กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีกำหนดค่าจ้างตามสัญญาจ้างจำนวน 3,700,000 บาท โดยผู้รับจ้างต้องให้งานแล้วเสร็จภายในวันที่ 18 พฤศจิกายน 2561 ทั้งนี้ หากผู้รับจ้างไม่สามารถ

หมายเหตุ 19 หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น (ต่อ)

ทำงานให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดในสัญญาและผู้ว่าจ้างยังมิได้บอกเลิกสัญญา ผู้รับจ้างจะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ว่าจ้างเป็นเงินจำนวนวันละ 3,700 บาท นับถัดจากวันที่ครบกำหนดเวลาแล้วเสร็จของงานตามสัญญาหรือวันที่ผู้ว่าจ้างได้ขยายเวลาทำงานให้จนถึงวันที่งานแล้วเสร็จจริง ดังนั้นเมื่อผู้รับจ้างส่งมอบงานก่อสร้างดังกล่าวล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยส่งมอบงานงวดสุดท้ายในวันที่ 28 ตุลาคม 2562 จึงส่งผลให้ผู้รับจ้างต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ว่าจ้างเป็นเงิน จำนวน 1,090,000 บาท ซึ่งเป็นค่าปรับที่มีจำนวนเกินร้อยละ 10 ของวงเงินค่าจ้าง เป็นเงินจำนวน 720,000 บาท โดยผู้รับจ้างอ้างว่าหน่วยงานไม่ได้ทำหนังสือให้ผู้รับจ้างยินยอมเสียค่าปรับให้แก่ทางราชการโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น อันขัดต่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 จึงไม่มีสิทธิปรับในส่วนที่เกินร้อยละ 10

หมายเหตุ 20 ทุน

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ทุนของหน่วยงาน	9,575,820,677.56	9,575,820,677.56
รวมทุน	9,575,820,677.56	9,575,820,677.56

หมายเหตุ 21 รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสมต้นงวด	81,317,869,066.13	84,198,862,182.35
<u>บวก</u> รายการปรับปรุงผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด	(579,692,615.31)	(73,409,817.96)
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสมต้นงวดหลังรายการปรับปรุง	80,738,176,450.82	84,125,452,364.39
<u>หัก</u> รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	(780,924,756.77)	(2,807,583,298.26)
รวมรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสมปลายงวด	79,957,251,694.05	81,317,869,066.13

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสมต้นงวดหลังรายการปรับปรุงลดลงจากปีก่อนจำนวน 3,387,275,913.57 บาท เกิดจากการปิดบัญชีสิ้นปี จำนวน 3,385,295,751.06 บาท การนำรายได้ปีก่อนมาจ่ายในปีปัจจุบันและมีการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด จำนวน 1,980,162.51 บาท

หมายเหตุ 22 รายได้จากงบประมาณ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน		
รายได้จากงบบุคลากร	210,014,547,913.47	202,159,678,778.43
รายได้จากงบดำเนินงาน	5,212,083,100.85	4,796,755,817.61
รายได้จากงบลงทุน	5,027,175,926.45	6,748,839,387.45
รายได้จากงบอุดหนุน	43,097,125,281.67	41,478,443,873.82
รายได้จากงบกลาง	209,486,522,736.43	204,351,659,833.19
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	8,947,440,928.66	8,190,226,344.72
หัก เบิกเกินส่งคืนเงินงบประมาณ	(304,150,891.46)	(339,749,071.19)
รวมรายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน - สุทธิ	481,480,744,996.07	467,385,854,964.03

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
รายได้จากงบประมาณปีก่อน ๆ (เงินกันไว้เบิกเหลือในปี เบิกจ่ายปีปัจจุบัน)		
รายได้จากงบบุคลากร	472.93	-
รายได้จากงบดำเนินงาน	914,590,239.36	722,630,905.50
รายได้จากงบลงทุน	3,253,812,193.26	3,171,737,846.68
รายได้จากงบอุดหนุน	935,536,473.49	3,387,737.00
รายได้จากงบกลาง	716,022,906.91	496,122.00
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	580,308,154.76	421,020,762.01
รวมรายได้จากงบประมาณปีก่อน ๆ	6,400,270,440.71	4,319,273,373.19
รวมรายได้จากงบประมาณ	487,881,015,436.78	471,705,128,337.22

หมายเหตุ 23 รายได้จากเงินกู้และรายได้อื่นจากรัฐบาล

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
รายจ่ายกรมบัญชีกลางโอนเงินกู้ให้หน่วยงาน	-	(88,000.00)
รวมรายได้จากเงินกู้และรายได้อื่นจากรัฐบาล	-	(88,000.00)

หมายเหตุ 24 รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
รายได้ค่าธรรมเนียมการศึกษา	2,244,712,087.68	2,208,127,963.90
รายได้ค่าบริการการศึกษา	195,471,063.21	228,376,121.96
รายได้ค่าเช่า	19,365,373.78	20,033,731.75
รายได้บริการอื่น	75,820,755.45	99,875,246.38
รวมรายได้จากการขายสินค้าและบริการ	<u>2,535,369,280.12</u>	<u>2,556,413,063.99</u>

ปี 2568 รายได้ค่าธรรมเนียมการศึกษา และรายได้ค่าบริการการศึกษารวมจำนวน 2,440,183,150.89 บาท ที่ปรากฏในรายงานการเงินฉบับนี้เป็นของสถานศึกษาที่เป็นหน่วยเบิกจ่ายตรงกับกรมบัญชีกลาง/สำนักงานคลังจังหวัดเท่านั้น ยังไม่รวมเงินรายได้สถานศึกษาของโรงเรียนภายใต้สังกัดที่เป็นหน่วยงานย่อย ซึ่งมีอำนาจจัดเก็บเงินดังกล่าวไว้ ณ ที่ทำการ โดยสถานศึกษาภายใต้สังกัดดังกล่าวจะบันทึกควบคุมเงินรายรับรายจ่ายแยกตามแต่ละประเภทของเงินตามระบบบัญชีหน่วยงานย่อย พ.ศ.2515 และระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ.2544 มิได้บันทึกรับรู้เป็นรายได้เข้าสู่ระบบ New GFMS Thai ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0414/07509 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2549 ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 ได้เก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินของหน่วยงานย่อย จำนวน 26,681 แห่ง ปรากฏข้อมูลรายรับรายจ่ายตามแต่ละประเภทของเงิน โดยมีรายรับระหว่างปี รวมจำนวน 25,508,707,716.56 บาท รายจ่ายระหว่างปี รวมจำนวน 25,325,309,811.04 บาท

หมายเหตุ 25 รายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
รายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ		
เพื่อการดำเนินงาน		
รายได้จากการอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ	107,703,606.57	42,380,396.48
รวมรายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ		
เพื่อการดำเนินงาน	107,703,606.57	42,380,396.48
รายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ		
เพื่อการลงทุน		
รายได้จากการรับโอนสินทรัพย์ระหว่างหน่วยงาน	7,277,102.22	1,176,389.03
รวมรายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ		
เพื่อการลงทุน	7,277,102.22	1,176,389.03
รวมรายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	<u>114,980,708.79</u>	<u>43,556,785.51</u>

หมายเหตุ 26 รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
รายได้จากการช่วยเหลือเพื่อการดำเนินงานจากแหล่งอื่น	376,993,091.86	322,917,243.72
รายได้จากการช่วยเหลือเพื่อการลงทุน	39,670,511.00	45,482,800.00
รายได้จากการบริจาค	264,052,983.87	256,944,475.73
รวมรายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	680,716,586.73	625,344,519.45

หมายเหตุ 27 รายได้อื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากจากสถาบันการเงิน	4,752,933.99	4,776,113.54
รายได้ดอกเบี้ยรับอื่น	482,275.13	248,988.90
รายได้เงินนอกงบประมาณ	19,522,126.04	141,619,754.74
รายได้อื่น	441,934,626.10	694,196,833.46
รายการปรับเงินฝากคลัง	-	682,932.21
รวมรายได้อื่น	466,691,961.26	841,524,622.85

หมายเหตุ 28 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
เงินเดือน	200,619,582,268.79	192,926,922,792.29
ค่าล่วงเวลา	138,586,312.01	146,666,132.55
ค่าจ้าง	4,158,504,929.55	6,330,879,649.37
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	6,708,121,055.02	5,962,049,693.11
เงินช่วยค่าครองชีพ	48,220,832.68	40,717,968.94
ค่ารักษาพยาบาล	13,376,677,477.09	13,094,873,955.11
เงินช่วยการศึกษาบุตร	1,007,421,876.92	972,489,008.18
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต	71,784,466.35	79,157,310.89
เงินชดเชย กบข.	3,255,166,367.70	3,044,720,268.65
เงินสมทบ กบข.	4,882,267,338.50	4,566,453,780.34
เงินสมทบ กสจ.	61,140,090.04	72,781,211.17
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	199,335,366.69	418,518,904.66
เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน	7,193,407.58	8,405,399.95
ค่าเช่าบ้าน	584,313,730.42	528,894,107.60
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	1,677,079,008.87	3,279,161,207.10
รวมค่าใช้จ่ายบุคลากร	236,795,394,528.21	231,472,691,389.91

หมายเหตุ 28 ค่าใช้จ่ายบุคลากร (ต่อ)

ปี 2568 รายการเงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทนรายเดือน เงินช่วยค่าครองชีพ และเงินเพิ่ม (พ.ส.ร., พ.ต.ก., พ.ค.ก., สปพ.ฯลฯ) ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เบิกจ่ายจากงบบุคลากร ได้เบิกจ่ายตรงรวมไว้เป็นรายการภายใต้หัวข้อ “เงินเดือน”

หมายเหตุ 29 ค่าบำเหน็จบำนาญ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
บำนาญ	145,142,660,166.54	140,301,510,414.69
เงินช่วยค่าครองชีพ	4,802,622,757.09	4,943,043,728.35
บำเหน็จ	3,732,245,367.04	3,393,998,186.68
บำเหน็จตกทอด	5,980,688,022.24	5,816,413,667.51
บำเหน็จดำรงชีพ	8,608,118,684	9,678,596,430.47
ค่ารักษาพยาบาล	17,105,755,078.74	17,051,572,857.28
เงินช่วยการศึกษาบุตร	95,929,655.00	97,935,009.27
บำเหน็จบำนาญอื่น	1,210,977,408.79	1,216,383,171.30
รวมค่าบำเหน็จบำนาญ	186,678,997,139.44	182,499,453,465.55

หมายเหตุ 30 ค่าตอบแทน

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ค่าตอบแทนตามตำแหน่ง	33,106,089.62	43,807,304.03
ค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน	225,206,735.09	396,192,083.91
รวมค่าตอบแทน	258,312,824.71	439,999,387.94

หมายเหตุ 31 ค่าใช้สอย

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมในประเทศ	727,493,411.91	698,736,604.40
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมต่างประเทศ	1,556,895.14	1,823,276.17
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมบุคคลภายนอก	287,778,956.07	304,593,836.20
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางในประเทศ	448,233,196.37	454,867,365.78
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่างประเทศ	13,938,363.05	18,465,995.98
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	2,552,312,354.40	3,495,471,569.27
ค่าจ้างเหมาบริการ	11,385,986,881.47	7,519,492,554.62
ค่าธรรมเนียม	19,657,300.50	9,172,291.48
ค่าจ้างที่ปรึกษา	516,514,631.00	8,300,671.77
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	240,522,829.57	245,664,783.42

หมายเหตุ 31 ค่าใช้สอย (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ค่าเช่า	260,376,061.37	204,272,680.49
ค่าวิจัยและพัฒนา	2,475,500.00	3,610,500.00
ค่าใช้จ่ายผลึกส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	36,177,248.86	115,592,545.90
ค่าประชาสัมพันธ์	10,810,061.52	11,249,713.72
ค่าใช้สอยอื่น	789,282,736.85	775,713,911.98
รวมค่าใช้สอย	17,293,116,428.08	13,867,028,301.18

หมายเหตุ 32 ค่าวัสดุ

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ค่าวัสดุ	4,246,652,120.86	3,890,282,723.27
ค่าแก๊สและน้ำมันเชื้อเพลิง	106,342,129.36	106,906,357.63
ค่าจัดหาสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	234,646,480.19	399,837,415.59
รวมค่าวัสดุ	4,587,640,730.41	4,397,026,496.49

หมายเหตุ 33 ค่าสาธารณูปโภค

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ค่าไฟฟ้า	738,367,020.48	847,533,060.59
ค่าประปา	76,402,689.88	81,515,135.40
ค่าโทรศัพท์	29,098,110.34	44,527,542.72
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	544,634,847.34	558,873,720.19
ค่าบริการไปรษณีย์โทรเลขและขนส่ง	16,336,718.17	19,393,775.40
รวมค่าสาธารณูปโภค	1,404,839,386.21	1,551,843,234.30

หมายเหตุ 34 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	5,363,097,524.63	5,307,154,721.25
ครุภัณฑ์	1,893,041,242.09	2,031,181,521.40
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน	1,731,437.87	3,173,795.12
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	6,048,522.79	1,549,766.02
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	7,263,918,727.38	7,343,059,803.79

หมายเหตุ 35 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ	354,752.00	2,758,777,398.22
ค่าใช้จ่ายโอนสินทรัพย์ระหว่างหน่วยงาน	284,092,706.65	16.00
รวมค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	284,447,458.65	2,758,777,414.22

ปี 2568 รายการค่าใช้จ่ายโอนสินทรัพย์ให้หน่วยงานของรัฐ จำนวน 284,092,706.65 บาท เป็นการโอนสินทรัพย์ระหว่างกรม โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโอนรายการครุภัณฑ์ของโครงการก่อสร้างอาคารหอพักนักศึกษาและครู อาคารเรียนและอาคารปฏิบัติการวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันไทยโคเซ็นให้กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ตามโครงการพัฒนากำลังคนด้านวิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สนับสนุนการลงทุนและเพิ่มขีดความสามารถภาคอุตสาหกรรมในประเทศและภูมิภาค

หมายเหตุ 36 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน		
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - ภาคครัวเรือน	30,881,758,446.74	23,463,436,060.08
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - ภาคธุรกิจ	65,727,080.00	6,945,320.00
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - องค์กรไม่หวังผลกำไร	1,484,002,456.30	1,676,287,937.60
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงานอื่น	4,684,398,513.64	8,326,853,966.87
รวมค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน	37,115,886,496.68	33,473,523,284.55
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการลงทุน		
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการลงทุน-อปท.	1,269,360.77	-
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการลงทุนอื่น	-	3,163,080.84
รวมค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการลงทุน	1,269,360.77	3,163,080.84
รวมค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	37,117,155,857.45	33,476,686,365.39

หมายเหตุ 37 ค่าใช้จ่ายอื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์	89,847,944.27	54,105,858.93
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	-	-
	5,557,736.66	-
ค่าใช้จ่ายอื่น	680,491,565.88	718,790,909.70
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	775,897,246.81	772,896,768.63

หมายเหตุ 37 ค่าใช้จ่ายอื่น (ต่อ)

ค่าใช้จ่ายอื่น จำนวน 680,491,565.88 บาท ได้รวมรายการ ดังนี้

- รายการหักกลบมียอดคงเหลือด้านเครดิต จำนวน 13,468,897.44 บาท เป็นยอดคงเหลือรายการหักกลบระหว่างบัญชีรายได้ระหว่างหน่วยงาน - หน่วยงานรับเงินนอกงบประมาณ จากกรมบัญชีกลาง จำนวน 5,161,976,287.39 บาท กับบัญชีค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน - ปรับเงินฝากคลัง จำนวน 5,148,507,389.95 บาท

- พักเบิกเงินอุดหนุน จำนวน 417,976,601.42 บาท เป็นยอดคงเหลือของรายการระหว่างกันของบัญชีพักเบิกเงินอุดหนุน จำนวน 4,614,239,129.54 บาท กับบัญชีพักรับเงินอุดหนุน จำนวน 4,196,262,528.12 บาท ค่าใช้จ่ายอื่นในส่วนนี้ ส่วนใหญ่ไม่มีผลกระทบต่อตัวเงินของส่วนราชการเป็นคู่บัญชีที่เกิดขึ้นอัตโนมัติ เนื่องจากการทำรายการระหว่างหน่วยงานราชการและกรมบัญชีกลาง หรือหน่วยงานอื่น และการขอเบิกเงินเพื่อใช้ในการดำเนินการตามโครงการแต่ยังไม่ทราบค่าใช้จ่ายที่ชัดเจน รวมทั้งการขอถอนคืนเงินรายได้แผ่นดินภายหลังปีที่น่าส่ง

หมายเหตุ 38 รายการบัญชีของหน่วยงานย่อย

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
เงินสดและเงินฝากธนาคารพาณิชย์ - ต้นงวด	14,562,527,918.90	6,016,629,267.31
เงินฝากหน่วยงานต้นสังกัด - ต้นงวด	4,627,061,718.78	4,679,755,269.99
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด - ต้นงวด	19,189,589,637.68	10,696,384,537.30
รายรับระหว่างงวด		
- รายรับจากเงินงบประมาณ	30,902,259,344.37	-
- รายรับจากเงินนอกงบประมาณ	25,508,707,716.56	30,439,618,876.03
- รายรับจากเงินรายได้แผ่นดิน	889,213,532.69	-
รายจ่ายระหว่างงวด		
- รายจ่ายจากเงินงบประมาณ	30,578,783,646.18	-
- รายจ่ายจากเงินนอกงบประมาณ	25,325,309,811.04	(30,225,777,151.29)
- รายจ่ายนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน	978,894,181.57	-
เงินสดและเงินฝากธนาคารพาณิชย์ - ปลายงวด	14,732,403,866.56	6,012,730,059.33
เงินฝากหน่วยงานต้นสังกัด - ปลายงวด	4,874,378,725.95	4,897,496,202.71
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด - ปลายงวด	19,606,782,592.51	10,910,226,262.04

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน่วยงานย่อยรวมทั้งสิ้น 28,848 หน่วยงาน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รวบรวมข้อมูลของหน่วยงานย่อยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ดังนี้

- รายการเงินงบประมาณ จำนวน 25,833 หน่วยงาน
- รายการเงินนอกงบประมาณ จำนวน 26,681 หน่วยงาน
- รายการเงินรายได้แผ่นดิน จำนวน 26,754 หน่วยงาน

หมายเหตุ 38 รายการบัญชีของหน่วยงานย่อย (ต่อ)

หมายเหตุ : ยอดยกมาต้นงวด ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ไม่ตรงกับยอดคงเหลือปลายงวด ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 เนื่องจากปีงบประมาณ 2567 หน่วยงานย่อยรายงานข้อมูลรายได้สถานศึกษาไม่ครบถ้วน และหน่วยงานย่อยบางแห่งรายงานยอดยกมาต้นงวด ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ไม่ตรงกับยอดคงเหลือปลายงวด ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 เนื่องจากในปีงบประมาณ 2567 โรงเรียนหลายแห่งยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเรื่อง การรายงานรายได้สถานศึกษา และในปีงบประมาณ 2568 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ทำความเข้าใจกับโรงเรียนเรียบร้อยแล้ว จึงขอยืนยันยอดยกมาต้นงวด ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ในรายงานครั้งนี้ และในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 มีการรายงานข้อมูลเงินงบประมาณและเงินรายได้แผ่นดินเพิ่มเติมจากปีงบประมาณ 2567

หมายเหตุ 39 เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในรายงาน

ในระหว่างวันที่ 19-23 พฤศจิกายน 2568 ได้เกิดสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี กระบี่ นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งมีโรงเรียนที่ได้รับผลกระทบ จำนวน 822 แห่ง ใน 10 จังหวัด รวม 28 เขตพื้นที่ มีนักเรียนได้รับผลกระทบ จำนวน 92,225 คน ครูและบุคลากรฯ จำนวน 8,366 คน ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานผู้ประสบอุทกภัย เพื่อรับบริจาคสิ่งของเครื่องอุปโภคบริโภค ช่วยน้ำท่วมภาคใต้ และจัดตั้งศูนย์ประสานงานส่วนกลาง ณ โรงเรียนหาดใหญ่รัฐประชาสรรค์ จังหวัดสงขลา เพื่อดำเนินการเยียวยาระยะสั้นให้แก่นักเรียนและครูที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ภาคใต้ รวมเป็นเงินจำนวน 3,155,120 บาท และเปิดศูนย์พักพิงในโรงเรียน พร้อมทั้งจัดสรรงบฉุกเฉินด้านอาหารและของจำเป็น และให้สำรวจความเสียหายของอาคารเรียน บ้านพักครู เพื่อเสนอของบประมาณซ่อมแซม

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นการแสดงรายการเคลื่อนไหวของงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำแนกตามแผนงานโครงการและรายงานฐานะเงินกันไว้เบิกเหลือในปี ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบสุทธิ	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
1. แผนงาน: บุคลากรภาครัฐ					
ผลผลิตรายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (14000800)					
งบบุคลากร	205,170.31	-	-	209,964.17	(4,793.86)
งบดำเนินงาน	1,485.40	0.04	0.25	1,420.82	64.29
รวม	206,655.71	0.04	0.25	211,384.99	(4,729.57)
2. แผนงานพื้นฐาน: ด้านความมั่นคง					
โครงการพื้นฐานเพื่อการพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (13004100)					
งบดำเนินงาน	36.64	2.30	19.83	14.40	0.11
งบลงทุน	177.74	0.07	38.48	138.33	0.86
งบอุดหนุน	440.68	-	-	440.54	0.14
งบรายจ่ายอื่น	0.90	-	-	0.90	-
รวม	655.96	2.37	58.31	594.17	1.11
3. แผนงานพื้นฐาน: ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์					
ผลผลิตผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (37001000)					
งบดำเนินงาน	3,464.51	174.60	470.98	2,731.27	87.66
งบลงทุน	2,584.55	71.17	552.49	1,950.17	10.72
งบอุดหนุน	623.06	-	-	591.35	31.71
งบรายจ่ายอื่น	3.06	-	-	3.06	-
รวม	6,675.18	245.77	1,023.47	5,275.85	130.09

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบสุทธิ	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
4. แผนงานยุทธศาสตร์ : พัฒนาคูณภาพการศึกษาและการเรียนรู้					
4.1 ผลผลิตเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการพัฒนาสมรรถภาพ (33001100)					
งบดำเนินงาน	207.88	8.22	1.78	196.81	1.07
งบลงทุน	542.36	21.66	83.67	432.52	4.51
งบอุดหนุน	463.74	-	-	463.74	-
รวม	1,213.98	29.88	85.45	1,093.07	5.58
4.2 ผู้ผลิตเด็กผู้มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพ (33000700)					
งบดำเนินงาน	33.00	11.02	6.93	14.49	0.56
งบลงทุน	539.82	250.22	39.78	249.44	0.38
งบอุดหนุน	841.78	-	1.28	840.26	0.24
งบรายจ่ายอื่น	5.81	-	-	5.74	0.07
รวม	1,420.41	261.24	47.99	1,109.93	1.25
4.3 โครงการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (33004700)					
งบดำเนินงาน	180.23	8.73	71.18	94.25	6.07
งบรายจ่ายอื่น	0.13	-	-	0.10	0.03
รวม	180.36	8.73	71.18	94.35	6.10
4.4 โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน (33006300)					
งบดำเนินงาน	158.57	74.53	14.62	65.54	3.88
งบลงทุน	59.36	0.08	1.84	57.11	0.33
งบอุดหนุน	186.98	-	-	186.98	-
งบรายจ่ายอื่น	9,090.73	120.61	36.14	8,884.63	49.35
รวม	9,495.64	195.22	52.60	9,194.26	53.56
4.5 โครงการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน (33006400)					
งบดำเนินงาน	25.80	0.02	10.47	13.22	2.09
รวม	25.80	0.02	10.47	13.22	2.09

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบสุทธิ	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
4.6 โครงการโรงเรียนคุณภาพ (3300B800)					
งบดำเนินงาน	593.39	32.61	35.60	514.81	10.37
งบลงทุน	2,966.06	22.19	797.72	2,139.27	6.88
รวม	3,559.45	54.80	833.32	2,654.08	17.25
4.7 โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานทุกที่ทุกเวลา (3300C100)					
งบดำเนินงาน	2,020.63	1,496.25	499.17	8.94	16.27
งบลงทุน	1,373.03	1,330.09	34.26	8.56	0.12
รวม	3,393.66	2,826.34	533.43	17.50	16.39
4.8 โครงการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล (33003300)					
งบดำเนินงาน	55.15	0.19	12.66	37.41	4.89
งบลงทุน	0.01	-	0.01	-	-
รวม	55.16	0.19	12.67	37.41	4.89
รวม	19,344.46	3,376.42	1,647.11	14,213.82	107.11
5. แผนงานยุทธศาสตร์ : สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา					
5.1 โครงการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา (45004900)					
งบดำเนินงาน	15.91	0.89	0.73	13.41	0.88
งบลงทุน	22.78	-	0.05	22.48	0.25
รวม	38.69	0.89	0.78	35.89	1.13
5.2 โครงการสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในระดับพื้นที่ (45006900)					
งบดำเนินงาน	29.41	0.11	0.80	26.11	2.39
งบลงทุน	0.01	-	0.01	-	-
งบอุดหนุน	289.23	-	0.53	240.69	48.01
รวม	318.65	0.11	1.34	266.80	50.40
5.3 โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (45002400)					
งบอุดหนุน	40,485.50	-	0.19	40,253.55	231.76
รวม	40,485.50	-	0.19	40,253.55	231.76
รวม	40,842.84	1.00	2.31	40,556.24	283.29

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบสุทธิ	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
6. แผนงานบูรณาการ : ขับเคลื่อนการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ (0400C000)					
งบดำเนินงาน	18.62	-	-	18.60	0.02
งบอุดหนุน	0.80	-	-	0.52	0.28
รวม	19.42	-	-	19.12	0.30
7. แผนงานบูรณาการ : ป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา (06003800)					
งบรายจ่ายอื่น	39.24	-	0.14	35.90	3.20
รวม	39.24	-	0.14	35.90	3.20
8. แผนงานบูรณาการ : เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โครงการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในเขตพิเศษภาคตะวันออก (2600C200)					
งบดำเนินงาน	36.44	-	0.36	28.78	7.30
รวม	36.44	-	0.36	28.78	7.30
9. แผนงานบูรณาการ : ต่อด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (60003900)					
งบดำเนินงาน	77.44	0.02	0.65-	65.58	11.19
รวม	77.44	0.02	0.65	65.58	11.19
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	274,346.69	3,625.62	2,732.60	272,174.45	(4,185.98)
10. งบประมาณเบิกแทนกัน					
งบดำเนินงาน	3.83	-	0.04	3.56	0.23
งบอุดหนุน	2.12	-	-	2.09	0.03
งบรายจ่ายอื่น	6.90	-	0.01	6.84	0.05
รวมงบประมาณเบิกแทนกัน	12.85	-	0.05	12.49	0.31
รวมงบประมาณภาพรวมทั้งสิ้น	274,359.54	3,652.62	2,732.65	272,186.94	(4,185.67)

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)

รายงานฐานะเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (สุทธิ)	เบิกจ่าย	คงเหลือ
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ			
ผลผลิตรายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต			
งบดำเนินงาน	0.4684	0.4639	0.0045
รวม	0.4684	0.4639	0.0045
2. แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง			
โครงการพื้นฐานเพื่อการพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้			
งบลงทุน	99.5441	99.4471	0.0971
งบดำเนินงาน	19.2780	19.1553	0.1227
รวม	118.8221	118.6024	0.2198
3. แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			
3.1 ผลผลิตผู้จบการศึกษาก่อนประถมศึกษา			
งบดำเนินงาน	0.9475	0.9276	0.0199
งบลงทุน	0.6790	0.6790	-
รวม	1.6265	1.6066	0.0199
3.2 ผลผลิตผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา			
งบลงทุน	907.1530	897.6682	9.4847
งบดำเนินงาน	478.7419	476.0022	2.7398
งบอุดหนุน	125.7558	124.8032	0.9526
รวม	1,511.6507	1,498.4736	13.1771
3.3 ผลผลิตผู้จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย			
งบลงทุน	396.2466	363.3796	32.8670
งบดำเนินงาน	35.3848	35.2109	0.1738
รวม	431.6314	398.5905	33.0408
3.4 ผลผลิตเด็กพิการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการพัฒนาสมรรถภาพ			
งบลงทุน	299.0705	295.7804	3.2901
งบดำเนินงาน	19.0743	19.0410	0.0332
งบอุดหนุน	13.0000	12.9956	0.0044
รวม	331.1448	327.8170	3.3277

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)

รายงานฐานะเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (สุทธิ)	เบิกจ่าย	คงเหลือ
3.5 ผลผลิตเด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน			
งบลงทุน	163.9442	163.7600	0.1842
งบดำเนินงาน	0.2313	0.2249	0.0064
รวม	164.1755	163.9849	0.1906
3.6 ผลผลิตเด็กผู้มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพ			
งบดำเนินงาน	19.6682	19.6682	-
งบอุดหนุน	12.7000	11.9560	0.7440
งบลงทุน	2.3104	2.3104	-
รวม	34.6786	33.9346	0.7440
รวม	2,474.9075	2,424.4073	50.5001
4. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้			
4.1 โครงการพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล			
งบรายจ่ายอื่น	22.8863	22.8663	0.0200
รวม	22.8863	22.8663	0.0200
4.2 โครงการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21			
งบดำเนินงาน	109.6721	109.5969	0.0752
งบลงทุน	0.3213	0.3213	-
รวม	109.9934	109.9182	0.0752
4.3 โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน			
งบลงทุน	332.4994	329.4453	3.0541
งบรายจ่ายอื่น	288.2319	281.7156	6.5163
งบดำเนินงาน	109.0904	109.0904	-
งบอุดหนุน	2.6433	2.6213	0.0220
รวม	732.4650	722.8726	9.5924

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)

รายงานฐานะเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (สุทธิ)	เบิกจ่าย	คงเหลือ
4.4 โครงการเสริมสร้างระเบียบวินัย คุณธรรมและจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์			
งบรายจ่ายอื่น	2.6439	2.6437	0.0002
รวม	2.6439	2.6437	0.0002
4.5 โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล			
งบลงทุน	968.4882	923.6215	44.8667
งบรายจ่ายอื่น	25.6008	25.5966	0.0042
งบดำเนินงาน	0.0500	0.0500	-
รวม	994.1390	949.2681	44.8709
4.6 โครงการยกระดับความเป็นเลิศด้านดิจิทัลสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศและเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21			
งบดำเนินงาน	18.6153	18.6153	-
รวม	18.6153	18.6153	-
4.7 โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานทุกที่ทุกเวลา			
งบรายจ่ายอื่น	445.1500	445.1500	-
งบดำเนินงาน	36.2730	36.2730	-
รวม	481.4230	481.4230	-
รวม	2,362.1659	2,307.6072	54.5587
5. แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา			
5.1 โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่อนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน			
งบอุดหนุน	729.6558	723.0488	6.6070
รวม	729.6558	723.0488	6.6070
5.2 โครงการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา			
งบดำเนินงาน	10.1041	10.1041	-
งบลงทุน	0.5645	0.5645	-
รวม	10.6686	10.6686	-

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)

รายงานฐานะเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (สุทธิ)	เบิกจ่าย	คงเหลือ
5.3 โครงการสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในระดับพื้นที่			
งบอุดหนุน	60.5188	59.1534	1.3654
งบดำเนินงาน	17.0845	17.0735	0.0110
งบลงทุน	1.0560	1.0560	-
รวม	78.6593	77.2829	1.3764
รวม	818.9837	811.0003	7.9834
6. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้			
โครงการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่			
งบดำเนินงาน	14.6470	14.6470	-
รวม	14.6470	14.6470	-
7. แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด			
โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา			
งบรายจ่ายอื่น	0.3145	0.3089	0.0056
รวม	0.3145	0.3089	0.0056
8. แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ			
โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา			
งบดำเนินงาน	1.5839	1.5475	0.0364
รวม	1.5839	1.5475	0.0364
รวมทั้งสิ้น	5,791.8930	5,678.5844	113.3085

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะการเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)

รายงานฐานะการเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบสุทธิ	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
1. แผนงาน : บุคลากรภาครัฐ					
ผลผลิตรายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (14000800)					
งบบุคลากร	185,901.07	-	-	202,106.67	(16,205.60)
งบดำเนินงาน	1,422.78	-	-	1,351.56	71.22
รวม	187,323.85	-	-	203,458.23	(16,134.38)
2. แผนงานพื้นฐาน : ด้านความมั่นคง					
โครงการพื้นฐานเพื่อการพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (13003900)					
งบดำเนินงาน	20.85	-	-	20.85	-
งบลงทุน	160.19	-	-	157.08	3.11
งบอุดหนุน	440.68	-	-	440.56	0.12
งบรายจ่ายอื่น	1.06	-	-	1.04	0.02
รวม	622.78	-	-	619.53	3.25
3. แผนงานพื้นฐาน : ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์					
3.1 ผลผลิตผู้จบการศึกษาก่อนประถมศึกษา (35000100)					
งบดำเนินงาน	68.01	-	-	67.22	0.79
งบลงทุน	49.57	-	-	49.54	0.03
รวม	117.58	-	-	116.76	0.82
3.2 ผลผลิตผู้จบการศึกษาภาคบังคับ (35000200)					
งบดำเนินงาน	2,770.49	-	-	2,746.59	23.90
งบลงทุน	3,276.89	-	-	3,262.52	14.37
งบอุดหนุน	589.50	-	-	583.54	5.96
งบรายจ่ายอื่น	4.05	-	-	3.88	0.17
รวม	6,640.93	-	-	6,596.53	44.40
3.3 ผลผลิตผู้จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย (35000300)					
งบดำเนินงาน	178.33	-	-	176.76	1.57
งบลงทุน	541.69	-	-	532.40	9.29
งบอุดหนุน	30.75	-	-	27.04	3.71
รวม	750.77	-	-	736.20	14.57

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบสุทธิ	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
3.4 ผลผลิตเด็กพิการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการพัฒนาสมรรถภาพ (35000400)					
งบดำเนินงาน	150.58	-	-	149.32	1.26
งบลงทุน	89.66	-	-	74.23	15.43
งบอุดหนุน	372.35	-	-	372.00	0.35
รวม	612.59	-	-	595.55	17.04
3.5 ผลผลิตเด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (35000600)					
งบดำเนินงาน	74.66	-	-	74.05	0.61
งบลงทุน	79.97	-	-	75.36	4.61
รวม	154.63	-	-	149.41	5.22
3.6 ผลผลิตเด็กผู้มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพ (35000700)					
งบดำเนินงาน	27.82	-	-	27.66	0.16
งบลงทุน	6.19	-	-	5.76	0.43
งบรายจ่ายอื่น	2.98	-	-	2.98	-
รวม	36.99	-	-	36.40	0.59
รวม	8,313.49	-	-	8,230.85	82.64
4. แผนงานยุทธศาสตร์ : พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้					
4.1 โครงการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 (31004500)					
งบดำเนินงาน	35.10	-	-	33.72	1.38
งบลงทุน	00.06	-	-	-	0.06
รวม	35.16	-	-	33.72	1.44
4.2 โครงการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล (3003100)					
งบรายจ่ายอื่น	58.72	-	-	50.06	8.66
รวม	58.72	-	-	50.06	8.66

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบสุทธิ	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
4.3 โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน (31006100)					
งบดำเนินงาน	89.26	-	-	88.19	1.07
งบลงทุน	183.76	-	-	181.86	1.90
งบอุดหนุน	989.98	-	-	988.69	1.29
งบรายจ่ายอื่น	8,043.55	-	-	7,952.72	90.83
รวม	9,306.55	-	-	9,211.46	95.09
4.4 โครงการเสริมสร้างระเบียบวินัย คุณธรรมและจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (31006200)					
งบรายจ่ายอื่น	20.32	-	-	13.02	7.30
รวม	20.32	-	-	13.02	7.30
4.5 โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (3100B600)					
งบดำเนินงาน	1.15	-	-	1.15	-
งบลงทุน	2,486.57	-	-	2,470.83	15.74
งบรายจ่ายอื่น	112.08	-	-	109.01	3.07
รวม	2,599.80	-	-	2,580.99	18.81
4.6 โครงการยกระดับความเป็นเลิศด้านดิจิทัลสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศและเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (3100B700)					
งบดำเนินงาน	1.59	-	-	1.36	0.23
รวม	1.59	-	-	1.36	0.23
4.7 โครงการจัดตั้งสถาบันไทยโคเซ็น (3100A800)					
งบลงทุน	50.84	-	-	50.84	-
รวม	50.84	-	-	50.84	-
4.8 โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานทุกที่ทุกเวลา (3100B900)					
งบดำเนินงาน	0.11	-	-	-	0.11
งบรายจ่ายอื่น	0.73	-	-	-	0.73
รวม	0.84	-	-	-	0.84
รวม	12,073.82	-	-	11,941.45	132.37

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบสุทธิ	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
5. แผนงานยุทธศาสตร์ : สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา					
5.1 โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (42002200)					
งบอุดหนุน	38,791.43	-	-	38,754.20	37.23
รวม	38,791.43	-	-	38,754.20	37.23
5.2 โครงการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา (42004700)					
งบดำเนินงาน	47.38	-	-	45.10	2.28
งบลงทุน	23.90	-	-	23.79	0.11
รวม	71.28	-	-	68.89	2.39
5.3 โครงการสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในระดับพื้นที่ (42006700)					
งบดำเนินงาน	52.87	-	-	51.74	1.13
งบอุดหนุน	241.13	-	-	239.80	1.33
รวม	294.00	-	-	291.54	2.46
รวม	39,156.71	-	-	39,114.63	42.08
6. แผนงานบูรณาการ : ขับเคลื่อนการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้					
โครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ (0400B800)					
งบดำเนินงาน	6.34	-	-	6.30	0.04
งบอุดหนุน	0.60	-	-	0.40	0.20
รวม	6.94	-	-	6.70	0.24
7. แผนงานบูรณาการ : ป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด					
โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา (06003600)					
งบรายจ่ายอื่น	52.57	-	-	48.59	3.98
รวม	52.57	-	-	48.59	3.98
8. แผนงานบูรณาการ : ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ					
โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (56003700)					
งบดำเนินงาน	89.61	-	-	79.40	10.21
รวม	89.61	-	-	79.40	10.21
รวมทั้งสิ้น	247,639.77	-	-	263,499.38	(15,859.61)

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)

รายงานฐานะเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (สุทธิ)	เบิกจ่าย	คงเหลือ
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ			
ผลผลิตรายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต			
งบดำเนินงาน	1.1687	1.1618	0.0069
รวม	1.1687	1.1618	0.0069
2. แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง			
โครงการพื้นฐานเพื่อการพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้			
งบดำเนินงาน	25.6340	25.5572	0.0768
งบลงทุน	105.9781	104.1999	1.7782
รวม	131.6121	129.7571	1.8550
3. แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			
3.1 ผลผลิตผู้จบการศึกษาก่อนประถมศึกษา			
งบดำเนินงาน	2.7657	2.5784	0.1873
งบลงทุน	14.3525	11.5994	2.7531
รวม	17.1182	14.1778	2.9404
3.2 ผลผลิตผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา			
งบดำเนินงาน	378.6719	375.8910	2.7809
งบลงทุน	1,018.0205	993.3806	24.6399
งบรายจ่ายอื่น	2.0117	2.0117	-
รวม	1,398.7041	1,371.2833	27.4208
3.3 ผลผลิตผู้จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย			
งบดำเนินงาน	12.2270	11.8582	0.3688
งบลงทุน	206.4259	194.4590	11.9669
รวม	218.6529	206.3172	12.3357

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)
 รายงานฐานะเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2567) (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (สุทธิ)	เบิกจ่าย	คงเหลือ
3.4 ผลผลิตเด็กพิการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการพัฒนาสมรรถภาพ			
งบดำเนินงาน	37.8453	36.4907	1.3546
งบลงทุน	241.9695	233.3369	8.6326
รวม	279.8148	269.8276	9.9872
3.5 ผลผลิตเด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน			
งบดำเนินงาน	0.1186	0.0766	0.0420
งบลงทุน	191.7638	186.2130	5.5508
รวม	191.8824	186.2896	5.5928
3.6 ผลผลิตเด็กผู้มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพ			
งบดำเนินงาน	13.5810	13.5760	0.0050
งบลงทุน	236.6902	217.1793	19.5109
งบอุดหนุน	2.2815	2.2815	-
รวม	252.5527	233.0368	19.5159
รวม	2,358.7251	2,280.9323	77.7928
4. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้			
4.1 โครงการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21			
งบดำเนินงาน	90.2424	90.1476	-
งบลงทุน	0.1062	0.1062	0.0948
รวม	90.3486	90.2538	0.0948
4.2 โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน			
งบดำเนินงาน	1.2394	1.2394	-
งบลงทุน	1.8310	1.8310	-
งบรายจ่ายอื่น	341.2136	337.7269	3.4867
รวม	344.2840	340.7973	3.4867
4.3 โครงการเสริมสร้างระเบียบวินัย คุณธรรมและจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์			
งบดำเนินงาน	0.0145	0.0145	-
งบรายจ่ายอื่น	1.1860	1.1860	-
รวม	1.2005	1.2005	-

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)

รายงานฐานะเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2567) (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (สุทธิ)	เบิกจ่าย	คงเหลือ
4.4 โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล			
งบดำเนินงาน	1.4991	1.4991	-
งบลงทุน	961.8083	889.2123	72.5960
งบรายจ่ายอื่น	142.6222	141.2761	1.3461
รวม	1,105.9296	1,031.9875	73.9421
4.5 โครงการยกระดับความเป็นเลิศด้านดิจิทัลสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศและเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21			
งบดำเนินงาน	12.1065	12.1065	-
รวม	12.1065	12.1065	-
4.6 โครงการพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล			
งบดำเนินงาน	0.1205	0.1205	-
งบรายจ่ายอื่น	41.9957	40.9771	1.0186
รวม	42.1162	41.0976	1.0186
รวม	1,595.9854	1,517.4432	78.5422
5. แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา			
5.1 โครงการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา			
งบดำเนินงาน	13.8071	13.1008	0.7063
งบลงทุน	247.2219	247.0942	0.1277
รวม	261.0290	260.1950	0.8340
5.2 โครงการสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในระดับพื้นที่			
งบดำเนินงาน	41.7056	41.6775	0.0281
งบอุดหนุน	0.7776	0.6802	0.0974
รวม	42.4832	42.3577	0.1255

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)

รายงานฐานะเงินกันไว้เบิกเหลือในปี (ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2567) (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	เงินกันไว้เบิกเหลือในปี (สุทธิ)	เบิกจ่าย	คงเหลือ
5.3 โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน			
งบอุดหนุน	0.1962	-	0.1962
รวม	0.1962	-	0.1962
รวม	303.7084	302.5527	1.1557
6. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้			
โครงการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่			
งบดำเนินงาน	4.9100	4.9000	0.0100
รวม	4.9100	4.9000	0.0100
7. แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด			
โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา			
งบรายจ่ายอื่น	3.3427	3.3427	-
รวม	3.3427	3.3427	-
8. แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ			
โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา			
งบดำเนินงาน	0.9446	0.8868	0.0578
รวม	0.9446	0.8868	0.0578
9. แผนงานบริหารเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น			
เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น			
งบดำเนินงาน	42.3600	42.3600	-
รวม	42.3600	42.3600	-
10. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม			
ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ			
งบลงทุน	0.4945	0.4945	-
รวม	0.4945	0.4945	-
รวมทั้งสิ้น	4,443.2515	4,283.8311	159.4204

หมายเหตุ 41 รายงานรายได้แผ่นดิน

รายงานรายได้แผ่นดินเป็นรายงานที่แสดงเกี่ยวกับรายได้ที่หน่วยงานจัดเก็บรายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร การถอนคืนรายได้แผ่นดิน รายได้แผ่นดินที่นำส่งระหว่างปี และรายได้แผ่นดินที่รอนำส่ง ณ วันสิ้นปี โดยเก็บข้อมูลมาจากการจัดเก็บและนำเงินส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน สำหรับรายได้แผ่นดินคงค้างจำนวน 21,596.90 บาท เป็นรายการบันทึกรับรายได้ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในระบบ New GFMS Thai ซ้ำ และบันทึกกลับรายการข้ามปีงบประมาณ ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 42

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายงานรายได้แผ่นดิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

	2568	(หน่วย : บาท) 2567
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ		
รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี		
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	19,079,144.43	21,672,209.53
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	103,710,059.85	155,168,850.72
รายได้อื่น	1,079,910,404.27	2,052,549,176.65
รวมรายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	1,202,699,608.55	2,229,390,236.90
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	1,202,699,608.55	2,229,390,236.90
หัก รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง	(1,629,857.13)	(12,663,481.30)
รายได้แผ่นดินจัดเก็บสุทธิ	1,201,069,751.42	2,216,726,755.60
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	(1,201,060,698.93)	(2,216,738,919.60)
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	9,052.49	(12,164.00)
ปรับ รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	12,544.41	12,164.12
รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ	21,596.90	0.12

ส่วนที่ 4

ทิศทางการดำเนินงาน
ปี 2569

ของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทิศทางกำรดำเนินงำน ปี 2569 ของสำนักงำนคณะกรรมการกำรศึกษำขั้นพื้นฐำน

สำนักงำนคณะกรรมการกำรศึกษำขั้นพื้นฐำนได้ประกำศนโยบายและจุดเน้นประกำปีงบประมำณ พ.ศ. 2568–2569 โดยน้อมนำพระบรมรำชบำยด้ำนกำรศึกษำในพระบำทสมเด็จพะพระปรเมนทรรำมำธิบติ ศรีสินทรหมหำวชิรำลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้ำอยู่หัว มำเป็นหลักรำกำหนดทิศกำรพัฒนำผู้เรียนพร้อมทั้งเชื่อมโยงกับกรอบยุทธศำสตร์และแผนพัฒนำระดับชำติ ประกอบด้วย ยุทธศำสตร์ชำติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) แผนพัฒนำเศรษฐกิจและสังคมแห่งชำติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) แผนกำรศึกษำแห่งชำติ พ.ศ. 2560–2579 และแผนพัฒนำกำรศึกษำขั้นพื้นฐำน พ.ศ. 2566–2570 ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและนโยบายของกระทรวงศึกษำธิกำร เพื่อให้กำรจัดกำรศึกษำขั้นพื้นฐำนเป็นไปในทิศกำรเดียวกัน สำนักงำนคณะกรรมการกำรศึกษำขั้นพื้นฐำนจึงได้กำหนดนโยบายและจุดเน้น ประกำปีงบประมำณ พ.ศ. 2569–2570 รวมทั้งนโยบายระยะเร่งคว่น (Quick Win) ประกำปีงบประมำณ พ.ศ. 2569 เพื่อใช้เป็นกรอบในกำรวำงแผนและดำเนินงำนในทุกระดับของกำรจัดกำรศึกษำขั้นพื้นฐำน ดังนี้

นโยบายและจุดเน้นของสำนักงำนคณะกรรมการกำรศึกษำขั้นพื้นฐำน ประกำปีงบประมำณ พ.ศ. 2569 – 2570

1. ปลุกฝึงควมรักในสถำบันหลักรของชำติ และน้อมนำพระบรมรำชบำยด้ำนกำรศึกษำสู่กำรปฏิบัติ

1.1 เสริมควมรักชำติ ศำสตร์ กษัตริย์ และน้อมนำพระบรมรำชบำยด้ำนกำรศึกษำของในหลวงรำชกำลที่ 10 สู่กำรพัฒนำผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภำพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.2 น้อมนำหลักรปรัชญำของเศรษฐกิจพอเพียงมำปรับใช้ในกำรจัดกำรเรียนรู้อของสถำนศึกษำ โดยบูรณำกำรเข้ำกับกำรเรียนกำรสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และนำไปสู่ควมยั่งยืน

2. ส่งเสริมและพัฒนำกำรจัดกำรเรียนรู้อ ภูมิศำสตร์ ประวัติศำสตร์ หน้ำที่พลเมือง ศีลธรรมและประชำธิปไตย

2.1 ส่งเสริมกำรจัดกำรเรียนรู้อ ภูมิศำสตร์ ประวัติศำสตร์ หน้ำที่พลเมือง ศีลธรรมและประชำธิปไตย ที่มีความยึดหยุ่นในสังคมร่วมสมัย

2.2 สนับสนุนกำรสร้ำง พัฒนำ หรือจัดหำสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัย และแหล่งเรียนรู้อมำใช้ในการจัดกำรเรียนรู้อ ภูมิศำสตร์ ประวัติศำสตร์ หน้ำที่พลเมือง ศีลธรรม และประชำธิปไตย

3. ปรับกระบวนกำรจัดกำรเรียนรู้อให้หลำกหลำย ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย

3.1 จัดให้มีหลักรสูตรและกระบวนกำรเรียนรู้อที่พัฒนำศำภภำพผู้เรียนตมช่วงวัย ทั้งระดับปฐมวัย (อนุบำล 1–3) ประถมศึกษำตอนต้น (ป.1–3) และประถมศึกษำตอนปลาย (ป.4–6)

3.2 ส่งเสริมให้สถำนศึกษำมีหลักรสูตรสถำนศึกษำที่ยึดหยุ่นตอบสนองต่อควมถนัด ควมสนใจ และศำภภำพของผู้เรียน

3.3 ส่งเสริมให้มีการต่อยอดแนวคิด้ำนกำรจัดกำรเรียนรู้อเชิงรุก (Active Learning) และกำรจัดกำรเรียนรู้อ ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างมีจริยธรรมและควมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนำสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

3.4 ส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์
พื้นที่ พืชพรรณธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.5 ส่งเสริม พัฒนา ต่อยอดแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

3.6 ส่งเสริมและพัฒนาทักษะแห่งอนาคต (Future Skills) อย่างเต็มศักยภาพ โดยเน้น
การเสริมสร้างทักษะอาชีพที่จำเป็น และสนับสนุนการมีรายได้ระหว่างเรียน (Learn to Earn)

4. ส่งเสริมการอ่านให้เป็นวิถีปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนค้นหาและพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง

4.1 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการอ่านและการเขียน ในระดับอ่านออก
เขียนได้ จนถึงระดับอ่านคล่อง เขียนคล่อง

4.2 ส่งเสริมและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน

5. ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

5.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะด้านการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม การทำความดี และมีจิตอาสา

5.2 สร้างผู้นำด้วยกระบวนการลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียนอื่น ๆ

5.3 ส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียน ชุมชน ชมรม และการมีส่วนร่วมให้เกิดวิถีประชาธิปไตย
ในโรงเรียน เป็นพลเมืองที่ดี และแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

6. พัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

6.1 พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถจัดการศึกษาเรียนรวมได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

6.2 ส่งเสริม สนับสนุนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก
สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

6.3 ปรับแนวทางการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่มีความยืดหยุ่นสำหรับเด็ก
เจ็บป่วยในโรงพยาบาล

6.4 สร้างเครือข่ายบูรณาการความร่วมมือช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ระหว่าง
สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ และทีมสหวิชาชีพ

6.5 นิเทศ กำกับ ติดตาม โดยร่วมมือกับเครือข่ายในทุกภาคส่วน

7. ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลสู่ความเป็นเลิศ

7.1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจตามแนวทางพหุปัญญา
เพื่อความเป็นเลิศในด้านต่าง ๆ ทั้งคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษา ทักษะศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์ และกีฬา

7.2 ยกระดับสมรรถนะความฉลาดรู้ของผู้เรียนตามกรอบการประเมิน PISA 2029

8. เสริมสร้างความปลอดภัยของผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา

8.1 ส่งเสริม สนับสนุนความปลอดภัยของผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา
และในการพาผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาไปนอกสถานศึกษา

8.2 สร้างเครือข่ายและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา
และสถานศึกษา

8.3 สร้างภูมิคุ้มกัน ปลูกฝัง ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา รวมทั้งมีระบบ
ติดตามดูแลช่วยเหลือเพื่อไม่ให้เข้าสู่วงจรยาเสพติด

8.4 สร้างองค์ความรู้ในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ ให้แก่ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

8.5 รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ

8.6 ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย อบอุ่น มีความสุข เอื้อต่อการเรียนรู้

9. เพิ่มโอกาสและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา

9.1 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาโรงเรียนคุณภาพให้มีความมาตรฐาน

9.2 บริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน

9.3 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และการจัดการศึกษาทางไกลแบบสื่อสารสองทาง (IDL)

9.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อนำเด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษา เด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน และเด็กกลุ่มเสี่ยงกลับเข้าสู่ระบบการศึกษารวมถึงดูแลช่วยเหลือเด็กไร้สัญชาติและเด็กพื้นที่ห่างไกลตามความต้องการจำเป็นรายบุคคล

9.5 ส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เด็กพิการ และเด็กด้อยโอกาสได้รับโอกาสเข้าถึงการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และการฝึกอาชีพที่หลากหลายเหมาะสมตามศักยภาพ เพื่อให้มีทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถพึ่งตนเองได้

9.6 ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ โดยบุคคล ครอบครัว (Home School) องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ และสถานประกอบการ

9.7 จัดให้มีอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะทุพโภชนาการ รวมทั้งสร้างระบบการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดอาหารกลางวันนักเรียนที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส

10. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ทันสมัย

10.1 พัฒนาผู้บริหารและบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร การศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ เป็นผู้นำเชิงวิสัยทัศน์และเชิงกลยุทธ์ มีทักษะในการบริหาร สถานการณ์ และมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน

10.2 พัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านภาษาและเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านวิชาการและทักษะการสอน ด้านจิตวิญญาณและความเป็นมืออาชีพ และทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็น

10.3 ส่งเสริม สนับสนุน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา 38 ค. (2) ให้ได้รับการพัฒนา ความรู้ ทักษะ สมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

11. จัดการเรียนรู้และวัดประเมินผลที่มุ่งเน้นพัฒนาการตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล

11.1 สร้างความเข้มแข็งระบบแนะแนว การชี้แนะ (Coaching) การให้การปรึกษา และพัฒนา ผู้เรียนอย่างรอบด้าน มีการสื่อสารทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายและผู้ปกครอง

11.2 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นพัฒนาการและความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นรายบุคคล โดยการจัดทำสมุดพกนักเรียน หรือแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

11.3 พัฒนาระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เพื่อใช้ในการสะสมหน่วยกิตและผลการเรียน ของผู้เรียน (Credit Bank)

11.4 นิเทศ กำกับ ติดตาม การขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลที่มุ่งเน้น พัฒนาการตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล

12. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว ประโยชน์ ประหยัด โปร่งใสและ ตรวจสอบได้

12.1 พัฒนาการบริหารจัดการหน่วยงานในทุกระดับให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพ

12.2 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน

12.3 ยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานทุกระดับ

12.4 จัดทำโครงสร้างพื้นฐานและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีความปลอดภัยให้กับหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัด

12.5 ปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณและกฎหมายให้เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

12.6 พัฒนาการสื่อสารองค์กร การประชาสัมพันธ์ การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

นโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1. ลดภาระงานครู

1.1 สนับสนุนและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบ เพื่อลดภาระงานด้านเอกสารและการประเมิน

1.2 ลดการรายงานข้อมูลซ้ำซ้อน โดยบูรณาการระบบสารสนเทศ

1.3 ลดภาระการประเมินของสถานศึกษา โดยประเมินเฉพาะวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด ประเมินผล หรือประเมินเฉพาะโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

2. เพิ่มสวัสดิการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.1 จัดสวัสดิการบ้านพักครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยประสานความร่วมมือการดำเนินงาน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2 ส่งเสริมความก้าวหน้าและวิทยฐานะให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.3 ดำเนินการสรรหา บรรจุและแต่งตั้ง โยกย้ายครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามหลัก ธรรมาภิบาลและหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมทั้งประสานสำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อให้ปรับปรุงระบบ การย้ายครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.4 ส่งเสริม สนับสนุนการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการให้ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน การเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ และการจัดตั้งกลไกช่วยเหลือ ที่เป็นธรรม

3. ส่งเสริมการเรียนรู้ มีคุณธรรม

3.1 พัฒนาผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

3.2 พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถส่งเสริม สนับสนุน จัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผล ตามศักยภาพ ความถนัด และความสามารถที่หลากหลายของผู้เรียนรายบุคคล

3.3 ส่งเสริมและพัฒนากิจการการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม และ ประชาธิปไตย

3.4 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์พื้นฐาน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

3.5 ส่งเสริมการทำความดี และมีจิตอาสา

ส่วนที่ 5
ภาคผนวก

คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี 2568 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ปรึกษา

1. ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นายพัฒนา พัฒนทวีตล	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. นายธีร์ ภวังคนันท์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. นายภูธร จันทะหงษ์ ปุณยจรัสธำรง	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. นางภัทริยาวรรณ พันธุ์น้อย	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะทำงาน

1. สำนักอำนวยการ
2. สำนักคลังและสินทรัพย์
3. สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
4. สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
6. สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
7. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
8. สำนักทดสอบทางการศึกษา
9. สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
10. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
11. สำนักบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
12. สำนักนิติการ
13. สำนักบริหารงานความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ศึกษา
14. สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน
15. สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้
16. สำนักขับเคลื่อนการแก้ปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา
17. สำนักบริหารการมัธยมศึกษา
18. กลุ่มตรวจสอบภายใน
19. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
20. ศูนย์ขับเคลื่อนโครงการคุณภาพประจำตำบล
21. ศูนย์บริหารงานการพัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ
22. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล
23. ศูนย์บริหารความสุขและความปลอดภัย สพฐ.
24. ศูนย์ขับเคลื่อนโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ สพฐ.
25. หน่วยศึกษานิเทศก์

คณะสรุปรายงานข้อมูลและจัดทำต้นฉบับ

1. นางวรัญญภรณ์ ชาลีรักษ์	ผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. นางอรุณศรีลักษณ์ มณีศิริ	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นายไชยา อินทะเสน	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. นางสาวชรัญญา แสนชัย	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. นางสาวรุ่งทิวา งามตา	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. นางอรอุมา หวังมีจมี	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. นายกันตวิชญ์ สุธรรมเม็ง	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
8. นางสาววิสาภรณ์ ทองสะอาด	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
9. นางสาวอุบลพรรณ มีจิตต์	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
10. นางสาวนาเรีรัตน์ เทศกุล	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะบรรณาธิการ

1. นางสาวชรัญญา แสนชัย	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. นางสาวรุ่งทิวา งามตา	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นางอรอุมา หวังมีจมี	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. นายกันตวิชญ์ สุธรรมเม็ง	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. นางสาววิสาภรณ์ ทองสะอาด	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION
MINISTRY OF EDUCATION

